

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoiden suhtautuminen plagiointiin

Plagioinnin taustatekijät ja laajuus vuonna 2008

Eskelinen Venla – Hanninen Elina

Opinnäytetyö

2008

Liiketalouden koulutusohjelma

<p>Tekijät Eskelinen Venla Hanninen Elina</p>	<p>Ryhmä</p>
<p>Opinnäytetyön nimi HAAGA-HELIAN liiketalouden opiskelijoiden asenteet plagiointiin Plagioinnin taustatekijät ja laajuus vuonna 2008</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 61 + 18</p>
<p>Ohjaaja Gore Kevin</p>	
<p>Opinnäytetyömme ensisijainen tavoite oli selvittää HAAGA-HELIAN liiketalousopiskelijoiden suhtautumista plagiointiin sekä syyllystyvätkö he siihen. Toissijainen tavoite oli selvittää, kuinka yleisiä erilaiset plagiointia todennäköisesti lisäävät asiat kuten kiire ja viittaustekniikan huono hallitseminen ovat. Opinnäytetyöstä saatujen tulosten avulla voidaan tehdä johtopäätöksiä plagioinnin laajuudesta HAAGA-HELIA Ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoiden keskuudessa.</p> <p>Opinnäytetyössä käytettiin teoreettisena pohjana englanninkielisten maiden tutkijoiden tuottamia tieteellisiä julkaisuja, Suomessa laadittuja plagioinninvastaisia ohjeistuksia sekä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja. Tieteellisistä julkaisuista yksikään ei ollut sijoittunut vastaavaan korkeakoulumaailmaan muualla, joten teoriapohja piti soveltaa etenkin tutkimuksissa, joissa oli tutkittu muulla kuin äidinkielellään opiskelevia sekä sairaanhoitajaopiskelijoita.</p> <p>Tutkimus tehtiin Internetin välityksellä Webropol-ohjelmalla laaditun sähköisen kyselylomakkeen avulla syksyllä 2008. Kaikille HAAGA-HELIAN opiskelijoille lähetettiin sähköpostitse linkki kyselyyn, mutta saatteessa pyydettiin vain liiketalousopiskelijoita osallistumaan tutkimukseen. Tutkimuslomake oli Internetissä avoinna alle viikon verran syyskuun lopussa. Tutkimusote oli kvantitatiivinen, vaikka kyselylomakkeessa oli myös joitain avoimia kysymyksiä.</p> <p>Vastausten perusteella opiskelijat olivat hyvin perillä siitä, että plagioinnilla tarkoitetaan toisen tekstin esittämistä omana, eikä tällaista toimintaa kovin moni myöntänyt harrastavansa. Plagioinnin muita muotoja kuten itsensä plagiointi ja ideaplagiointi tunnettiin huonommin, ja näihin myös syyllysty useampi opiskelija. Monet opiskelijat kaipasivat enemmän opettajan ohjausta ja neuvoa muun muassa ryhmätöissä ja lähdeviitteiden oikeassa merkitsemisessä.</p> <p>Tutkimuksen perusteella HAAGA-HELIAssa tulisi kiinnittää enemmän huomiota plagioinnin ennalta ehkäisemiseen muun muassa lisäämällä viittaustekniikan opetusta. Opettajien tulisi myös seurata enemmän itse opiskeluprosessia ja tarjota tukea opiskelijoille erityisesti ryhmätöissä, eikä vain antaa palautetta kurssin lopussa arvosanan muodossa. Jatkossa olisi hyvä selvittää myös opettajien ja HAAGA-HELIAN johdon näkemyksiä plagioinnista.</p>	
<p>Asiasanat plagiaatit, viitteet, ryhmätö, opiskelumotivaatio, tekijänoikeus</p>	

Degree programme in Business Administration

<p>Authors Eskelinen Venla Hanninen Elina</p>	<p>Group</p>
<p>The title of thesis Perceptions of plagiarism among Haaga-Helia students in business administration Circumstances causing plagiarism and how commonly plagiarism is used in 2008</p>	<p>Number of pages and appendices 61 + 18</p>
<p>Supervisor Gore Kevin</p>	
<p>The primary objective of the thesis was to explore the attitudes towards plagiarism among students studying business administration at the HAAGA-HELIA University of Applied Sciences, and how widely plagiarism is used among them. The secondary objective was to find out how common circumstances that may cause plagiarism, such as shortage of time and poor reference skills are. On the basis of these results it is possible to draw conclusions on how common plagiarism is among the students of HAAGA-HELIA University of Applied Sciences.</p> <p>The conceptual framework was based on scientific publications written by researchers of Anglo-Saxon countries, anti-plagiarism guidelines published by Finnish educational institutions and the publications of the National Advisory Board on Research Ethics. None of the scientific publications were conducted in a corresponding context. Therefore, the conceptual framework had to be applied especially from studies, which explored plagiarism among students studying in a foreign language and among nursing students.</p> <p>The study was carried out over the Internet in autumn 2008, using an electronic form produced with the Webropol software. All HAAGA-HELIA students received a link to the query but only the students of business administration were asked to participate. The students had access to the query for a period of less than a week. The research methodology was quantitative although the form contained some open questions, too.</p> <p>The results indicated that students were well aware that plagiarism refers to presenting somebody's text as one's own, accordingly not many students admitted to having done it. Other forms of plagiarism, such as plagiarizing oneself and idea plagiarism were less known and more commonly used among the students. A large number of students felt that they would have needed more guidance and advice from the teacher with teamwork and reference skills.</p> <p>On the basis of the study, more attention should be paid to preventing plagiarism in advance, for instance by increasing the training in reference skills. In addition, the teachers should be more actively involved in the process of study itself and offer support, especially in team exercises. The feedback to the students should not be limited only to the grades given at the end of each course. In the future, it would be useful to study the perception of the teachers and staff of HAAGA-HELIA on the issue of plagiarism.</p>	
<p>Key words Plagiarism, references, teamwork, study motivation, copyright</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimusongelma.....	1
1.2	Tutkimuksen merkitys ja tavoitteet	2
1.3	Rajaukset.....	3
2	Osa-alueet plagioinnin takana.....	4
2.1	Plagioinnin määritelmä ja osa-alueet	4
2.2	Tietoyhteiskunta	5
2.3	Aiemmin tutkittua	6
2.4	Työmäärä.....	8
2.5	Töiden kierrätys.....	8
2.6	Opiskelumuodot.....	9
2.6.1	Tutkiva oppiminen	9
2.6.2	Ryhmätyöt.....	10
2.6.3	Etäopiskelu	11
2.7	Opiskelutaidot	11
2.8	Viittaustekniikka.....	12
2.9	Motivaatiotekijät.....	13
2.10	Oppilaitoksen ja opettajan rooli.....	14
2.11	Plagioinnin estäminen ja paljastaminen	16
3	Empiria	18
3.1	Kohteen esittely.....	18
3.2	Tiedon hankinta ja analyysi.....	19
3.3	Tulokset.....	20
3.3.1	Vastaajat	20
3.3.2	Opiskelumotivaation vaikutus plagiointiin	21
3.3.3	Ryhmätyöt.....	23
3.3.4	Suhtautuminen muiden ryhmän jäsenten plagiointiin.....	33
3.3.5	Roolimallit	35
3.3.6	Ajankäyttö.....	36
3.3.7	Etäopiskelu	38
3.3.8	Viittaustekniikan hallitseminen.....	40
3.3.9	Käsitykset plagioinnin eri muodoista.....	45

3.3.10	Plagioinnin eri osa-alueiden yleisyys.....	48
3.4	Empirian arviointi.....	50
3.4.1	Tutkimuksen reliabiliteetti.....	51
3.4.2	Tutkimuksen validiteetti	51
4	Pohdinta	53
4.1	Johtopäätökset.....	53
4.2	Toimenpide-ehdotukset.....	55
4.3	Jatkotutkimusehdotukset	56
5	Yhteenveto	57
	Lähteet	59
	Liitteet	

Liite 1. Webropol-kysely opiskelutottumuksista ja -asenteista

Liite 2. Urkund-esite

Liite 3. HAAGA-HELIAN vilppikaavio

1 Johdanto

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulua käydessämme on aika ajoin tullut eteen tilanteita, joissa olisi ollut tarpeen tietää, miten kuuluu toimia, jos huomaa ryhmätöiden jäsenten joko plagioivan tai viittaavan huonosti lähdemateriaaliin. Tämä tutkimus sai alkunsa molempien kirjoittajien alle neljä vuotta kestäneiden opiskelujen aikaisista havainnoista ja kokemuksista. Halusimme tutkia, onko plagiointi-ilmiölle olemassa teoreettista viitekehystä, kuinka paljon sitä on tutkittu, sekä millaiset asenteet HAAGA-HELIA:n opiskelijoilla on plagiointia kohtaan. Toissijainen tavoite oli saada jonkinlainen käsitys plagiointin esiintyvyydestä HAAGA-HELIA:n liiketalouden opiskelijoiden keskuudessa. Halusimme myös pohtia, onko ulkoa oppiminen enää yhtä tarkoituksenmukaista kuin ennen, kun tietoa on nykyään niin helposti saatavilla. Tutkimukseen kannattaa suhtautua myös tietopakettina plagiointista tai esiselvityksenä plagiointin ilmenemisestä HAAGA-HELIA:ssa.

Tietoyhteiskunnassa plagiointi on yhä helpommin ja huomaamattomammin toteutettavissa, joskus jopa vahingossa. Tutkimus auttaa selvittämään sekä tahattoman että tahallisen plagiointin takana olevia tekijöitä. Tutkimuksen teoreettinen osuus vastaa kysymykseen miksi plagiointi on edelleenkin epäsuotava toimintamalli, vaikka tiedon käsittelyn ja opiskelun tavat ovat tietoteknistymisen myötä muuttuneet radikaalisti. Esittelemme myös muiden suomalaisten korkeakoulujen tekemiä valintoja plagiointin ehkäisyyn ja käsittelyyn liittyen. Plagiointillakin voi tehdä liiketoimintaa, mistä kertoo plagiointin paljastusohjelmien mainonta korkeakoulujen päättäjäille sekä opettajille. Käsitlemme myös näitä ohjelmia. Plagiointia on tutkittu laajemmin vasta viime vuosikymmenet, ja monet tutkimukset ovat ulkomaisia. Suomessa teoreettista pohjaa löytyi etenkin muutamalta aiheeseen enemmän panostaneelta korkeakoululta tai tiedekunnan osastolta sekä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksista.

1.1 Tutkimusongelma

Plagiointin esiintyvyydestä on hyvin vähän tutkittua tietoa, koska aihetta on vaikea tutkia. Kysyttäessä opiskelijoilta, ovatko he plagoineet, vastaus on luultavasti kielteinen. Tutkimusongelmamme on, minkälainen suhtautuminen HAAGA-HELIA:n opiskelijoilla on plagiointia kohtaan. Tämän selvittämiseksi on oleellista selvittää opiskelijoiden viittaustekniikan hallinta sekä tutkia mitä opiskelijat pitävät plagiointina. Alakysymyksinä selvitämme:

- Minkä opiskelijat mieltävät plagiointiksi?
- Miten opiskelija on oppinut viittaustekniikan?

- Kuinka hyvin opiskelijat tuntevat osaavansa viittaustekniikan?
- Käyttääkö opiskelija viittaustekniikkaa?
- Mikä on ollut opiskelijan motivaatiotekijä hakeutua HAAGA-HELIAan?
- Onko opiskelija kaivannut neuvoa opettajalta ryhmän sisäisissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä tai copy/paste-tapauksissa?
- Kuinka yleistä on koulutöiden plagiointi?

Alakysymyksien avulla on tarkoitus selvittää, millaiset opiskelutaidot ja -motiivit opiskelijoilla on, koska plagioinnista tehtyjen tutkimusten mukaan nämä seikat vaikuttaisivat siihen, syyllistyvätkö opiskelijat plagiointiin.

HAAGA-HELIAssa tehdään paljon ryhmätöitä, mikä osaltaan saattaa vaikuttaa plagioinnin esiintyvyyteen. Tutkimusvilppikin yleistyi, kun tutkimuksia alettiin tehdä enemmän ryhmissä (Sarvas, 1999). Ryhmälle tekeminen ei aina ole yhtä palkitsevaa kuin itselle tekeminen, ja ryhmissä saattaa usein olla mukana ihmisiä, jotka syystä tai toisesta tekevät muita vähemmän yhteisen työn eteen. Tällaiset tekijät saattavat vaikuttaa plagioinnin yleisyyteen sekä asenteisiin sitä kohtaan. Opiskelijoille ei ole annettu selviä, kirjallisia ohjeita siitä, kuinka tulee toimia, jos huomaa jonkun ryhmän jäsenen plagioineen osuutensa.

Opinnäytetyössä on tarkoitus selvittää myös, ovatko opiskelijat olleet osallisina ryhmätöissä, joissa osa ryhmän jäsenistä olisi syyllistynyt plagiointiin.

1.2 Tutkimuksen merkitys ja tavoitteet

Tutkimuksen tavoite on selvittää HAAGA-HELIA:n liiketalousopiskelijoiden suhtautuminen plagiointiin. Saatujen tulosten perusteella voidaan arvioida, onko nykyisiä opiskelukäytänteitä tarvetta kehittää paremmin tietoyhteiskuntaan sopiviksi. Saatavat tiedot soveltunevat HAAGA-HELIA:n opetuksen kehittämisen välineiksi. Aihe on hankala tutkittava, eikä mittavia tuloksia välttämättä synny.

Tutkimus sijoittuu ammattikorkeakoulutason opiskeluun, ja näin ollen tieteellisen tutkimuksen harjoittamisen hyvät käytänteet liittyvät koulun strategian ytimeen, joten ei ole liioiteltua lisätä myös tutkimusetiikan tuntemusta. "Tutkijan ammattietiikka vaatii vilpin paljastamista, sillä kysymys on koko tieteenharjoituksen perustasta: tutkimuksen tuottaman informaation luotettavuudesta" (Pietarinen 1999).

Tuloksia voi käyttää taustatietona plagioinninpaljastusohjelmien mahdolliseen hankintaan liittyen ja pohtia, onko ruotsinkielisen ammattikorkeakoulu Arcadan sekä ruotsinkielisen kauppakorkeakoulu Hankenin valitsema plagioinninpaljastusohjelmien hankinta aiheellista myös HAAGA-HELIAssa, vai valitseeko HAAGA-HELIA toisen tavan kohdata plagiointi. Ruotsinkielinen ammattikorkeakoulu Arcada ja ruotsinkielisen kauppakorkeakoulu Hanken käyttävät nykyään ruotsalaista Urkund-palvelua, jonka tarkoitus on paljastaa koulutöiden plagiointi (Parkkinen 2008).

1.3 Rajaukset

Opinnäytetyössämme ei käsitellä opinnäytetöiden mahdollisia vilppejä, vaan nämä jätetään jatkotutkimusaiheeksi. Vilpillä tarkoitamme tulosten sepittelyä tai keksimistä. Emme myöskään vertaa plagiointia eri koulutusohjelmien tai oppilaitosten välillä. Käsittelemme työssä etenkin Internet-plagiointia sekä töiden kierrätystä, emme lunttausta tai muuta vilppiä.

2 Osa-alueet plagioinnin takana

2.1 Plagioinnin määritelmä ja osa-alueet

Tutkimuseettinen neuvottelukunta määrittelee hyvän tieteellisen käytännön loukkaukset piittaamattomuudeksi hyvästä tieteellisestä käytännöstä ja vilpiksi tieteellisessä toiminnassa. Piittaamattomuuteen hyvästä tieteellisestä käytännöstä kuuluvat muun muassa törkeät laiminlyönnit ja holtittomuus tutkimuksen suorittamisessa. Piittaamattomuutta voi olla esimerkiksi tutkimustulosten puutteellinen raportointi, kirjaaminen ja säilyttäminen. Vilppi tieteellisessä toiminnassa tarkoittaa väärin tietojen ja tulosten esittämistä tai levittämistä. Vilpin eri muotoja ovat sepittäminen, vääristely, luvaton lainaaminen ja anastaminen. Luvaton lainaaminen "on jonkun toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana" (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002, 4-5). Luvaton lainaaminen tunnetaan myös termillä plagiointi.

Sana plagiointi tulee latinan sanasta *plagium*, joka tarkoittaa sieppausta (Collins English Dictionary 2000, 1183). Vaikka Tutkimuseettinen neuvottelukunta puhuu vain toisen tekstin omana esittämisestä, plagioinnilla voidaan tarkoittaa myös toisen ihmisen ajatusten kopiointia ja omana esittämistä. Plagiointi voi siis olla esimerkiksi sanatarkkaa kopiointia lähteestä ilman asianmukaisia lähdeviitteitä, mutta myös toisen idean esittämistä omanaan. Lisäksi erityisesti tieteellisessä tekstissä on myös huomattava niin sanottu "itsensä plagioiminen". Itsensä plagioimisella tarkoitetaan sitä, että palautetaan aikaisemmille kursseille tai eri oppilaitokseen tehtyjä töitä uusina. Tätä voidaan harrastaa erityisesti tietojenkäsittelyssä, mutta myös muilla aloilla, esimerkiksi liiketaloudessa, voisi tehdä eri kursseille jatkuvasti harjoitustöitä samasta yrityksestä, jolloin voisi todennäköisesti kopioida ainakin yrityksen perustiedot aikaisemmasta työstä, jotta välttyisi kirjoittamasta koko raporttia aina alusta. (Ihonen, Heimonen, Isokoski, Juhola, Majaranta, Rikala, Surakka, Virtanen, 5–8.)

Esimerkkejä plagioinnin eri muodoista ovat kopioi ja liitä, plagiointi sanaa tai sanoja vaihtamalla, tyylin kopioiminen, metaforan eli kieli- tai vertauskuvan plagiointi sekä idean plagiointi. Kopioi ja liitä eli copy/paste on todennäköisesti yksinkertaisin plagioinnin muoto, koska se on jonkin tekstin tai tekstin osan suoraa kopioimista lähteestä ilman asianmukaisia lähdeviittauksia. Plagiointi sanaa tai sanoja vaihtamalla tarkoittaa sitä, että lähdemateriaalista kopioituun tekstiin tehdään pieniä muutoksia muun muassa sanajärjestyksestä tai sanoja muuttamalla. Tyylin kopioinnissa seurataan toisen tekijän päättelyä siten, että teksti seuraa toisen tekemän tekstin sisältöä. Metaforan plagiointi on sitä, kun kopioidaan toisen metafora omaan työhön ilman

kunnollisia lähdeviittauksia. Idean plagiointiin tai ideaplagiointiin syyllistyy, kun esittää toisen idean omanaan, eikä anna alkuperäiselle idean esittäjälle hänen ansaitsemaansa kunniaa siitä. (Ihonen ym., 8.)

Ainakin englanninkielisissä maissa on törmätty myös harjoitustöiden ostamiseen Internetistä. Luultavasti osittain ainakin pienen kielialueen vuoksi Suomessa ei vielä ole ilmeisesti törmätty ainakaan kovin laajamittaiseen harjoitustöiden ostamiseen. Yhdysvalloissa on kuitenkin mahdollista ostaa harjoitustyö alle sadalla dollarilla. (Howard 2007, 4.)

2.2 Tietoyhteiskunta

Tietoyhteiskunnan nopea kehitys sekä suomalaisten oppilaitosten korkea sitoutuminen tietotekniikkaan näkyy myös oppimisen ja opetuksen muuttumisena. Tietoyhteiskunnan nopeassa kehityksessä sekä oppilastöiden laatu että opettajien odotukset oppilaiden töitä kohtaan ovat kasvaneet entisestään. Internet on nykypäivänä useimmiten apuvälineenä koulutöitä tehtäessä, ja joskus kiusaus käyttää Internetistä löytyvää tekstiä kopioimalla suoraan ja esittämällä se omana koulutyössä käy suureksi.

Nopeasti levinnyt informaatioteknologia on lisännyt plagiointia (Ihonen ym., 6). Erityisesti Internetissä on suuret määrät digitaalisessa muodossa olevaa tietoa, jota on yksinkertaista ja nopeaa kopioida sekä käyttää väärin. Internetistä on helppo kopioida tekstiä ja liittää se suoraan omaan koulutyöhön parilla hiiren klikkauksella. (Mäkinen 2006, 192; Rovai 2001, 144). Nykyään Internetin tiedonhaku- ja tiedonkäyttötavat opitaan jo peruskoulussa, joten jos siellä ei ole puututtu plagiointiin, on siihen haastavaa puuttua jatko-opiskeluissa. Opettajien tulisi osata tunnistaa plagiointi jo peruskoulussa ja myös puuttua siihen, jotta tämä huono opiskelutapa saataisiin kitkettyä nuorista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. (Ihonen ym., 6-7.)

Lisääntynyt tietomäärä vaikeuttaa tiedon käsittelyä, koska ihmisen tiedonkäsittelykyky on rajallinen. Rajallisen tiedonkäsittelykyvyn ongelmia voidaan kuitenkin kiertää hajauttamalla älyllisiä voimavaroja siten, että yhdellä ihmisellä ei tarvitse olla kaikkea tarvittavaa tietoa päässään. Älyllisten voimavarojen hajauttamista tukee erilaisten tietolähteiden hyväksikäyttö. (Hakkarainen, Lonka & Lipponen 1999, 264–265.) Käytännön esimerkkejä tällaisesta on hajautettu asiantuntijuus tai tutkiva oppiminen, joissa molemmissa useampi ihminen tuo itsenäisesti kerättyjä tietoja yhteiseen käyttöön.

2.3 Aiemmin tutkittua

Plagioinnin yleisyydestä ja lisääntymisestä eri oppilaitoksissa on tehty joitakin tutkimuksia ja arvioita erityisesti ulkomailla, vaikka aihetta muuten onkin ilmeisesti tutkittu melko vähän. Esimerkiksi Yhdysvalloissa Berkeleyn yliopistossa plagiointi lisääntyi vuosien 1993 ja 1997 välillä 744 prosenttia (Rovai 2000, 145). Loguen (2004) mukaan Isossa-Britanniassa 50 prosenttia erään sairaanhoitajia kouluttavan oppilaitoksen 74 opiskelijasta myönsi kopioineensa tekstiä koulutöihinsä ilman asianmukaisia lähteitä joko vahingossa tai tahallaan (Kenny 2007, 17).

Tutkimuseettinen neuvottelukunta on Suomessa toimiva elin, joka puoltaa hyvän tutkimustavan käyttöä, ja myös HAAGA-HELIA on sitoutunut organisaationa Tutkimuseettisen neuvottelukunnan laatimiin ohjeisiin *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsittelyminen*. Tutkimuseettinen neuvottelukunta on perustettu vuonna 1991 käsittelemään tieteelliseen tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä ja edistämään tutkimusetiikkaa. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002.)

Myös plagioinnin selvittely ja seuranta on lisääntynyt tietoteknistymisen myötä. Vuodesta 2000 lähtien useissa Suomen korkeakouluissa on laadittu plagiointiin liittyviä ohjeistuksia. HAAGA-HELIALLA on olemassa vilppikaavio liittyen opinnäytetöissä esiintyvään plagiointiin tai plagioinnin epäilyyn (liite 3). Säännöt alkavat siis muotoutua.

Osa korkeakouluista, kuten Kuopion yliopisto, julkaisee Internet-sivuillaan opiskelun eettisiä ohjeita ja toimenpideohjeistuksia plagiointiepäilyissä. Opetuksen ja opiskelun eettiset ohjeet on tarkoitettu sekä opettajille että opiskelijoille. Tarkoitus on, että opiskelijat vakuuttavat opiskelujensa alussa, että heidän työnsä ovat autenttisia, ja opettajat puolestaan lupaavat puuttua heti epäilyihin Kuopion yliopiston yhteisten sääntöjen mukaisesti. Kuopion yliopisto on sertifioitu organisaatio. Inspecta Sertifiointi Oy on myöntänyt sille ISO 9001:2000 -standardin mukaisen laatusertifikaatin. Tampereen yliopistolla on myös kaikkien luettavissa olevat ohjeistukset. Myös Oulun yliopiston kotisivuilla on sekä opiskelijoille että opettajille tarkoitettuja eettisiä ohjeita. Monet ohjeista on kirjoitettu etenkin tietotekniikan alan opiskeluihin liittyen ja tuntuukin, että siellä tämän on polttavin ongelma. (Kuopion yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen yliopisto.)

Plagioinnin kohtaamisesta oppilaitoksissa on jo olemassa prosessikaavioita, jos ei kaikilla niin ainakin monilla, ja oppilaitoksia lähestytään markkinoimalla plagioinninvastaisia tietokoneohjelmia. Näistä asioista voi päätellä, että plagiointia pidetään oppilaitoksissa ongelmana.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta on laatinut ohjeet hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Tutkimuseettisiä ohjeita on tarkoitus noudattaa paitsi yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa myös ammattikorkeakouluissa. Myös yhteistyössä yritysten kanssa tehtävässä tutkimus- ja kehitystyössä voidaan käyttää tutkimuseettisiä ohjeita ainakin soveltuvin osin. Oppilaitosten on myös huolehdittava siitä, että tutkimuseettistä opetusta annetaan osana niiden tarjoamaa koulutusta. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002, 1–2.)

Tutkimuseettinen neuvottelukunta on myös tutkinut hyvää tieteellistä käytäntöä koskevien loukkausepäilyjen määrää ja laatua, sitä miten niitä on käsitelty sekä tutkimuseettikan koulutusta. Loukkausepäilyjä oli käsitelty eri tutkimusorganisaatioissa vuosina 1998–2002. Tutkimus tehtiin lähettämällä tammikuussa 2003 tutkimuseettikkaa koskeva kysely kaikille vuoden 2002 Tutkimuseettisen neuvottelukunnan tutkimuseettisiin ohjeisiin sitoutuneille allekirjoittajatahoille, muun muassa yliopistoille, tutkimuslaitoksille ja ammattikorkeakouluille. Hyvän tieteellisen käytännön loukkaukset jaettiin esitettyihin loukkausepäilyihin, esiselvitykseen johtaneisiin loukkausepäilyihin, tutkintaan johtaneisiin loukkausepäilyihin ja todettuihin loukkausepäilyihin. Kyselyn kohteena oli kaikki tutkimusorganisaatioiden tieteellinen tutkimus, johon laskettiin kuuluvaksi opiskelijoiden opinnäytetyöt. Tenttivilppejä ei otettu huomioon eikä ilmeisesti myöskään opiskelijoiden tekemiä harjoitustöitä. (Lötjönen 2003, 38.)

Ammattikorkeakouluissa ei Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kyselyn mukaan ollut vuosina 1998–2002 esitetty yhtään hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyä. Loukkausepäilyjä oli esitetty kaikissa tutkimusorganisaatioissa yhteensä 68, joista 60 oli yliopistoissa ja kahdeksan tutkimuslaitoksissa. Esitetyistä loukkausepäilyistä 19 liittyi plagiointiepäilyyn. Plagiointiepäilyt muodostivat myös suurimman osan kaikista 68 esitetystä loukkausepäilyistä. Plagiointiepäilyistä 17 johti myös esiselvitykseen. Yhteensä esiselvitykseen johtaneita hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyjä oli yliopistoissa 44 ja tutkimuslaitoksissa seitsemän, eli yhteensä esiselvitykseen johtaneita loukkausepäilyjä oli kaikissa tutkimusorganisaatioissa 51. (Lötjönen 2003, 38.)

Tutkintaan johtaneita loukkausepäilyjä oli enää 20, joista 18 oli yliopistoissa ja kaksi tutkimuslaitoksissa. Näistä tutkintaan johtaneista loukkausepäilyistä oli plagiointeja kymmenen. Kyselyssä selvisi, että todettuja hyvää tieteellisen käytännön loukkauksia oli yhteensä kaikissa tutkimusorganisaatioissa 11. Todetuista loukkauksista kymmenen tapahtui yliopistoissa ja yksi tut-

kimuslaitoksissa. Kymmenen todetuista loukkauksista kuului 20 tutkintaan johtaneeseen loukkausepäilyyn, koska yhdessä plagiointitapauksessa oli jätetty tutkintavaihe väliin. Yhteensä todettuja plagiointeja oli kahdeksan kaikista todetuista hyvän tieteellisen käytännön loukkauksista (Lötjönen 2003, 38–40).

Vaikuttaa siltä, että joko tutkimusvilppi olisi lisääntynyt tai vilppi tunnistetaan paremmin, koska vuosina 1994–1997 Tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle ilmoitettiin kuudesta esiselvitykseen johtaneesta tutkimusvilpistä ja kuudesta hyvän tieteellisen käytännön loukkauksesta. Näistä esiselvitykseen johtaneista tapauksista kuudessa aloitettiin tutkinta. Lopulta todettiin kaksi tieteellistä vilppiä ja kolme hyvän tieteellisen käytännön loukkausta. Yleisesti kuitenkin niin Suomessa kuin ulkomaillakin on melko vähän dokumentoitua tietoa tutkimusvilpistä (Sarvas, 1999).

2.4 Työmäärä

Tannerin (2004) mukaan Yhdysvalloissa opiskelijat plagioivat suuren työmäärän vuoksi. Opiskelijoiden lisäksi opiskelijoita kuormittaa myös muun muassa osa-aikatyö ja perheellisillä opiskelijoilla opiskelujen, perheen ja mahdollisesti vielä työn yhteensovittaminen. Monien opiskelijoiden on usein pakko tehdä osa-aikatyötä jo pelkän toimeentulon vuoksi (Kenny 2006, 16). Myös työkokemuksen saaminen saattaa ainakin joillain aloilla puoltaa työntekoa opiskelijoiden ohessa.

Työmäärän kasvu on lisännyt myös tieteellisessä tutkimuksessa tapahtuvaa vilppiä, joten tämä tukisi Tannerin (2004) näkemystä. Tutkimusvilpin yleistymiseen esimerkiksi lääketieteen saralla ovat vaikuttaneet muun muassa "tutkimuksen määrän nopea lisääntyminen" ja "yksittäisiin tutkijoihin kohdistuva suorituspaine" (Sarvas, 1999).

2.5 Töiden kierrätys

Opiskelijat eivät aina arvosta omaa työtään, vaan antavat helposti omia töitään muille opiskelijoille (Mäkinen 2006, 194). Opiskelijat voivat antaa omia tai ryhmiensä töitä samoja kursseja myöhemmin käyville opiskelijoille, jolloin töitä kierrätetään. Seuraava käyttäjä saa hyväksynnän tai jopa hyvän arvosanan toisen työstä. Arvosana saattaa olla parempi kuin mitä työn tekijä siitä aikoinaan sai. Töitä jaetaan myös vain esimerkin vuoksi eikä siksi, että niitä plagioitaisiin. Aina opiskelija ei kuitenkaan voi tietää, miten hänen töitään hyödynnetään. Opiskelijat saatta-

vat myös käyttää hyväkseen omia aikaisempia töitään toisilla kursseilla, joiden aiheet ovat tarpeeksi lähellä aiemmin käytyjen kurssien aiheita.

Joillain kursseilla töiden kierrättäminen on hyvin tiedostettu, esimerkiksi matemaattisilla kursseilla, joilla opettajat saattavat käyttää samoja tehtäviä, mutta muuttavat lukuja. Tällöin ratkaisun suoraan edellisen kurssin oppilaan työstä kopioinut oppilas ei ainoastaan anna väärää vastausta, vaan voi myös jäädä kiinni vastauksen kopioimisesta, jos opettaja huomaa tämän käytänteen aikaisemman kurssin tehtävien lukuja.

2.6 Opiskelumuodot

Nykyään opiskelussa arvostetaan tiedonhakuja osana oppimista, mikä on osittain johtanut itseohjautuvan oppimisen käyttöön yhtenä opiskelumuotona. Joissain tapauksissa itseohjautuva oppiminen johtaa siihen, että opiskelijat jätetään liian yksin. Tällöin opettaja ei välttämättä tiedä mitä nämä tekevät eivätkä opiskelijat saa tarvitsemaansa ohjausta. (Mäkinen 2005, 194.) Ammattikorkeakoulussa on yhtenä tavoitteena kehittää opiskelijoiden ongelmanratkaisukykyä – voikin kysyä, eikö tiedon mahdollisimman nopea hyväksikäyttö plagioimalla voisi periaatteessa edustaa esimerkillistä ongelmanratkaisukykyä.

Toisaalta kirjoitustehtävien tarkoitus on auttaa opiskelijoita omaksumaan uusia asioita ja parantamaan viestintätaitojaan. Harjoitustehtävien plagiointi voi siis vaarantaa opiskelijan koko oppimisprosessin, koska sen avulla opiskelija ei joudu pureksimaan uusia asioita. (Howard 2007, 11.)

2.6.1 Tutkiva oppiminen

Tutkiva oppiminen on moniulotteinen oppimisteoria, ja siitä voi käyttää vain jotain osaa tai noudattaa orjallisesti koko teoriaa. Käytännössä tutkivan oppimisen idea on se, että kukin opiskelija tuo pienryhmälle aina jotain lisää tutkittavaan aiheeseen, ja työtä rakennellaan yhdessä eteenpäin. Tutkivan oppimisen idea on eri kuin ongelmalähtöisen oppimisen, mutta molemmissa on paljon samaa. Tutkivan oppimisen teoriaan liittyy myös idea hajautetusta asiantuntijuudesta. (Tutkivan oppimisen teoriaa.) Tutkiva oppiminen on vahvistettu HAAGA-HELIAn viralliseksi oppimismalliksi. Tutkivan oppimisen teoriaa noudatettaessa plagiointi voi vähentyä oppimismuodon ansiosta.

On huomattava, että nykyiset toisen asteen opiskelijat eivät välttämättä ole aikaisemmissa opiskeluissaan soveltaneet tutkivaa tai itseohjautuvaa oppimista, vaan opetus on ollut pääsääntöisesti luennointia. Tässä saattaa tosin olla suuriakin eroja esimerkiksi eri peruskoulujen ja lukkioiden välillä. Lisäksi tutkiva oppiminen on vielä niin uusi oppimisteoria, että ei ole tietoa siitä, miten se soveltuu suomalaiseen opiskelukulttuuriin (Hakkarainen ym. 1999, 270).

2.6.2 Ryhmätyöt

HAAGA-HELIAssa tehdään paljon ryhmätöitä sekä perus- että aineopinnoissa. Ryhmätöiden tekemistä puoltaa se, että ryhmätöiden hajautetulla asiantuntijuudella voidaan kiertää yksilöiden ajattelemisen ja päättelyn rajallisia resursseja. Hajautetulla asiantuntijuudella tarkoitetaan sitä, että ryhmässä toimivat ihmiset saavat yhdessä ratkaistua monimutkaisempia ongelmia ja tehtäviä kuin mitä he pystyisivät ratkaisemaan yksin. (Hakkarainen 1999, 122.)

Kukaan ei välttämättä ota ryhmätöissä vastuuta yhteisestä tuotoksesta (Mäkinen 2006, 194). Ryhmätöissä saattaa myös olla vaikea selvittää, kuka on kirjoittanut minkäkin osan, koska usea ihminen muokkaa raporttia. Myös Sarvaksen mukaan tutkimuksen muuttuminen ryhmätyöksi on lisännyt tutkimusvilppiä. HAAGA-HELIAssa ei oppilaille ole annettu kirjoitettuja sääntöjä siitä, miten tulisi toimia, mikäli huomaa jonkun plagioineen ryhmätöissä. Aina ei myöskään ole varmuutta, kuuluuko jonkun toisen opiskelijan plagiointi muille ryhmän jäsenille. Ryhmissä ollaan opiskelumuodon vuoksi ja vaikuttaa kohtuuttomalta, että oman työnsä tekevän opiskelijan tulisi seurata muiden tekemien osien autenttisuutta. Joskus plagiointi saattaa olla niin ilmi selvää, että sen huomaa väistämättäkin jo, kun työtä valmistellaan palautukseen, ja sellaisiin tilanteisiin olisi hyvä olla ohjeistus. Tulisiko plagioitu osa jättää pois palautettavasta, palauttaa erikseen plagioimattomien osien kanssa, vai pitäisikö plagioivan opiskelijan osuus tehdä uudestaan?

Koska tietoyhteiskunnassa tiimit ja verkostot alkavat mennä yksilöllisen osaamisen edelle, ryhmätyöt ovat tärkeä osa koulutusta. Työelämässä kaivattaisiinkin hajautettua asiantuntijuutta, mikä asettaa oppilaitoksille haasteita, koska koulussa saattavat pikemmin korostua kilpailu ja yksilöllinen suoriutuminen. (Hakkarainen ym. 1999, 265–266.) Oppilaitoksissa ja koulumaailmassa ei olekaan kehitetty jaettua asiantuntijuutta samalla tavalla ja yhtä intensiivisesti kuin työelämässä, vaan koulumaailmassa oppimista pidetään enemmän yksilöllisenä eikä ryhmäprosessina (Hakkarainen ym. 1999, 146). Ryhmätöissä saman numeron antaminen koko ryhmälle tukisi yhteisöllisyyttä, koska ryhmän sisällä ei välttämättä esiintyisi kilpailua arvosanoista samalla tavalla kuin ryhmässä, jonka jäsenet saavat arvosanan oman työpanoksensa mukaan.

Ryhmätöiden yhtenä vahvuutena voidaan pitää mahdollisuutta yhdistää asiantuntijoita ja aloittelijoita, jolloin aloittelijoiden taidot kehittyisivät ja virheitä voisi olla helpompi havaita ja korjata (Hakkarainen ym. 146–147).

Ryhmätöiden lisääntymisen vuoksi opiskelijat joutuvat ottamaan aikaisempaa enemmän vastuuta paitsi omastaan myös muiden opiskelijoiden oppimisesta. Ryhmätöet vaativatkin opiskelijoiden oman aktiivisuuden lisäksi opettajan ohjausta ja tukea. Opettajien tulisi saada opiskelijat päättämään ja soveltamaan aikaisemmin omaksuttua tietoa sekä tietolähteistä löytyvää tietoa. Lisäksi opettajan tulisi ohjata yhteisöllistä tutkimusprosessia. Opiskelijoiden täytyy kuitenkin kyetä itse ratkaisemaan ongelmia ryhmässä. (Hakkarainen ym. 1999, 266–267.) Jos opiskelijat eivät saa tarvitsemaansa ohjausta, vaarana on plagioinnin lisääntyminen, samoin kuin itseohjautuvan oppimisen yhteydessä.

2.6.3 Etäopiskelu

Etäopiskelu vaikeuttaa opettajan arviointitehtävää, koska etäopiskelussa on aina mahdollista, että palautetut raportit ovat jonkun muun kuin opiskelijan tekemiä (Rovai 2001, 144).

Verkko-opiskelussa tapahtuvaa plagiointia ei ilmeisesti ole juurikaan tutkittu. Baronin ja Crooksin (2005) mukaan ainakin muutama vuosi sitten ei ole ollut saatavilla tutkittua tietoa, joka tukisi etäopiskelun ja plagioinnin yhteyttä. Kennedyn, Nowakin, Raghuramanin, Thomasin ja Davisin (2000) mukaan yhdysvaltalaisessa yliopistossa tehdyssä tutkimuksessa todettiin kuitenkin, että etäopiskelun lisääntyessä myös vilppi lisääntyy. Tutkimukseen osallistui 172 opiskelijaa ja 69 tiedekunnan jäsentä (Harper 2006, 366).

2.7 Opiskelutaidot

Plagiointia saattaa lisätä se, että opiskelijoiden on vaikea ymmärtää tehtävänanto (Kenny 2007, 16). Opiskelijoiden tulisi saada kursseilla ohjaavalta opettajalta palautetta jo opiskeluprosessin aikana eikä vasta kurssin lopussa. Breiterin ja Scardamalian (1992) mukaan ohjauksessa tulisi keskittyä opiskelijoiden oman ajattelun tukemiseen ja uusien ratkaisujen etsimisen ohjaukseen, jotta opiskelijoiden aikaansaamaa tuotosta ei suoraan tyrmättäisi. (Hakkarainen ym. 1999, 128–129.)

Tehokkaiden opiskelustrategioiden oppiminen saisi aikaan sen, että opiskelijoiden olisi helppompaa ymmärtää tehtävänanto. Koska opiskelijat ovat erilaisia, yhtä oikeaa opiskelustrategiaa ei ole, vaan jokaisen opiskelijan tulisi itse löytää ja kehittää oma opiskelustrategiansa, mikä saattaa olla pitkään prosessi. (Hakkarainen ym. 1999, 135.)

17-vuotiaa australialaisen lukion 11. luokan oppilasta haastateltiin tutkimuksessa, jossa selvitettiin lukiolaisten käsityksiä plagioinnista sekä sitä, miten he soveltavat tietojaan plagioinnista käytäntöön. Heidän piti osallistua neljään haastatteluun sekä tehdä kirjallinen tehtävä, josta tutkijat tarkastivat, kuinka paljon he olivat plagoineet tekstiinsä lähteistä. Lisäksi viimeisessä haastattelussa tutkittiin heidän kykyjään tunnistaa muiden töissä olleita plagoineita. (McGregor & Williams 2005, 501–502.)

Vaikka oppilaat tiesivät, mitä plagiointi on, he eivät välttämättä tunnistanee sitä tutkimuksessa näytetyistä esimerkeistä. Oppilaat, jotka eivät tunnistanee plagiointia annetuista esimerkeistä, plagoivat myös enemmän kuin ne, jotka tunnistivat sen. Aiheesta tarvitaan kuitenkin lisää tutkimuksia, ennen kuin voidaan tehdä tarkkoja johtopäätöksiä siitä, ettei opiskelija osaa tunnistaa plagiointia omasta koulutyöstään vaikka osaakin määritellä, mitä plagiointi tarkoittaa. (McGregor ym. 2005, 508–509.)

Plagioinnin tunnistamiseen vaikuttaa myös se, että osittain opiskelijoiden tulee rakentaa omaa oppimistaan jo aikaisemmin tehdyn työn päälle", mutta opiskelija ei välttämättä ymmärrä, että hänen on omassa työssään viitattava työhön tai töihin, joiden pohjalta hän rakentaa omaa oppimistaan. Harjoitustyötä on saattanut aloittaa joko opiskelija itse tai joku muu. Tieteellisessä tekstissä raporttiin on laitettava asianmukaiset lähdeviitteet, vaikka työn olisi pannut alulle opiskelija itse eikä kukaan muu. Omia harjoitustöitä on opiskelijan kehittymisen kannalta hyväkin kehittää eteenpäin. (Ihonen ym., 6.)

2.8 Viittaustekniikka

Puutteelliset lähdeviittaukset liittyvät moniin plagioinnin eri muotoihin. Asianmukaisilla lähdeviittauksilla ja lainausmerkkien oikealla käytöllä suorissa lainauksissa opiskelija onnistuu välttämään syyllistymisen copy/paste-plagiointiin, sanan tai sanojen vaihtamiseen, tyylin plagiointiin sekä metaforan ja idean plagiointiin.

Australialaisessa South-Coast Universityssä opettajille tehdystä kyselytutkimuksesta tutkittiin 11:n englantia ulkomaalaisille vaihto-opiskelijoilta opettavan opettajan käsityksiä plagioinnista

sekä heidän asenteitaan ja kokemuksiaan yliopiston tavasta suhtautua plagiointiin (Sutherland-Smith 2005, 87). Opiskelijoiden huono viittaustekniikan hallitseminen vaikuttaa johtavan plagiointiin, jota opiskelija ei välttämättä tee tahallaan (Sutherland-Smith 2005, 89). Vaillinaiset viittaukset koulutöissä johtuvat myös opiskelijoiden kiireestä. Opiskelijat ovat usein myös kiinnostuneempia lopputuloksesta kuin itse opiskeluprosessista. (Mäkinen 2006, 194.) Loguen (2004) mukaan tahaton plagiointi ei kuitenkaan muuta itse asiaa, vaan myös tahaton plagiointi on tuomittavaa toimintaa (Kenny 2006, 16). On kuitenkin tärkeää, että oppilaitos ja ohjaava opettaja puuttuvat sekä tahalliseen että tahattomaan plagiointiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta opiskelija voisi muuttaa opiskelutapojaan. Tällöin saataisiin ehkäistyä plagioinnin yleistymistä ja muuttumista hyväksyttäväksi osaksi harjoitusraporttien tekemistä. (Ihonen ym., 5.) Jos plagiointi aletaan jakaa tahalliseen ja tahattomaan, voidaan törmätä määrittelyongelmaan siitä, milloin plagiointi on ollut tahatonta.

Lukiolaisia tutkittaessa huomattiin, että vähiten plagiointeet opiskelijat käyttivät myös erittäin vähän suoria lainauksia. Vähiten plagiointeet opiskelijat myös käyttivät niitä harvoja suoria lainauksia tehokkaasti hyväkseen. (McGregor ym. 2005, 509.)

2.9 Motivaatiotekijät

Motivaatio voidaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen motivaatioon. Sisäiseen motivaatioon liittyvät muun muassa itsensä toteuttaminen ja itsensä kehittämisen tarpeet. Ulkoiseen motivaatioon sen sijaan liittyvät yleensä esimerkiksi turvallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tarpeet. Ulkoinen motivaatio on riippuvainen ympäristöstä. Opiskelijoiden sisäisiä motivaatiotekijöitä voisivat siis olla esimerkiksi kiinnostus opiskeltavaan alaan, onnistumisen kokemukset ja haasteellisuus. Ulkoisia motivaatiotekijöitä voisivat olla muun muassa mahdollisuus päästä hyvin palkattuun työhön opiskelujen jälkeen sekä sukulaisten tai ystävien arvostus, tuki ja kannustus. (Peltonen & Ruohotie 1992, 18–20.)

Oleellinen tekijä oppilaan opiskelutavoissa on usein se syy, jonka vuoksi hän on koulussa. Jotkut ovat siellä vanhempiansa painostamana, toiset siksi, että toivovat papereiden avulla saavansa hyväpalkkaisen työn, jotkut taas oppiakseen aiheista enemmän. Koulussa olemisen syy voi olla sidoksissa opiskelutapoihin, mahdolliseen vilppiin ja plagiointiin. Yleensä myös oppilasta itseään kiinnostavien asioiden oppimiseen on parempi motivaatio kuin henkilökohtaisesti yhdenentekevien asioiden opiskelu. Siksi sekä opiskelijoiden että oppilaitoksen kannalta olisi hyvä saada houkuteltua opiskelijoiksi sellaisia henkilöitä, joita opiskeltava ala kiinnostaa (Hakkarainen ym. 135).

Opiskelijoiden harjoittama vilppi voi vaikuttaa negatiivisesti motivaatioon esimerkiksi niin, että rehellisesti työnsä tekevä opiskelija saa työstään heikomman arvosanan kuin työnsä plagioiva opiskelija (Ihonen ym., 5). On myös olemassa ainakin teoreettinen mahdollisuus siihen, että opiskelija palauttaa kaverinsa samalle kurssille tekemän työn ja saa tätä paremman arvosanan.

Vahvan opiskelumotivaation luominen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tukee elinikäistä oppimista (Hakkarainen ym. 1999, 266). Motivaation kehittymisessä tärkeää on se, että opiskelija ei opiskelisi opettajan tai vanhempiensa vuoksi, vaan ennen kaikkea kehittääkseen itseään. Tällöin opiskelijan opiskelu- ja oppimismotivaatio kasvaa. (Hakkarainen ym. 1999, 135.)

Opintosuorituksensa plagioivat opiskelijat eivät opi samoja asioita kuin työnsä itse tekevät opiskelijat, joten siitä on haittaa valmistumisen jälkeen (Ihonen ym., 5). Näyttää myös siltä, että opintosuorituksensa plagioiva opiskelija vie epärehellisen toimintatapansa myös työelämään opiskelun jälkeen. 1980-luvulla sairaanhoitajaopiskelijoiden keskuudessa tehdyssä tutkimuksessa on todettu yhteys koulussa vilppiä harjoittaneiden ja työpaikalla epärehellisesti toimivien välillä. Epärehelliseen käytökseen työpaikalla laskettiin muun muassa työpaikalta varastaminen ja turhat sairauspoissaolot. (Harper 2006, 367.)

Australialaisessa lukiossa tehty 17 oppilasta käsittänyt McGregorin tutkimus vahvisti aikaisempia McGregorin (1993) sekä McGregorin ja Streitenbergerin (1998) tutkimuksia, joiden mukaan plagioivat opiskelijat ovat kiinnostuneempia lopputuloksesta kuin itse oppimisprosessista. Oppimisprosessiin kuuluu muun muassa opiskelua, tutkimista ja pohtimista. (McGregor ym. 2005, 509.)

2.10 Oppilaitoksen ja opettajan rooli

Tampereen teknillisen yliopiston Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen opettajien tuottamia opetus- tai muita materiaaleja on laitoksen plagiointityöryhmän tekemän raportin mukaan käytetty ainakin kotimaisissa ja luultavasti ainakin yhdessä ulkomaisessa yliopistossa opetusmateriaaleina kursseilla kysymättä materiaalien tuottajien lupaa. Plagiointityöryhmän raportista ei käy ilmi, onko materiaaleja käyttävissä korkeakouluissa laitettu asiallisia lähdeviitteitä materiaaleihin. (Ihonen ym., 6.)

Läheskään kaikki opettajat eivät ole halukkaita paljastamaan opiskelijoiden plagiointitapauksia, koska he pelkäävät leimautuvansa huonoiksi opettajiksi. Osa opettajista haluaa hoitaa mahdol-

lisen rangaistuksen itse eikä välttämättä kerro työkavereilleen tai esimiehelleen eteensä tulleesta plagiointitapauksesta. Usein opettajilla ei myöskään ole aikaa eikä resursseja alkaa selvittää plagiointitapauksia virallista reittiä, vaan he hoitavat tapaukset mieluummin itse. Tällöin on vaikeaa ylläpitää yhdenmukaista rangaistuskäytäntöä plagioinnin suhteen. Yhdenmukaisen rangaistuskäytännön puute vaarantaa opiskelijoiden oikeusturvan. Lisäksi oppilaitosta voidaan syyttää opiskelijoiden epäoikeudenmukaisesta kohtelusta, mikä tosin ei ainakaan toistaiseksi istu kovin hyvin suomalaiseen kulttuuriin. (Sutherland-Smith 2005, 91–93.)

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan tekemän tutkimusetiikkaa koskevan kyselyn mukaan suomalaiset tutkimusorganisaatiot käyttivät useimmiten hyvän tieteellisen käytännön loukkauksissa sanktioina ja rangaistuskeinoina huomautuksia, opinnäytetyön hyväksymättä jättämistä ja opiskelijan erottamista määräajaksi. Huomautuksia oli annettu kuusi, kun todettuja loukkauksia oli yhteensä 11. Kolmessa loukkaustapauksessa opiskelijan opinnäytetyötä ei ollut hyväksytty. Opiskelijan määräaikaiseen erottamiseen oli turvauduttu kahdessa loukkauksessa. Yksi opiskelija oli ehtinyt valmistua ennen kuin vilppi oli todettu. Eräässä tapauksessa vilppiin syyllistyneitä oli useampia, ja eräässä toisessa tapauksessa opiskelijalle oli annettu huomautus ja jätetty opinnäytetyö hyväksymättä. (Lötjönen 2003, 40.)

Opiskelijat saattavat syyllistyä plagiointiin, jos kiinnijäämisen riski on pieni. Myös kiinnijääneiden lievät rangaistukset saattavat toimia houkuttimena ja lisätä opiskelijoiden riskinottohalukkuutta. Kiinnijääneiden pitäisikin siksi saada vilpistä selkeät rangaistukset. (Kenny 2006, 17–18.) Tieteellisessä tutkimuksessa on pidetty tutkimusvilppiä harvinaisena, koska tutkijayhteisössä on yleensä tiukka sisäinen kontrolli, jonka on arveltu estävän ja paljastavan mahdollisen vilpin (Sarvas, 1999).

Opiskelijoille annettujen tehtävien tulisi herättää heidän kiinnostuksensa. Tehtävänannot tulisi suunnitella siten, että ne vaativat opiskelijoilta omaa ajattelua eikä vain pelkkää raportointia. (McGregor ym. 2005, 509.) Opettajan aktiivinen rooli projektitöiden ohjaamisessa auttaa opiskelijoita asiayhteyksien hahmottamisessa (Hakkarainen ym. 1999, 135). Opiskelumotivaation vuoksi opettajan tulisi myös antaa mahdollisimman paljon palautetta kurssin aikana.

Opettajien tulee luonnollisesti kiinnittää huomiota omaan toimintaansa, jotta opiskelijoilla olisi hyvät roolimallit. Kursseilla jaettavassa materiaalissa pitäisi aina olla lähteet asianmukaisesti merkittyinä. Lähteiden asiallisella merkitsemisellä opiskelijoille voidaan opettaa lähdeviitteiden merkitsemisen tärkeyttä. (Ihonen ym., 11; Kenny 2006, 16–17.)

Koska tutkimuseetiikan koulutusta annetaan useissa tutkimusorganisaatioissa vasta juuri ennen opinnäytetyön aloittamista tai tutkijanuran alussa, mallioppiminen ja läpäisyperiaate ovat parhaat keinot ohjata opiskelijoita kohti tutkimuseettisempää otetta harjoitustöiden yhteydessä. Tällöin tutkimusorganisaation henkilökunnan on täytynyt sisäistää tutkimuseetiikan pääperiaatteet. (Lötjönen 2003, 42.)

Kansalaisten käsitys oppilaitosten korkeatasoisesta eettisestä toimintatavasta saattaa murentua opiskelijoiden vilpillisen toiminnan vuoksi etenkin, jos oppilaitos ei puutu opiskelijoiden vilpillisiin opiskelutapoihin (Ihonen ym., 5).

2.11 Plagioinnin estäminen ja paljastaminen

Plagiointia voitaisiin ehkäistä järjestämällä tutkimuseetiikkaa käsittelevää koulutusta. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kyselytutkimuksen mukaan kolmessa ammattikorkeakoulussa annettiin peruskoulutuksen yhteydessä tutkimuseettistä koulutusta läpäisyperiaatteella. Kolmessa muussa kyselyyn vastanneessa ammattikorkeakoulussa oli käytössä muun muassa erillisiä tutkimuseetiikan kursseja ja tutkimuseetiikan koulutusta esimiehen tai työnohjaajan kanssa käytyjen keskustelujen välityksellä. Lisäksi tutkimuseettinen koulutus puuttui ainakin yhdestä ammattikorkeakoulusta kokonaan. Tutkimuseettinen neuvottelukunta sai kuitenkin sellaisen käsityksen, että ammattikorkeakouluissa oltaisiin kehittämässä tutkimuseettistä koulutusta. (Lötjönen 2003, 41.)

Tutkimuseetiikan koulutustarpeita tiedusteltaessa tutkimusorganisaatiot ehdottivat koulutusta muun muassa opinnäytetöiden ohjaajille, perusopiskelijoille, jatko-opiskelijoille, henkilökunnalle ja tutkimusryhmille. Vastauksissa ei ollut eroja tieteenalan ja koulutustason välillä. Lisää tutkimuseettistä koulutusta kaivattiin muun muassa lainsäädännöstä, tutkimusryhmien eri kirjoittajien työnjaosta ja osallisuudesta sekä lähteiden oikeasta käytöstä erityisesti Internetiä käytettäessä. (Lötjönen 2003, 41.) Tutkimusryhmien jäsenten työnjaon selvittäminen ja osallistuminen voidaan varmaan ainakin joissain tapauksissa myös laajentaa koskemaan kaikkia tutkimusorganisaatiossa tehtäviä ryhmätöitä eli myös HAAGA-HELIAssa ryhmätyönä tehtäviin harjoitustöihin.

Internetistä plagioimiseen liittyy suuri kiinnijäämistriski, jos opettajilla olisi resursseja tarkistaa Internetin hakukoneilla, onko opiskelija kopioinut tekstiä suoraan verkosta. Plagioinnin paljastamiseen on kehitetty erilaisia tietokoneohjelmia, muun muassa Turnitin ja Ruotsissa käytössä oleva Urkund. Tällaiset ohjelmat vertailevat opiskelijan tarkastukseen jättämiä sähköisessä

muodossa olevia harjoitustöitä tietokannoissaan ja Internetissä oleviin teksteihin. Ohjelma antaa opettajalle vertailuraportin, josta käyvät ilmi samanlaista tekstiä sisältävät dokumentit. Plagioinnin paljastusohjelman käytöstä huolimatta opettajan täytyy myös itse tarkastaa opiskelijan työ, koska ohjelman antamassa vertailuraportissa ilmenneet suorat lainaukset saattavat olla täysin luvallisia, jos opiskelija on merkinnyt lähdeviittaukset ja lainausmerkit asianmukaisesti. Vertailuraportissa näkyvät suorat lainaukset ovat luvallisia, mikäli työhön on muistettu laittaa lähdeviittaukset, mutta jos työssä ei niitä ole, vertailuraportissa ilmenevät suorat lainaukset tarkoittavat plagiointitapausta. (Ihonen ym., 10; Multisilta 2003; Mäkinen 2006, 192–194.)

Plagioinnin paljastamiseen suunnitelluissa ohjelmissa on törmätty tekijänoikeusongelmaan, koska opettajien on toimitettava ainakin joidenkin paljastusohjelmien tietokantoihin ne opiskelijoiden työt, joita on tarkastettu ohjelmien avulla. Opiskelijoiden töiden lisääminen ohjelman tietokantaan tietysti lisää ohjelman toimintavarmuutta, mutta opettajat saattavat tällöin rikkoa opiskelijoiden tekijänoikeutta omiin töihinsä, eikä heillä näin ollen olisi oikeutta antaa opiskelijoiden töitä kolmannelle osapuolelle ilman opiskelijoiden lupaa. (Howard 2007, 5.)

Tampereen teknillisen yliopiston Porin yksikkö otti käyttöön Turnitin-palvelun tammikuussa 2002. (Ihonen ym., 10; Multisilta 2003.) Keväällä 2008 sekä ruotsinkielinen ammattikorkeakoulu Arcada että ruotsinkielinen kauppakorkeakoulu Hanken alkoivat käyttää myös Urkundia, jonka voi yhdistää Blackboardiin sopivaksi elementiksi (Parkkinen 2008).

3 Empiria

3.1 Kohteen esittely

Opinnäytetyömme kohteena ovat HAAGA-HELIAN liiketalouden koulutusohjelmien opiskelijat. HAAGA-HELIAN opintotoimistosta saimme tiedon kevään 2008 opiskelijamääristä. Syksyn 2008 opiskelijamääriä emme valitettavasti saaneet selville, koska opintotoimistolla ei vielä syyskuun lopussa, jolloin kävimme pyytämässä tätä tietoa, ollut opiskelijamääristä sellaista tilastoa, jonka he olisivat voineet antaa meille.

Taulukko 1. HAAGA-HELIAN liiketalouden koulutusohjelmien opiskelijamäärät koulutusyksiköittäin ja opiskelukielittäin keväällä 2008 (HAAGA-HELIAN Pasilan yksikön opintotoimisto 2008.)

Koulutusyksikkö	suom.kiel. lkm (%)	ruots.kiel. lkm (%)	engl.kiel. lkm (%)	Yhteensä lkm (%)
Malmi	608 (19,7)		84 (13,0)	692 (18,3)
Pasila	1 383 (44,7)		369 (57,2)	1 752 (46,2)
Porvoo	281 (9,1)	52 (100,0)	74 (11,5)	407 (10,7)
Vallila	822 (26,6)		118 (18,3)	940 (24,8)
Yhteensä	3 094 (100,0)	52 (100,0)	645 (100,0)	3 791 (100,0)

Keväällä 2008 HAAGA-HELIAN suomenkielisillä liiketalouden koulutuslinjoilla oli 3 094 läsnä olevaa opiskelijaa (taulukko 1). Englanninkielisillä liiketalouden koulutuslinjoilla oli 645 läsnä olevaa opiskelijaa ja Porvoossa ruotsinkielisellä liiketalouden koulutuslinjalla 52 läsnä olevaa opiskelijaa. (HAAGA-HELIAN Pasilan yksikön opintotoimisto 2008.) Kysely on ensisijaisesti tarkoitettu suomenkielisille liiketalouden linjoille. Kyselyssä ei ollut kontrollikysymyksiä siitä, onko vastanneiden joukossa myös ruotsin- tai englanninkielisten liiketalouslinjojen opiskelijoita.

Näemme koulutusohjelman käyttämän kielen ja opiskelumetodin välillä eroja, ja nämä voivat johtaa taas hyvin erilaisiin vastauksiin pelkän oppimismuodon vuoksi. Englanninkielisellä puolella on omien kokemusiemme mukaan ollut useammin käytössä yhteisöllisempiä menetelmiä. Samoin vaihto-oppilaat ovat näillä luokilla, mikä voi vaikuttaa tiettyihin, etenkin ryhmiin liittyviin kysymyksiin. Teimme myös kyselyn pelkästään suomenkielisenä, joten suurin osa vaihto-opiskelijoista ei ole voinut vastata kysymyksiin puutteellisen suomen kielen taitonsa vuoksi.

Plagiointia tutkitaan siltä kannalta, mitä HAAGA-HELIAN liiketalousopiskelijat pitävät plagiointina, ja tunnistavatko he plagioinnin eri muotoja. Lisäksi on tarkoitus selvittää, ovatko he

joko ennen opiskelun aloittamista tai opiskelun aikana kehittäneet sellaiset opiskeluvalmiudet, joiden avulla he kykenevät suoriutumaan ammattikorkeakoulussa tehtävistä kirjallisista töistä. Koska HAAGA-HELIAssa tehdään paljon ryhmätöitä useilla eri kursseilla, keskitymme kyselyissä etenkin ryhmätöihin ja haluamme selvittää, ovatko opiskelijat olleet mukana ryhmissä, joissa osa ryhmän jäsenistä olisi plagioinut oman osuutensa yhteiseen työhön.

3.2 Tiedon hankinta ja analyysi

Lähetimme opiskelijoille linkin Webropol-ohjelmalla tehtyyn kvantitatiiviseen kyselylomakkeeseen. Lomakkeessa käytettiin muun muassa viisiportaista asteikkoa ja avoimia kysymyksiä. Käytimme kvantitatiivista tutkimusotetta, koska tarkoituksenamme oli muuttaa prosentuaalisesti mitattavaan muotoon muun muassa opiskelijoiden mielipiteet ja kokemukset plagioinnin eri muodoista. Halusimme arvioida myös plagiointia lisäävien tekijöiden yleisyyttä HAAGA-HELIAN liiketalousopiskelijoiden keskuudessa. Lisäksi joihinkin kysymyksiin on voinut antaa useamman vastauksen, ja neljässä kohdassa on voinut antaa myös vapaan tekstivastauksen. Vapaa tekstiosuus laitettiin siksi, että vastaajat saisivat kirjoittaa tarkentavia kommentteja tai muuta aihepiiriin liittyvää. Kysely ja kaikki siihen saadut vastaukset ovat liitteessä 1.

Kysely lähetettiin kaikille HAAGA-HELIAN noin 10 000 opiskelijalle, koska kyselyä ei voi lähettää erikseen vain joidenkin koulutuslinjan opiskelijoille. Kyselyn saatteessa ja itse kyselyssä mainitaan kuitenkin, että tutkimus koskee HAAGA-HELIAN liiketalouden koulutuslinjojen opiskelijoita.

Tarkoituksenamme oli antaa kyselyn olla Internetissä yhdestä kahteen viikkoon hieman sen mukaan kuinka paljon kyselyyn tulee vastauksia. Emme osanneet odottaa niin suurta vastausmäärää kuin mitä saimme, joten päädyimme sulkemaan kyselyn jo viiden päivän jälkeen. Kysely oli lopulta Internetissä alle viikon ajan, keskiviikkoillasta 24.9.2008 tiistai-iltapäivään 30.9.2008. Linkki opiskelijoille lähetettiin torstaina 25.9.2008 aamupäivällä.

Tieto analysoitiin siirtämällä Webropolista saatu Excel-muotoinen aineisto tilastointiohjelmaan, jona käytimme SPSS-ohjelmaa. Analysoimme aineiston SPSS-ohjelman avulla. Käytimme SPSS-ohjelmaa, koska se on koululla käytössä oleva tilastointiohjelma, joten emme edes perehtyneet mahdollisiin muihin tilastointiohjelmiin. Kuviot teimme Excelillä siirtämällä ensin SPSS:stä saadut taulukot takaisin Exceliin ja tekemällä taulukoista tarvittavat grafiikat, koska hallitsemme paremmin Excelin grafiikkatoiminnot kuin SPSS-ohjelman, jota emme ole aikaisemmin käyttäneet. Käsittääksemme grafiikkatoimintojen laadussa ei ohjelmien välillä ole eroa.

3.3 Tulokset

3.3.1 Vastaajat

Kysyimme taustatietoina opiskelijoilta sukupuolta, ikää ja koulutusyksikköä. Avoimia kommentteja lukiessamme tulimme siihen tulokseen, että olisi ollut hyvä kysyä myös, ovatko opiskelijat päivä- vai iltaopiskelijoita, koska se olisi luultavasti antanut tarpeellista lisäinformaatiota opiskelijoiden taustoista.

Taulukko 2. Kyselyn vastaajien sukupuoli

		Lukumäärä	Kyselyyn vastanneista (%)	Sukupuolen ilmoittaneet (%)	Kumulatiivinen prosentti
Sukupuoli	Mies	105	25,4	25,5	25,5
	Nainen	307	74,3	74,5	100,0
	Yhteensä	412	99,8	100,0	
Puuttuu		1	0,2		
Yhteensä		413	100,0		

Kyselyyn vastasi 413 opiskelijaa, joista valtaosa oli naisia, mitä osasimme odottaa, koska käsitteäksemme HAAGA-HELIAN liiketalousopiskelijoissa on enemmän naisia kuin miehiä. Valittavasti emme kuitenkaan saaneet opintotoimistosta selville tarkkaa sukupuolijakaumaa, joten emme voineet suhteuttaa vastaajien sukupuolta opiskelijoihin. Naisia kaikista kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli lähes 75 prosenttia. Yksi vastaaja ei ilmoittanut sukupuoltaan. (Taulukko 2.)

Taulukko 3. Kyselyn vastaajien koulutusyksikkö

		Lukumäärä	Kyselyyn vastanneista (%)	Koulutusyksikön ilmoittaneet (%)	Kumulatiivinen prosentti
Koulutusyksikkö	Pasila	172	41,6	42,0	42,0
	Vallila	116	28,1	28,3	70,2
	Haaga	3	0,7	0,7	71,0
	Malmi	85	20,6	20,7	91,7
	Porvoo	34	8,2	8,3	100,0
	Yhteensä	410	99,3	100,0	
Puuttuu		3	0,7		
Yhteensä		413	100,0		

Vastaajien koulutusyksiköt noudattelevat melko hyvin kevään 2008 läsnä olevien suomenkielisten liiketalouden koulutusohjelmien opiskelijoiden osuutta eri koulutusyksiköissä (taulukot 1 ja 3). Toki osuuksissa esiintyy muutaman prosenttiyksikön vaihteluita. Lisäksi syksyllä 2008 läsnä

olevien opiskelijoiden osuus eri koulutusyksiköiden liiketalouslinjoilla voi poiketa joitakin prosenttiyksikköjä kevään 2008 tilastosta.

Kyselyyn vastanneista noin 42 prosenttia opiskeli Pasilassa, jonka suomenkielinen liiketalouden koulutuslinja on HAAGA-HELIA:n suurin liiketalouden koulutusohjelma (taulukko 3). Englanninkielisistä koulutusohjelmista Pasilan Liibba on myös suurin. Vallilan osuus vastaajista oli lähes 30 prosenttia, kun taas runsaat 20 prosenttia vastaajista opiskeli Malmin koulutusyksikössä. Porvoon koulutusyksikössä opiskeli vain runsaat kahdeksan prosenttia kyselyyn vastanneista opiskelijoista. Kolme opiskelijaa ilmoitti opiskelevansa Haagassa, vaikka Haagassa ei ole liiketalouden koulutuslinjaa. Yksikään kyselyyn vastanneista ei ilmoittanut opiskelevansa Vierumäellä, jossa sielläkään ei ole liiketalouden koulutuslinjaa. Saattoi olla riski laittaa Haaga ja Vierumäki vastausvaihtoehdoiksi, koska se on voinut hämmentää joitain vastaajia, mutta toisaalta emme saaneet tästä palautetta.

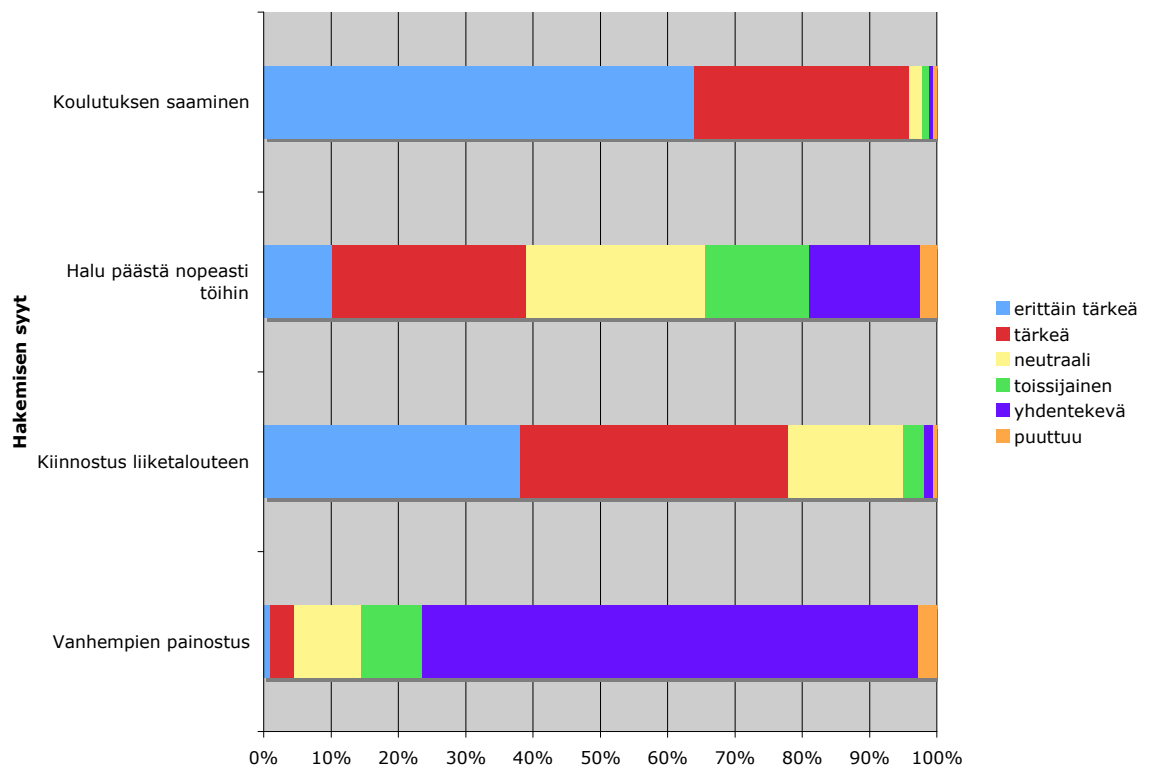
Taulukko 4. Kyselyn vastaajien ikäjakauma

		lukumäärä	Kyselyyn vastanneista (%)	Koulutusyksikön ilmoittaneet (%)	Kumulatiivinen prosentti
Ikäluokka	alle 21-vuotiaat	45	10,9	10,9	10,9
	21–25-vuotiaat	206	49,9	49,9	60,8
	26–30-vuotiaat	73	17,7	17,7	78,5
	31–35-vuotiaat	33	8,0	8,0	86,4
	yli 35-vuotiaat	56	13,6	13,6	100,0
	yhteensä	413	100,0	100,0	

Kaikki kyselyyn vastanneet ilmoittivat ikänsä (taulukko 4). Alle 21-vuotiaita vastaajia oli hieman yli kymmenen prosenttia. Noin puolet vastanneista oli 21–25-vuotiaita. Runsaat 15 prosenttia vastaajista oli 26–30-vuotiaita. Alle kymmenen prosenttia vastaajista oli 31–35-vuotiaita. Yli 35-vuotiaita oli alle 15 prosenttia vastaajista.

3.3.2 Opiskelumotivaation vaikutus plagiointiin

Pyrimme tutkimaan opiskelumotivaatiota kysymällä opiskelijoilta, kuinka tärkeinä syinä hakea opiskelemaan HAAGA-HELIAan he pitivät koulutuksen saamista, halua päästä nopeasti töihin, kiinnostusta liiketalouteen ja vanhempien painostusta. Vastausvaihtoehtoina oli erittäin tärkeä, tärkeä, neutraali, toissijainen ja yhdentekevä. Lisäksi opiskelijoilla oli mahdollisuus kirjoittaa jokin muu tärkeä syy hakea HAAGA-HELIAan.

Kuvio 1. HAAGA-HELIAan hakemisen syyt

Yleisin syy hakea opiskelemaan HAAGA-HELIAan oli tutkimuksemme mukaan koulutuksen saaminen. Erittäin tärkeänä koulutuksen saamista piti lähes 65 prosenttia vastaajista. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista noin 30 prosenttia piti koulutuksen saamista tärkeänä syynä hakea opiskelemaan HAAGA-HELIAan. Yhteensä tärkeänä tai erittäin tärkeänä koulutuksen saamista piti siis noin 95 prosenttia vastaajista. Neutraalin vaihtoehdon valitsi noin pari prosenttia vastaajista. Toiset pari prosenttia vastaajista piti koulutuksen saamista joko toissijaisena tai yhden tekevänä. (Kuvio 1.)

Toiseksi tärkeimpänä syynä hakea HAAGA-HELIAan pidettiin kiinnostusta liiketalouteen: lähes 80 prosenttia vastaajista piti sitä joko erittäin tärkeänä tai tärkeänä. Lähes 40 prosenttia vastaajista piti kiinnostusta liiketalouteen erittäin tärkeänä hakusyynä. Tärkeänä koulutuksen saamista piti noin 40 prosenttia vastaajista. Neutraalin valitsi reilu 15 prosenttia vastaajista. Alle viisi prosenttia vastaajista piti kiinnostusta liiketalouteen toissijaisena. Yhden tekevänä koulutuksen saamista piti noin pari prosenttia. (Kuvio 1.) Kiinnostusta liiketalouteen voidaan pitää selkeänä sisäisenä motivaatiotekijänä.

Halua päästä nopeasti töihin piti erittäin tärkeänä tai tärkeänä vain hieman alle 40 prosenttia vastaajista, koska noin kymmenen prosenttia vastaajista piti nopeaa töihin pääsemistä erittäin tärkeänä ja lähes 30 prosenttia piti tärkeänä. Neutraalin valitsi myös lähes 30 prosenttia. Noin

15 prosentille vastaajista halu päästä nopeasti töihin oli toissijainen hakusyy. Toiset noin 15 prosenttia piti yhdentekevänä halua päästä nopeasti töihin. (Kuvio 1.)

Vanhempien painostusta piti tärkeänä tai erittäin tärkeänä vain 19 vastaajaa eli alle viisi prosenttia vastaajista. Noin yksi prosentti vastaajista piti vanhempien painostusta erittäin tärkeänä. Tärkeänä vanhempien painostamista piti alle neljä prosenttia vastaajista. Neutraalina vanhempien painostusta piti noin kymmenen prosenttia vastaajista. Alle kymmenen prosenttia vastaajista piti vanhempien painostusta toissijaisena. Noin 75 prosenttia vastaajista piti vanhempien painostusta yhdentekevänä. (Kuvio 1 & Liite 1.) Kvantitatiivisista vastauksista voi päätellä, että suurella osalla HAAGA-HELIAn liiketalouden opiskelijoista opiskelumotivaatio on todennäköisesti kohdallaan. Vapaaehtoisessa koulutuksessa tämä on todennäköinen ja hyvin toivottava tulos. Korkein motivaatio on todennäköisesti niillä opiskelijoilla, joille kiinnostus liiketalouteen oli tärkeä hakusyy.

Muita syitä hakea oli 93 kpl vapaassa tekstiosuudessa, jota voi pitää tämän kyselyn kvalitatiivisempänä osuutena. Monet niistäkin tukivat koulutuksen saamista syynä, mutta useammasta kuin kymmenestä vastauksesta selvisi myös, ettei nykyinen koulu ollut ykkösvaihtoehto, tai muuten vain itse opinnot eivät olleet pääsyy. Vapaissa vastauksissa tuli useamman kuin yhden kerran esiin myös seuraavia hakusyyitä: itsensä kehittäminen, syksyn pakkohaku, ei päässyt kauppakorkeaan, halusi muuttaa Helsinkiin, ei tarvinnut lukea pääsykokeisiin, sijainti, iltalinja, yrityselämässä arvostettu koulu ja suuntautumismahdollisuudet. Kouluun on siis tultu hyvin monenlaisista eri lähtökohdista, osa vain vuotta viettämään, eikä heillä ole tarkoitustakaan suorittaa ammattikorkeakouluopintoja loppuun.

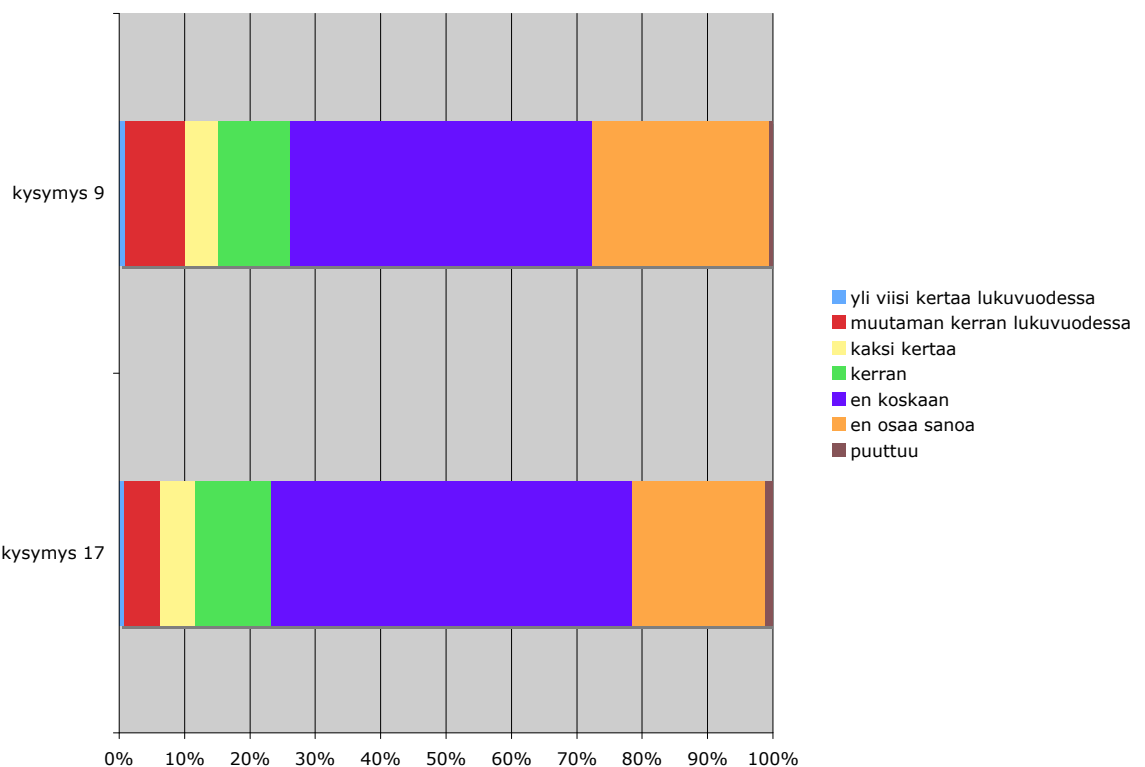
3.3.3 Ryhmätyöt

Koska HAAGA-HELIAssa tehdään suuret määrät ryhmätöitä, kysyimme niiden kautta opiskelijoiden kokemuksia copy/paste-tapauksista, viittaustekniikkaepäselvyyksistä ja ryhmätöiden arvostelusta. Mahdollisimman rehellisen vastauksen saamiseksi kysyimme nimenomaan, onko opiskelija kokenut, että olisi halunnut jonkun muun ryhmän jäsenen tai ryhmän työn takia kysyä opettajalta neuvoa itselle epäselvissä asioissa.

Lähdimme liikkeelle ajatuksesta, että jos yritämme kysyä opiskelijoilta liian suoraan, plagioivatko he, emme saisi lainkaan validia aineistoa. Arvelimme, että opiskelijat eivät välttämättä olisi vastanneet rehellisesti tällaiseen kysymykseen. Siksi mainitsimme sanan plagiointi vain selvittäessämme opiskelijoiden asenteita plagiointia kohtaan. Jotkin käsittelemistämme aihepiireistä

vaikuttavat myös olevan hieman kiistanalaisia sen suhteen, voidaanko niitä pitää plagiointina, vai ovatko ne vain moraalisesti väärin. Tämän vuoksi pyrimme kysymään samoja asioita hieman eri tavalla myös ryhmän kautta, jotta saisimme varmistettua edes jotain uskottavaa aineistoa. Vapaissa vastauksissa saimme myös paljon mielipiteitä siitä, että ryhmätöitä ei pitäisi teettää niin paljon kuin nyt teetetään, koska ne eivät opiskelijoiden mielestä ole aina parhaimpia mahdollisia opiskelumuotoja.

Kysyimme, ovatko liiketalouden opiskelijat olleet tilanteessa, jossa olisivat halunneet kysyä neuvoa ryhmään liittyvissä copy/paste-tapauksissa. Kysyimme asiaa opiskelijoilta kaksi kertaa, sekä kysymyksessä 9 että 17, koska halusimme laittaa kyselylomakkeeseen useamman tarkistuskysymyksen, joista meille on apua arvioidessamme tutkimuksen validiteettia ja reliabiliteettia, joita käsittelemme enemmän hieman myöhemmin. Asteikkona oli yli viisi kertaa lukuvuodessa, muutaman kerran lukuvuodessa, kaksi kertaa lukuvuodessa, kerran lukuvuodessa, ei koskaan ja en osaa sanoa.

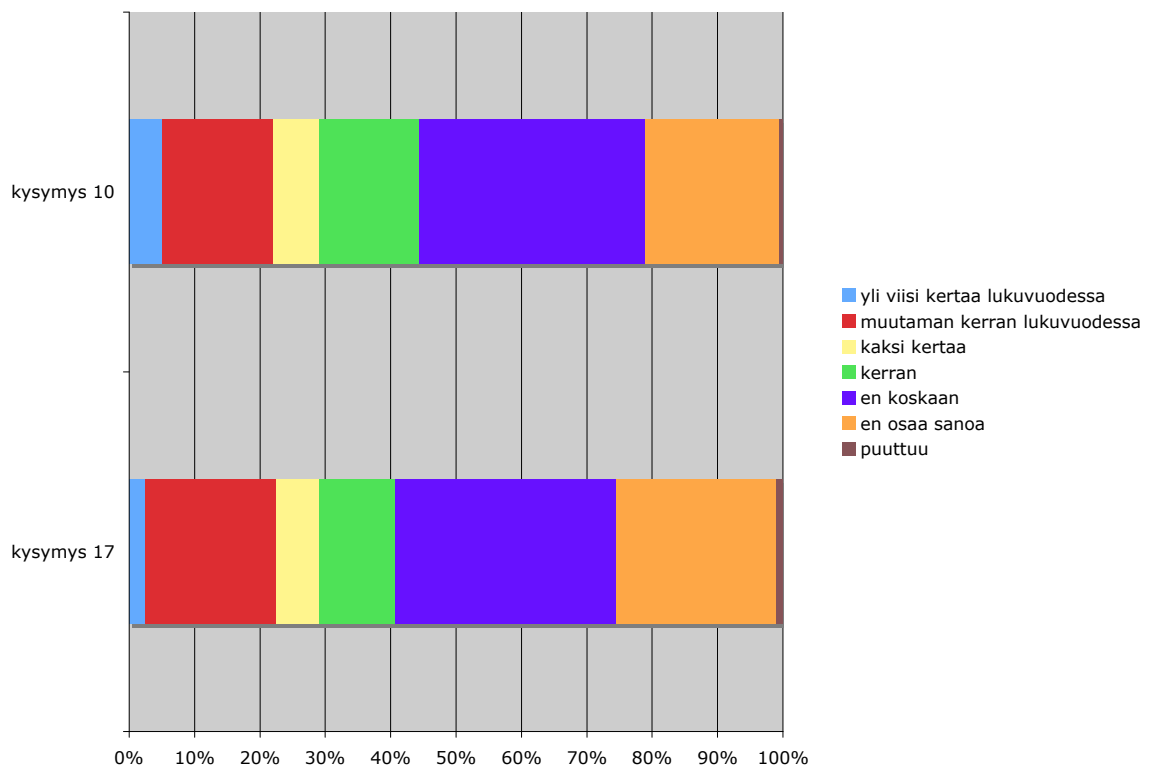

Kuvio 2. Neuvon kysyminen opettajilta ryhmän sisäisissä copy/paste-tapauksissa

Molemmissa kysymyksissä vain noin prosentti vastaajista oli halunnut kysyä neuvoa copy/paste-tapauksissa yli viisi kertaa lukuvuodessa. Ensimmäisessä copy/pastesta kysytyssä kysymyksessä hieman alle kymmenen prosenttia vastaajista oli halunnut kysyä neuvoa opettajalta muutaman kerran lukuvuodessa. Toisen kysymyksen kohdalla vastaajista vain reilu viisi

prosenttia oli valinnut muutaman kerran lukuvuodessa. Kaksi kertaa lukuvuodessa neuvoa oli halunnut pyytää molempien kysymysten mukaan vain noin viisi prosenttia kyselyyn vastanneista liiketalousopiskelijoista. Myös kerran lukuvuodessa neuvoa kaivanneiden opiskelijoiden osuuksissa ei ollut juurikaan eroa kysymysten välillä, vaan molempien kysymysten vastausten mukaan noin reilu kymmenen prosenttia vastaajista olisi kaivannut neuvoa copy/paste-tapauksissa kerran lukuvuodessa. Yhdeksännen kysymyksen mukaan hieman alle puolet vastaajista eli 191 opiskelijaa vastasi, ettei ole koskaan ollut tällaisessa tilanteessa. Kysymyksen 17 perusteella opiskelijoista noin 55 prosenttia ei olisi kuitenkaan koskaan halunnut kysyä opettajalta neuvoa copy/paste-tapauksissa. Useampi kuin joka neljäs vastaaja ei yhdeksännen kysymyksen vastausten perusteella osannut sanoa, onko joskus kaivannut opettajalta neuvoa ryhmän sisäisissä copy/paste-tapauksissa. Kysymyksen 17 mukaan noin joka viides ei osaisi sanoa, onko joskus ollut halukas kysymään copy/paste-tapauksista opettajalta. Nämä luvut kertovat siitä, että aihe on tutkimisen arvoinen, koska vastausten perusteella reilu 20 prosenttia vastaajista eli lähes sata opiskelijaa on joutunut miettimään, mitä ryhmän sisäisissä copy/paste-tapauksissa pitäisi tehdä. (Kuvio 2 & Liite 1.)

Toistimme saman kysymyksen viittaustekniikkatapauksissa ryhmätöihin liittyen, eli kysyimme opiskelijoilta, kuinka usein he ovat halunneet kysyä opettajalta neuvoa lukuvuodessa ryhmätöihin liittyvissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä. Käytimme myös tätä kysymystä tarkistus-kysymyksenä, joten kysyimme sitä sekä kymmenentenä kysymyksenä että yhtenä alakysymyksenä kohdassa 17.

Kuvio 3. Neuvon kysyminen opettajilta ryhmän sisäisissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä

Kysyttäessä viittaustekniikkaepäselvyyksistä vastausosuudet noudattelivat melko paljon samaa linjaa kuin kysyttäessä ryhmän sisäisistä copy/paste-tapauksista. Kymmenennen kysymyksen vastausten mukaan noin viisi prosenttia vastaajista olisi halunnut kysyä opettajalta neuvoa ryhmän sisäisissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä yli viisi kertaa lukuvuodessa. Kysymyksessä 17 tämä vaihtoehto on kuitenkin kerännyt vain parisen prosenttia vastaajista, joten eroa on muutaman prosenttiyksikön verran. Kyse on tietysti pienestä määrästä opiskelijoista, koska ensimmäisessä kysymyksessä tämän vastausvaihtoehdon oli valinnut 21 opiskelijaa ja toisessa kohdassa kymmenen opiskelijaa. (Kuvio 3 & Liite 1.)

Muutaman kerran lukuvuodessa oli neuvoa kaivannut kymmenennen kysymyksen vastausten perusteella reilu 15 prosenttia kyselyyn vastanneista ja 17:n kysymyksen mukaan noin 20 prosenttia vastaajista. Molemmissa ryhmän sisäisiä viittaustekniikkaepäselvyyksiä selvittävässä kysymyksissä oli noin 22–23 prosenttia vastaajista kaivannut neuvoa opettajalta yli viisi kertaa lukuvuodessa tai muutaman kerran lukuvuodessa. Molempiin kysymyksiin saatujen vastausten mukaan reilu viisi prosenttia vastaajista on kaivannut kaksi kertaa lukuvuodessa neuvoa viittaustekniikkaepäselvyyksissä. Kerran neuvoa on kaivannut kymmenennen kysymyksen vastausten mukaan noin 15 prosenttia vastaajista. 17:n kysymyksen vastausten perusteella kerran lukuvuodessa opettajalta on kaivannut neuvoa hieman pienempi määrä opiskelijoita: vain reilu kymmenen prosenttia. Reilu 30 prosenttia vastaajista ei kummankaan kysymyksen vasta-

usten perusteella ole koskaan joutunut tilanteeseen, jossa olisi kaivannut opettajalta neuvoa ryhmän sisäisissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä. Ensimmäisen viittaustekniikkaepäselvyyksiä tiedustelevalle kysymyksen perusteella hieman yli 20 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, onko kaivannut opettajalta neuvoa aiheesta. Toisen samaa asiaa selvittävän kysymyksen perusteella lähes joka neljäs vastaaja ei osannut sanoa, kuinka usein on kaivannut tietoa aiheesta. (Kuvio 3.) Opiskelijoiden hyvin erilaiset taustat vaikuttavat siihen, että viittaustekniikka hallitaan eri tavoin, mikä voi selittää neuvoa haluavien suuremman määrän.

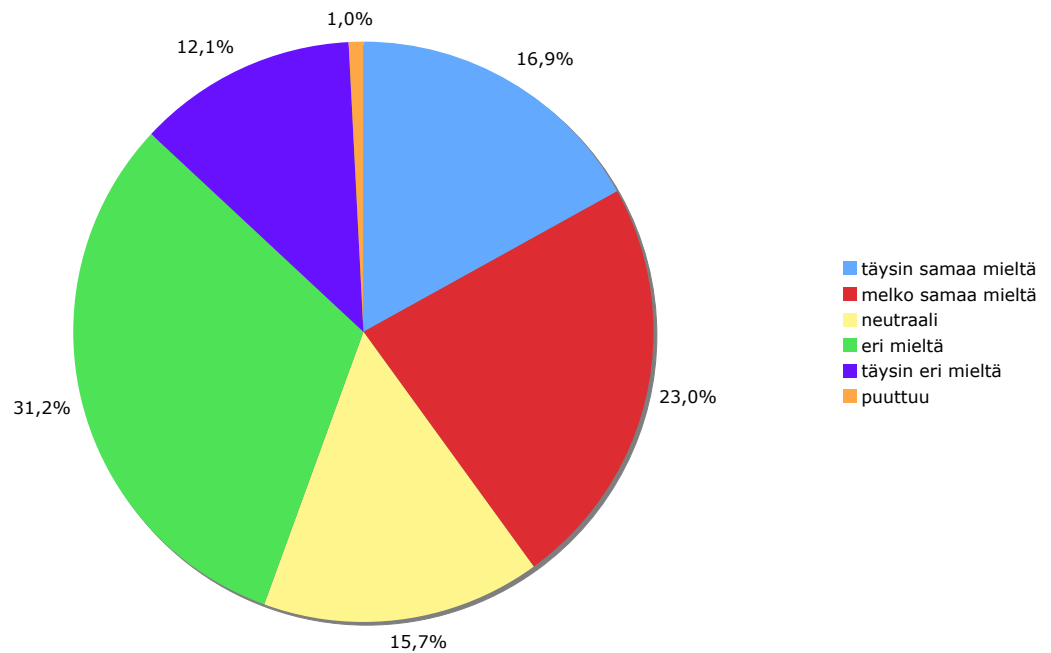
Yllättäen sekä viittaustekniikkaepäselvyyksiä että copy/paste-tapauksia selvittävässä kysymyksissä yleisimpiä vaihtoehtoja olivat ei koskaan -vaihtoehdon jälkeen en osaa sanoa, muutaman kerran lukuvuodessa ja kerran lukuvuodessa. Ehkä syynä saattoi olla se, että ainakin vaihtoehtoisissa en osaa sanoa ja muutaman kerran lukuvuodessa vastaajan ei välttämättä tarvinnut alkaa todella miettiä kokemuksiaan, vaan hän pystyi etenemään kyselyssä. Annettuja vaihtoehtoja eli yli viisi kertaa lukuvuodessa, kaksi kertaa lukuvuodessa ja kerran lukuvuodessa ilmoitti molemmissa copy/paste-tapauksia selvittävässä kysymyksessä alle 20 prosenttia vastaajista. Noin 20 prosenttia vastaajista valitsi toisessa viittaustekniikkaepäselvyyksiä mittaavassa kysymyksessä jonkin kolmesta annetusta lukumäärästä eli yli viisi kertaa lukuvuodessa, kaksi kertaa lukuvuodessa ja kerran lukuvuodessa. Ensimmäisessä viittaustekniikkaepäselvyyksiä mittaavassa kysymyksessä eli kymmenennessä kysymyksessä useampi kuin joka neljäs valitsi jonkin annetusta lukumäärästä. (Kuvio 2, Kuvio 3 & Liite 1.)

Vaikka copy/paste-tapauksien ja viittaustekniikkaepäselvyyksien välillä on selviä yhtäläisyyksiä, opiskelijat kuitenkin tarvitsivat selvästi useammin opettajan neuvoa viittaustekniikkaepäselvyyksissä kuin copy/paste-tapauksissa.

Kysyimme myös, miten ryhmätöiden arviointi nähdään: tulisiko niistä antaa samat vai eri arvosanat? Kysyimme myös tätä kahdessa eri kohdassa. Ensimmäisen kerran asiaa kysyttiin kysymyksessä 12, jossa vaihtoehdot olivat samat arvosanat ja eri arvosanat. Kysyimme lisäksi niiltä opiskelijoilta, joiden mielestä ryhmätöistä pitäisi antaa eri arvosanat, miten opiskelijoiden kirjoittamia osuuksia tulisi selvittää. Erään kysymyksen 16 väitteen mukaan ryhmätöistä pitää antaa kaikille ryhmän jäsenille sama arvosana. Tässä kysymyksessä vastausvaihtoehdot olivat täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä.

Ensimmäisessä opiskelijoiden mielipiteitä ryhmätöiden arvostelusta kartoittavassa kysymyksessä vastaukset jakaantuvat hyvin tasan, joskin vaihtoehto eri numerot sai eniten kannatusta. Opiskelijoista 54,2 prosenttia kannatti tämän kysymyksen vastausten perusteella eri numeroi-

den antamista ryhmätöissä. Kysymykseen oli vastannut 406 opiskelijaa, eli seitsemän kyselyyn osallistunutta ei ollut vastannut tähän kysymykseen.

Kuvio 4. Ryhmätyöstä pitää antaa kaikille ryhmän jäsenille sama arvosana

Kysymyksen 16 vastausten mukaan opiskelijoista 16,9 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että ryhmätyöstä pitää antaa kaikille ryhmän jäsenille sama arvosana. 23 prosenttia vastaajista oli väitteen kanssa melko samaa mieltä. Yhteensä siis 40,9 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että ryhmän jäsenten tulee saada ryhmätyöstä sama arvosana. Tämä on hieman vähemmän kuin kysymyksessä 12, jossa samoja arvosanoja kannatti 45,8 prosenttia. Osasyynä saattaa olla se, että kysymyksessä 12 oli vain kaksi vastausvaihtoehtoa, kun taas kysymyksessä 16 oli viisi vastausvaihtoehtoa. Neutraali keräsikin 15,7 prosenttia vastauksista. Myös sekä kysymyksen 14 että 18 vapaissa vastauksissa kävi ilmi, ettei ryhmätöiden arvostelussa voida välttämättä aina noudattaa ainoastaan yhtä linjaa. Eräs opiskelija oli esimerkiksi sitä mieltä, että periaatteessa ryhmätöistä pitäisi antaa sama numero. Säännöstä voisi kuitenkin poiketa, jos joku ryhmän jäsen on panostanut työhön selvästi muita ryhmän jäseniä enemmän tai vähemmän (liite 1). 31,2 prosenttia vastaajista oli eri mieltä siitä, että ryhmätöistä pitäisi antaa kaikille ryhmän jäsenille sama numero. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli 12,1 prosenttia. Yhteensä siis selvästi erillisten arvosanoja kannalla oli 43,3 prosenttia, vaikka kysymyksen 12 vastausten mukaan yli puolet vastaajista olisi ollut erillisten arvosanojen kannalla. (Kuvio 4.)

Tarkoituksemme oli kysyä niiltä opiskelijoilta, jotka olivat vastanneet kysymyksessä 12, että ryhmätöistä pitäisi antaa eri arvosanat, miten opettajan tulisi selvittää kunkin opiskelijan osallistuminen ryhmätöihin. Vastausvaihtoehdot olivat selvittää ryhmätöiden valmistumisen jälkeen esimerkiksi kirjallisen tuotoksen lopussa kunkin opiskelijan osuus, sopia etukäteen kunkin opiskelijan osuus ja ilmoittaa opettajalle, kysymällä opiskelijoilta, opettajan ei tarvitse selvittää osallistumisia sekä muulla tavoin. Lisäksi opiskelijoita pyydettiin seuraavassa avoimessa kysymyksessä erittelemään vastaustaan, jos hän kannatti jotakin muuta tapaa.

Kysymykseen on kuitenkin ilmeisesti vastannut myös joukko opiskelijoita, joiden mielestä ryhmätöistä pitää antaa samat numerot kaikille ryhmän jäsenille, koska kysymyksen 12 mukaan 220 opiskelijan mielestä ryhmätöistä pitäisi antaa eri numerot. Kuitenkin seuraavaan kysymykseen, johon vain ryhmätöissä erillisiä arvosanoja kannattavia opiskelijoita on pyydetty vastaamaan, on vastannut 266 opiskelijaa. Tämän vuoksi ristiintaulukoimme kysymykset 12 ja 13, jotta saimme selville, kuinka paljon virheellisiä vastauksia kysymykseen 13 on tullut.

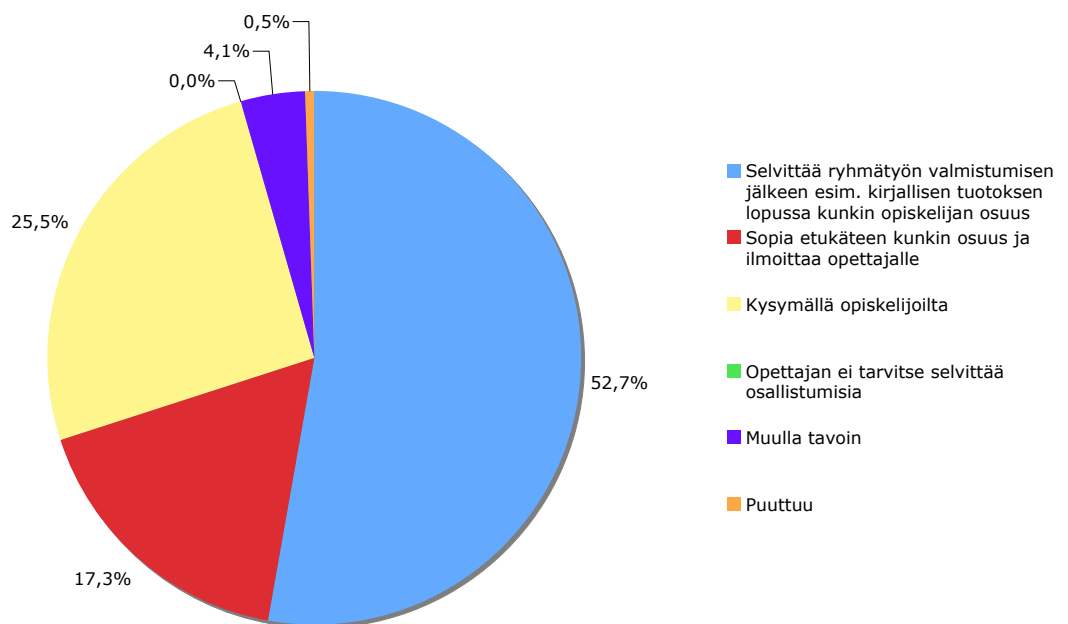
Taulukko 5. Ristiintaulukoitu kysymykset 12 ja 13

		Opiskelijan osallistumisen selvittäminen					
		Selvittää ryhmätöiden valmistumisen jälkeen esim. kirjallisen tuotoksen lopussa kunkin opiskelijan osuus	Sopia etukäteen kunkin osuus ja ilmoittaa opettajalle	Kysymällä opiskelijoilta	Opettajan ei tarvitse selvittää osallistumisia	Muulla tavoin	Yhteensä
Ryhmätöiden arvostelu	samat numerot	9	11	8	10	5	43
	eri numerot	116	38	56	0	9	219
	puuttuu	2	1	1	0	0	4
	yhteensä	127	50	65	10	14	266

Kysymykseen on vastannut peräti 43 samoja arvosanoja kannattanutta opiskelijaa. Lisäksi kysymykseen on vastannut neljä sellaista opiskelijaa, jotka eivät ole vastannut edelliseen kysymykseen, joka selvitti opiskelijan mielipidettä siitä, pitääkö ryhmätöistä antaa samat vai erilliset arvosanat. Eri arvosanoja kannattaneista on vastannut 219 opiskelijaa, eli yksi erillisiä arvosanoja kannattanut opiskelija ei ole vastannut kysymykseen (taulukko 5.) Ristiintaulukoinnista selviää, että kaikki kymmenen opiskelijaa, jotka olivat sitä mieltä, että opettajan ei tarvitse selvittää opiskelijoiden osallistumista ryhmätöihin, ovat myös kannattaneet samoja arvosanoja kaikille ryhmän jäsenille. Yhdeksän samoja arvosanoja kannattanutta opiskelijaa on myös kannattanut sitä, että ryhmätöiden kirjallisessa osuudessa selvitetään kunkin opiskelijan osuus. Tätä vaihtoehtoa on myös kannattanut kaksi vastaajaa, jotka eivät ole vastanneet edelliseen kysymykseen.

mykseen. Etukäteen opettajalle ilmoittamista kannatti 11 samoja arvosanoja kannattanutta opiskelijaa ja yksi edelliseen kysymykseen vastaamatta jättänyt opiskelija. Kahdeksan samoja arvosanoja kannattanutta opiskelijaa kannatti sitä, että opettaja kysyy opiskelijoilta kuka on tehnyt minkäkin osuuden. Myös yksi edellisen kysymyksen vastaamatta jättänyt opiskelija kannatti tätä vaihtoehtoa. Jotakin muuta tapaa kannatti viisi myös samoja arvosanoja kannattanutta opiskelijaa.

Merkittäviä vääristymiä vastauksiin tulee ainakin kahdessa vastausvaihtoehdossa sen lisäksi, että yksikään eri arvosanoja kannattanutta opiskelijaa ei ollut sitä mieltä, että opettajan ei tarvitse selvittää osallistumisia. Etukäteen kunkin osuuden sopimista ja opettajalle ilmoittamista kannattaneiden joukossa vain 76 prosenttia vastaajista on sellaisia opiskelijoita, jotka kannattivat erillisiä arvosanoja. Jotakin muuta selvittämistapaa kannattaneista vastaajista noin 64 prosenttia kannatti myös erillisiä arvosanoja ryhmätöistä. Sekä ryhmätyön valmistumisen jälkeen osuuksien selvittämistä kannattaneista että opiskelijoilta osuuksien kysymistä kannattaneista yli 85 prosenttia kannatti erillisiä arvosanoja.

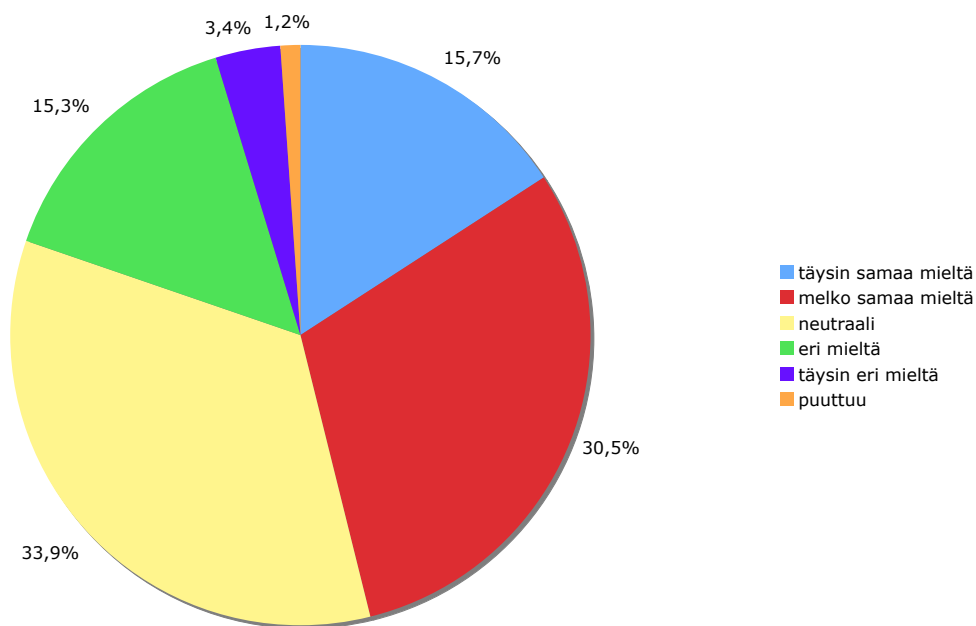
Kuvio 5. Ryhmäläisten osallistumisen selvittäminen, jos ryhmätöistä pitäisi antaa eri arvosanat ryhmän jäsenille

Kohdassa huomioimme vain ne vastaukset, jotka ovat 12. kysymyksessä vastanneet kannattavansa erillisiä arvosanoja ryhmän jäsenille yhdessä tehdystä työstä. Suurimman suosion erilai-

sista osallistumisen selvittämistavoista oli saanut yleisesti käytössä oleva tapa, jossa ryhmätyön loppuun kirjoitetaan jonkinlainen analyysi, josta selviää kunkin opiskelijan tekemä osuus työstä. 52,7 prosenttia vastaajista, eli useampi kuin joka toinen kysymykseen vastannut opiskelija, kannatti tätä vaihtoehtoa. Useampi kuin joka neljäs vastaaja, eli 25,5 prosenttia, oli sitä mieltä, että opettajan tulisi kysyä opiskelijoilta työnjakoa. Etukäteen opettajan kanssa sopimista kunkin opiskelijan osuudesta kannatti 17,3 prosenttia vastaajista. 4,1 prosenttia vastaajista kannatti jotain muuta tapaa selvittää osallistuminen. 0,5 prosenttia vastaajista eli yksi opiskelija jätti vastaamatta kysymykseen. (Kuvio 5 & Taulukko 5.)

Kysymys numero 14 viittasi edelliseen kysymykseen, ja siinä kysyttiin millä muulla tavoin opettajan tulisi selvittää osallistumista ryhmätyöhön. Vapaamuotoisten vastausten perusteella uskomme, että on mahdollista, että tämä kysymys on voitu ymmärtää enemmän työn oikeudenmukaisen jakaantumisen kannalta, eikä niin, miten plagioineen osuus saataisiin selville.

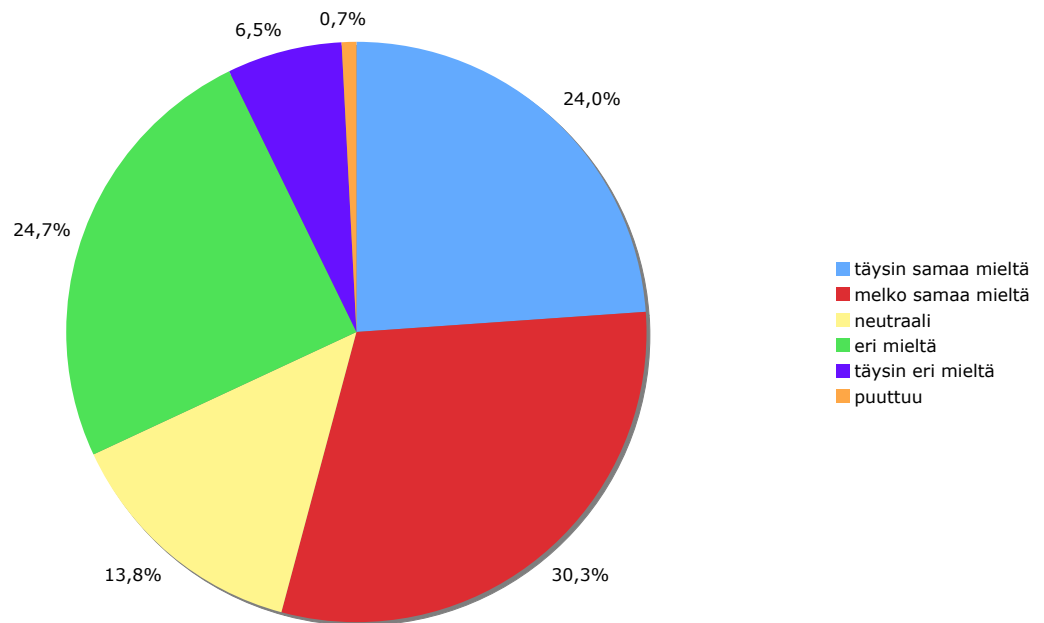
Kysyimme opiskelijoilta, kaipaavatko he lisää tietoa ryhmätöiden arvioinnista. Vastausvaihtoehdot olivat täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä. Tämän kysymyksen kohdalla ei ollut erillistä avointa kysymystä, johon opiskelijat olisivat voineet eritellä, millaista lisätietoa he kaipaavat. Myöskään viimeiseen avoimeen kysymykseen ei juuri tullut kommentteja siitä, millaista lisätietoa opiskelijat haluaisivat.

Kuvio 6. Kaipaen lisää tietoa ryhmätöiden arvioinnista

Täysin samaa mieltä siitä, että he kaipaavat lisää tietoa ryhmätöiden arvioinnista, oli 15,7 prosenttia vastaajista. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli 30,5 prosenttia vastaajista. Neutraalin valitsi 33,9 prosenttia vastaajista. Eri mieltä väitteen kanssa oli 15,3 prosenttia vastaajista. 3,4 prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. Opiskelijoiden keskuudessa on selvästi epätietoisuutta ryhmätöiden arviointiperusteista ja -kriteereistä, koska yli 45 prosenttia vastaajista oli joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä siitä, että kaippaa lisää tietoa ryhmätöiden arvioinnista. (Kuvio 6.)

Selvitimme opiskelijoiden mielipiteitä vastuun jakautumisesta ryhmätöissä kysymällä, onko koko ryhmä vastuussa siitä, ettei ryhmätyössä kukaan ryhmän jäsen ole syyllistynyt vilppiin. Vastausvaihtoehtoina meillä oli täysin samaa mieltä, samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä.

Kuvio 7. Koko ryhmä on vastuussa siitä, ettei ryhmätyössä kukaan ryhmän jäsen syyllisty vilppiin

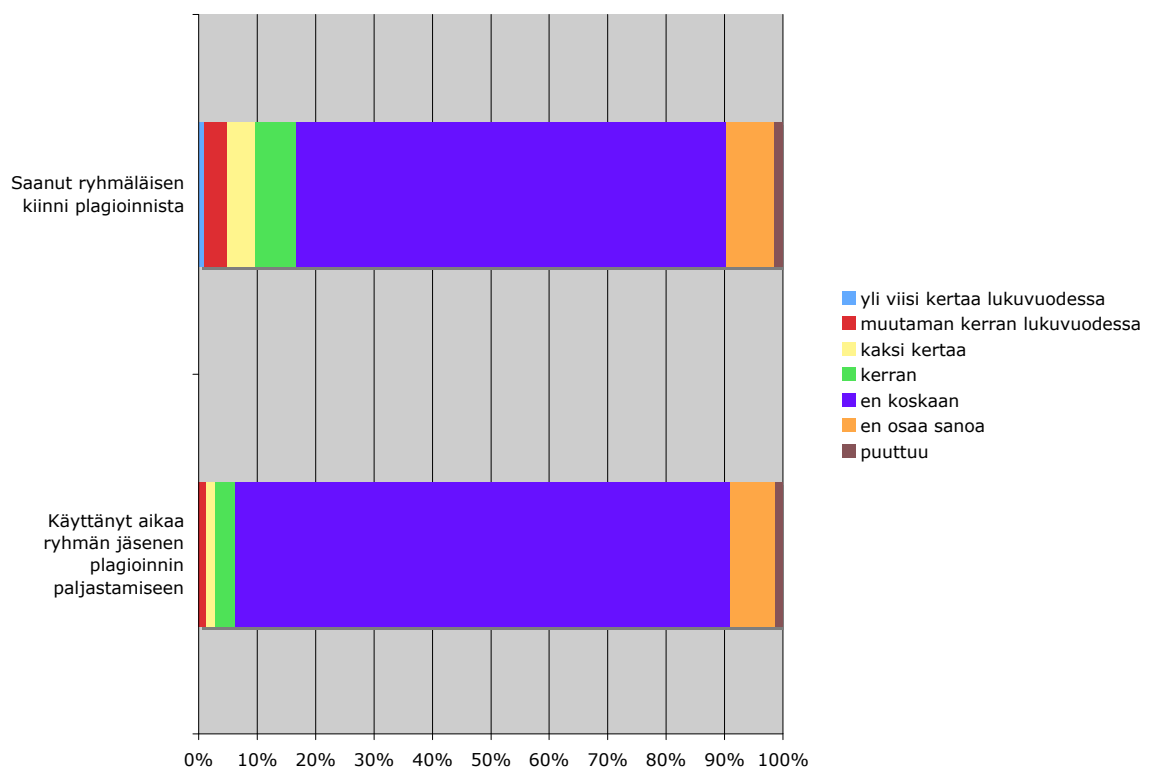
Vastaajista 24 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että koko ryhmä on vastuussa siitä, ettei yksikään ryhmän jäsen syyllisty vilppiin ryhmätyössä. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli 30,3 prosenttia vastaajista. Vain 13,8 prosenttia vastaajista valitsi neutraalin eli ei osannut sanoa. Väitteen kanssa eri mieltä oli 24,7 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä oli 6,5 prosent-

tia vastaajista. Näyttää siltä, että ryhmätöihin suhtaudutaan siten, että kyse on enemmän ryhmän tuotoksesta kuin yksittäisten opiskelijoiden yksilötöiden liittämisestä yhteen, mikä ryhmätöiden tarkoitus onkin. (Kuvio 7.)

3.3.4 Suhtautuminen muiden ryhmän jäsenten plagiointiin

Tutkimme opiskelijoiden suhtautumista muiden opiskelijoiden plagiointiin vain ryhmätöiden kautta, koska ajattelimme sen vaikuttavan enemmän opiskelijaan. Toki rehellisesti työnsä tekevän opiskelijan kannalta on epäreilua, jos osa opiskelijoista plagioi ja kierrättää toistensa töitä, mutta ryhmätyössä työnsä tekevä opiskelija voi joutua erittäin ikävään tilanteeseen, jos osa ryhmästä on plagioinut omaa osuuttaan.

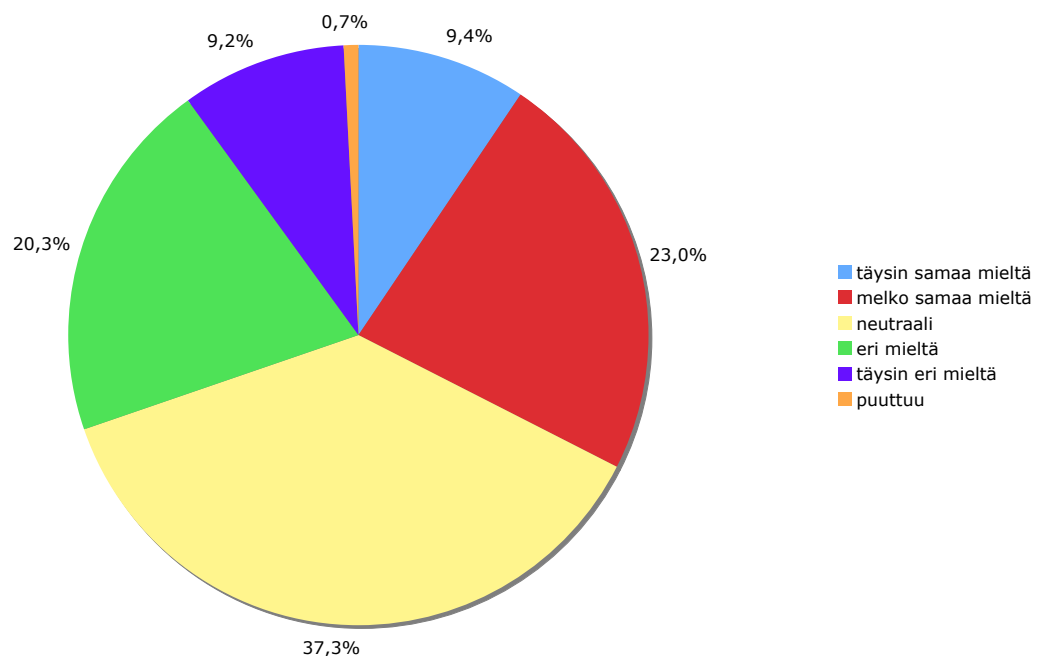
Kysyimme opiskelijoilta, kuinka usein he ovat saaneet ryhmän jäsenen kiinni plagioinnista ja kuinka usein he ovat käyttäneet aikaa plagioinnin paljastamiseen. Vastausvaihtoehdot olivat yli viisi kertaa lukuvuodessa, muutaman kerran lukuvuodessa, kaksi kertaa, kerran, ei koskaan ja ei osaa sanoa.

Kuvio 8. Kuinka usein käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen tai saanut ryhmän jäsenen kiinni plagioinnista

Molemmissa kysymyksissä ehdottomasti yleisin vastausvaihtoehto oli ei koskaan: reilut 70 prosenttia vastaajista ei ollut koskaan saanut ryhmän jäsentä kiinni plagioinnista, ja peräti yli 80 prosenttia vastaajista ei ollut koskaan käyttänyt aikaa paljastaakseen ryhmän jäsenen plagiointia. Molemmissa kysymyksissä noin kymmenen prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, onko käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen tai saanut ryhmän jäsentä kiinni plagioinnista. Alle kymmenen prosenttia vastaajista oli kerran saanut ryhmän jäsenen kiinni plagioinnista. Alle viisi prosenttia vastaajista oli saanut kaksi kertaa ryhmän jäsenen kiinni. Toiset alle viisi prosenttia oli saanut muutaman kerran lukuvuodessa ryhmän jäsenen kiinni plagioinnista. Vain noin prosentti vastaajista oli saanut ryhmän jäsenen kiinni plagioinnista yli viisi kertaa lukuvuodessa. Muutama prosentti vastaajista oli kerran käyttänyt aikaa paljastaakseen ryhmän jäsenen plagioinnin. Vain noin pari prosenttia vastaajista oli käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen kaksi kertaa tai muutaman kerran lukuvuodessa. Yksikään opiskelija ei ollut käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen yli viittä kertaa lukukaudessa. (Kuvio 8.)

Kysyimme opiskelijoilta raportoisivatko nämä opettajalle, jos he saisivat tietää samassa ryhmätyössä jonkun ryhmän jäsenen syyllistyneen vilppiin. Vastausvaihtoehdot olivat täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä.

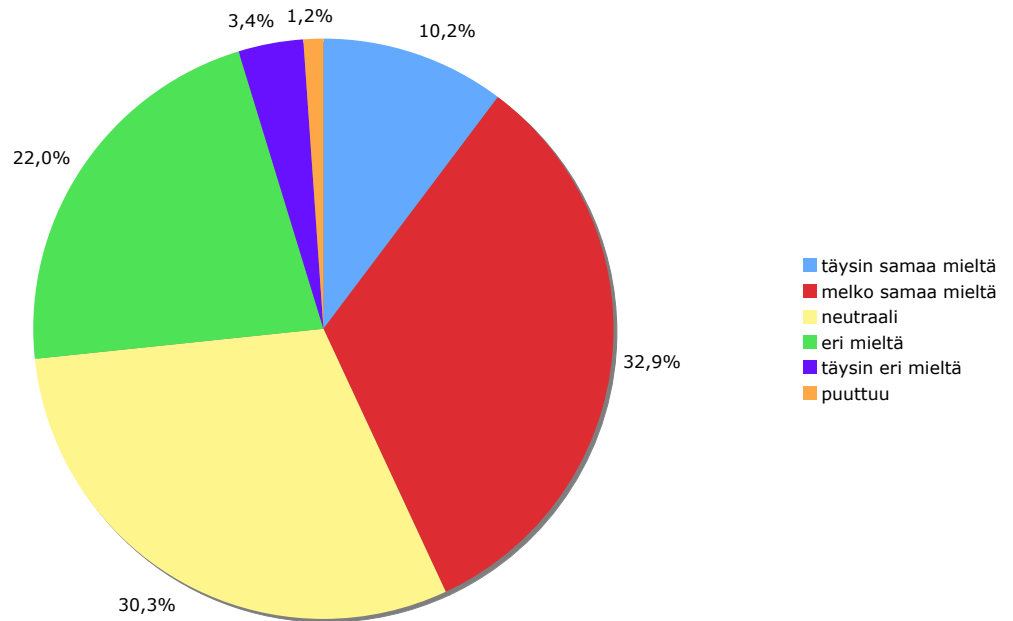
Kuvio 9. Raportoisin opettajalle, jos saisin tietää samassa ryhmätyössä jonkun ryhmäläisen syyllistyneen vilppiin

Vastaajista 9,4 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että he kertoisivat opettajalle, jos samassa ryhmätyössä joku syyllistyy vilppiin. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli 23 prosenttia vastaajista. Vastaajista 37,3 prosenttia valitsi neutraalin, joka oli yleisin vastausvaihtoehto. Eri mieltä väitteen kanssa oli 20,3 prosenttia vastaajista. 9,2 prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 9.) Se, että melkein neljä kymmenestä opiskelijasta ei osannut sanoa, antaisiko toisen opiskelijan ilmi, on ymmärrettävää, koska tämä aiheuttaa selkeän moraalisen ongelman opiskelijalle: toisessa vaakakupissa painaa rehellinen työnteko sekä oman selustan turvaaminen ja toisessa lojaalius kaveria tai jopa ystävää kohtaan sekä kenties halu välttää ikävänä pidettyä kantelemista.

Vaikuttaa siltä, että HAAGA-HELIA:n liiketalouden opiskelijoilla on varsin yhteisöllinen ja ymmärtäväinen asenne kanssapöytätovereihinsa, ainakin julkisesti. Edelleenkin vapaamuotoisissa kommentteissa selvisi, että opiskelija usein enemmän hyväksyy kanssapöytätoverin plagioinnin hiljaa kuin lähtee ilmoittamaan sitä opettajalle. Vastaajissa oli myös todella paljon ryhmätöihin panostavia, ja he olivatkin vapaissa vastauksissa käyttäneet lähes koko tai koko vastaustilan selvittääkseen asenteitaan aiheeseen. Ymmärrettävästi ei ole kenenkään mieleen, jos jonkun toisen opiskelijan työssäkäynnin tai muun priorisoinnin vuoksi oma suuri työ valuu hukkaan, tai saa paljon huonomman arvosanan kuin omalta osaltaan olisi ansainnut.

3.3.5 Roolimallit

Roolimalleina tutkimme vain sitä, onko opettajien kurssimateriaaleissa opiskelijoiden mielestä asianmukaiset lähdeviittaukset. Opettajien kurssimateriaalilla tarkoitamme muun muassa opettajien PowerPoint-dioja ja muita kirjallisia materiaaleja, jotka jaetaan kurssilla opiskelijoille. Vastausvaihtoehdot olivat täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä. Kvalitatiivisella tutkimusotteella opiskelijoiden roolimalleja olisi voitu analysoida tarkemmin. Opinnäytetyön olisi myös pitänyt olla laajempi, jotta olisimme voineet analysoida esimerkiksi aikaisemman koulutuksen vaikutusta tai opiskelijoiden moraalikäsitteitä. Lisäksi laajemmassa tutkimuksessa opettajien kurssimateriaaleja olisi voitu tarkastaa.

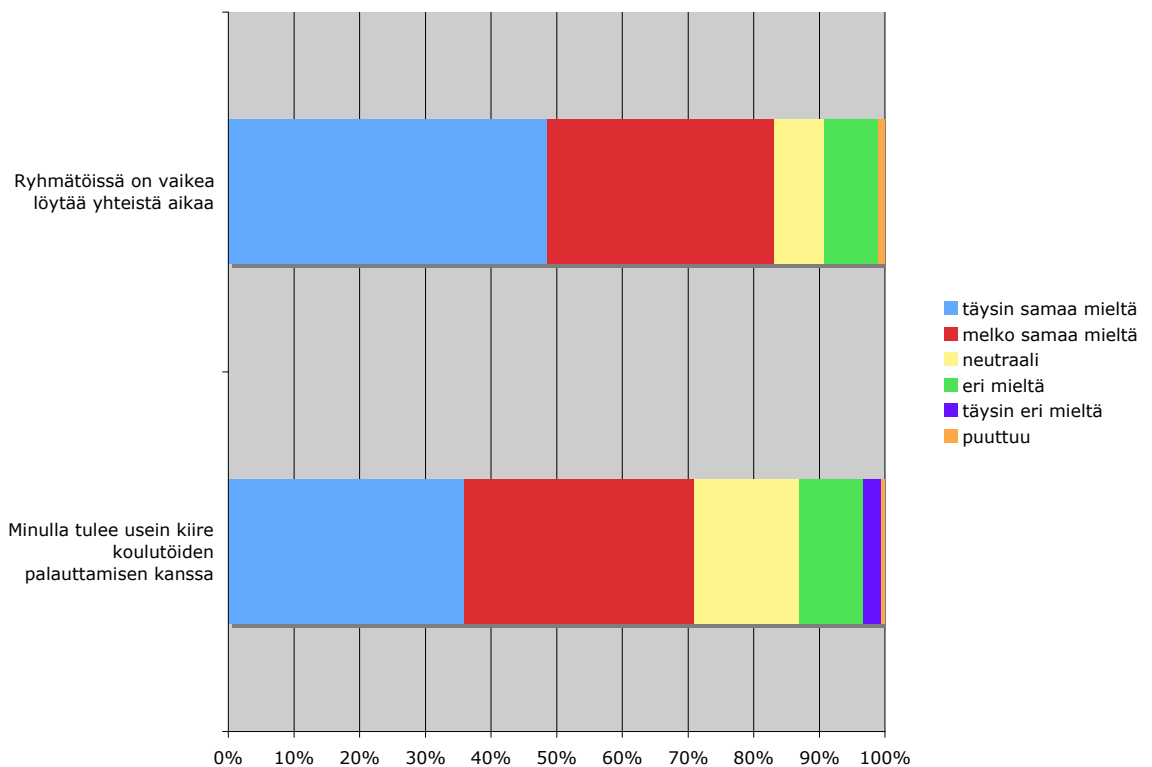

Kuvio 10. Opettajien kurssimateriaaleissa on asianmukaiset lähdeviittaukset

Vastaajista 10,2 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että opettajien kurssimateriaaleissa on asianmukaiset lähdeviittaukset. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli 32,9 prosenttia vastaajista. Alle puolet oli siis sitä mieltä, että opettajat merkitsevät lähteet asianmukaisesti omiin materiaaleihinsa. Vastaajista 30,3 prosenttia ei osannut sanoa vaan valitsi neutraalin, joten opiskelijoilla tuntuu olevan myös melko paljon epätietoisuutta siitä, miten opettajien tulisi merkitä lähteet omiin materiaaleihinsa. Eri mieltä väitteen kanssa oli 22,0 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä vastaajista oli 3,4 prosenttia. Noin joka neljäs vastaaja piti näin ollen opettajien kurssimateriaalien lähdeviittauksia puutteellisina. (Kuvio 10.)

3.3.6 Ajankäyttö

Kysyimme opiskelijoilta, tuleeko heille kiire koulutöiden palauttamisen kanssa. Halusimme myös tietää, kuinka helppoa tai vaikeata ryhmätöitä tehdessä on järjestää yhteistä aikaa työn tekemiseen.

Kuvio 11. Ajankäyttö opiskelussa

Reilut 35 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että heille tulee usein kiire koulutöiden palauttamisen kanssa. Samaa mieltä väitteen kanssa oli lähes 35 prosenttia. Yhteensä yli 70 prosenttia vastaajista oli joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä siitä, että heille tulee usein kiire koulutöiden palauttamisen kanssa. Alle 20 prosentin mielipide kiireestä oli neutraali. Vain noin kymmenen prosenttia vastaajista oli eri mieltä siitä, että heille tulisi usein kiire palauttaa koulutöitä. Alle viisi prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 11.)

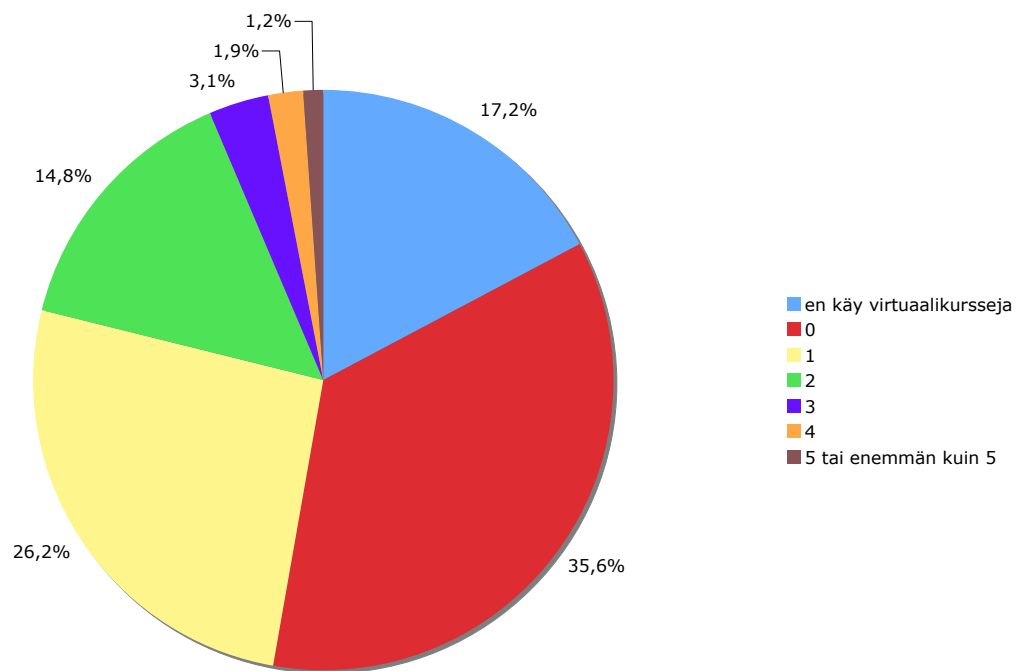
Vielä hankalampaa oli ajankäytön kanssa ryhmätöissä, joissa yli 80 prosenttia vastaajista oli joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä siitä, että ryhmätöissä on vaikea löytää yhteistä aikaa työn tekemiseen. Täysin samaa mieltä väitteen kanssa oli lähes joka toinen vastaaja. Reilut 30 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä väitteen kanssa. Neutraali mielipide oli alle kymmenellä prosentilla kyselyyn vastanneista. Eri mieltä yhteisen ajan löytämisen vaikeudesta ryhmätöissä oli alle kymmenen prosenttia vastaajista. Yksikään opiskelija ei ollut väitteestä täysin eri mieltä. (Kuvio 11.)

Yllätyksenä ei tullut, että työmäärä koettiin isoksi, ja suurimmalla osalla tulee useimmiten kiire koulutöiden palauttamisen kanssa. Myös yhteisen ajan löytämisen kanssa koettiin haasteita

sekä monivalintavastausten että avoimien kysymysten perusteella. Avoimissa kysymyksissä kuitenkin oltiin hyvin ymmärtäviä toisia opiskelijoita kohtaan ajan järjestämisen suhteen.

3.3.7 Etäopiskelu

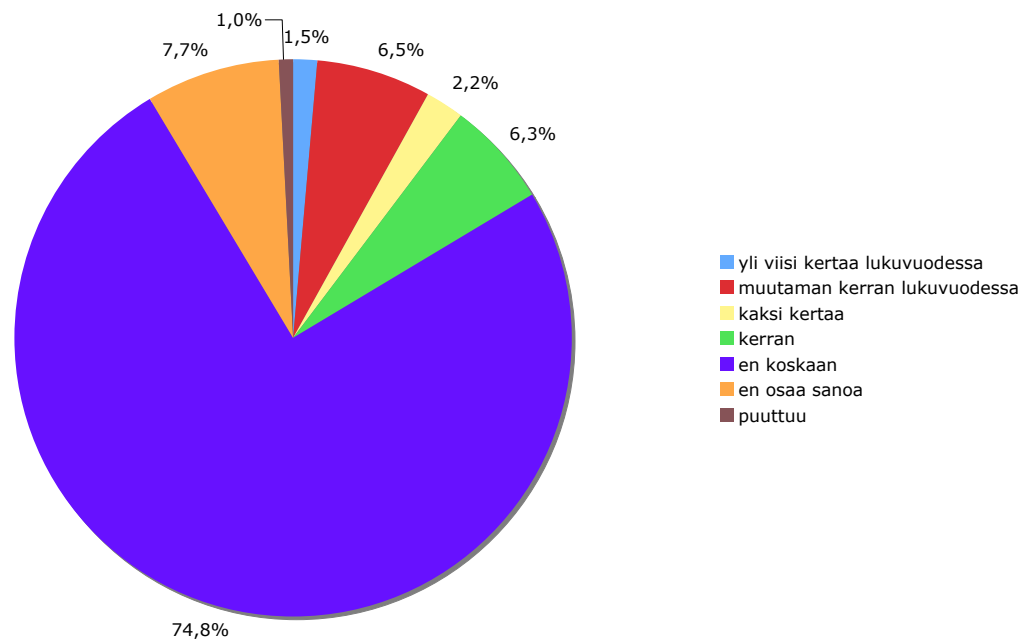
HAAGA-HELIAN liiketalousopiskelijoiden etäopiskelua selvitimme kysymällä heiltä, paljonko he käyvät virtuaalikursseja yhdessä lukukaudessa. Kysymykseen oli jäänyt epä johdonmukaisuus, koska vastausvaihtoehtomme olivat en käy virtuaalikursseja, nolla, yksi, kaksi, kolme, neljä sekä viisi tai enemmän kuin viisi. En käy virtuaalikursseja ja nolla virtuaalikurssia tarkoittavat pitkälti samaa asiaa kysymyksenasettelun ollessa paljonko käy näitä lukuvuodessa.

Kuvio 12. Virtuaalikurssien käyminen

Lähes 53 prosenttia vastaajista ei käy virtuaalikursseja ollenkaan. Yhden virtuaalikurssin lukukaudessa käy useampi kuin joka neljäs vastaaja. Lähes 15 prosenttia vastaajista suorittaa kaksi virtuaalikurssia lukukaudessa. Hieman reilu kolme prosenttia vastaajista käy yleensä kolme virtuaalikurssia lukukaudessa. Neljä virtuaalikurssia lukukaudessa suorittaa kyselyn mukaan lähes kaksi prosenttia opiskelijoista. Vain reilu prosentti vastaajista suorittaa yli neljä virtuaalikurssia lukukaudessa. (Kuvio 12.)

Selvittääksemme käyttävätkö vastaajat hyväkseen muiden opiskelijoiden töitä lataamalla virtuaalikirssin aikana tai päätteeksi joko Blackboardista tai Moodlesta muiden työt kysyimme opiskelijoilta, kuinka usein he ovat toimineet näin. Vastausvaihtoehdot olivat yli viisi kertaa lukuvuodessa, muutaman kerran lukuvuodessa, kaksi kertaa, kerran, ei koskaan ja ei osaa sanoa.

Kuvio 13. Ladannut toisten työt Blackboardista tai Moodlesta virtuaalikirssin aikana tai päätteeksi

Noin kolme neljästä eli 74,8 prosenttia vastaajista ei koskaan lataa toisten töitä itselleen virtuaalikirssin aikana tai päätteeksi. 7,7 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, toimiiko näin. 6,3 prosenttia vastaajista oli kerran ladannut muiden työt. Kaksi kertaa näin oli toiminut 2,2 prosenttia vastaajista. Muutaman kerran lukuvuodessa muiden työt oli ladannut 6,5 prosenttia vastaajista. Vain 1,5 prosenttia vastaajista oli ladannut muiden työt yli viisi kertaa lukuvuodessa virtuaalikirssin aikana tai päätteeksi. (Kuvio 13.)

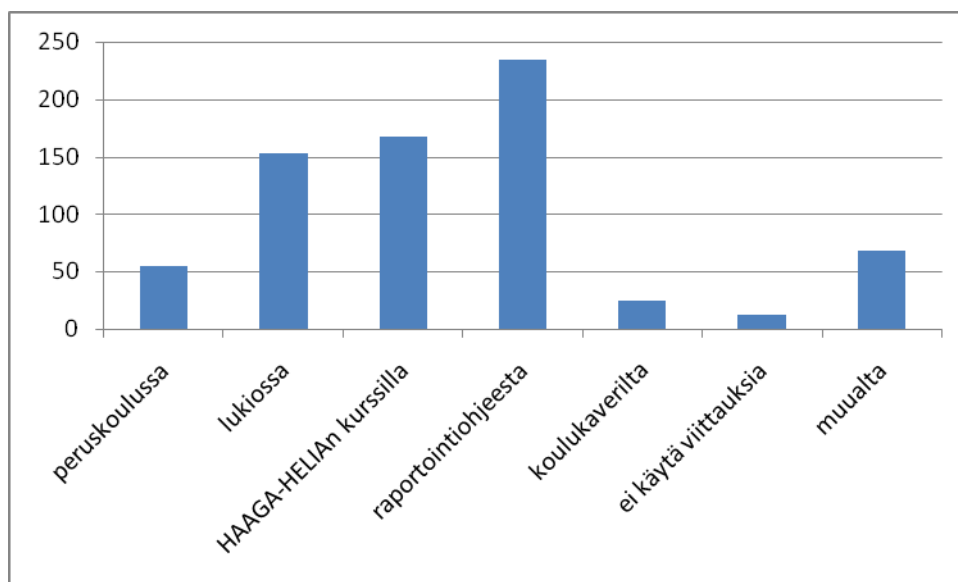
Osa opiskelijoista ei avoimiin kysymyksiin saatujen vastausten perusteella ymmärtänyt kysymyksen tarkoitusta, koska opponointia varten työt pitää ladata itselle tai tulostaa. Kysymyksen tarkoitus oli kuitenkin selvittää, pyrkivätkö opiskelijat haalimaan itselleen muiden opiskelijoiden töitä, joista saattaa olla tulevaisuudessa jotain apua. Se että jotkut opiskelijat lataavat töitä virtuaalikirssin aikana tai päätteeksi, ei vielä tarkoita että se johtaisi plagiointiin, vaan niitä on

voitu ladata juuri opponointitarkoitukseen. Vapaissa vastausosioissa saimme palautetta tästä kysymyksestä. Yksi kommentoi, että ei ollut ennen kyselyn lukemista ajatellut, että voisi hyödyntää toisten töitä tällä tavalla. Toinen kommentti oli, että opponoinnin vuoksi niitä on ladattava.

3.3.8 Viittaustekniikan hallitseminen

Pyrimme selvittämään, kokevatko opiskelijat hallitsevansa viittaustekniikan. Emme kuitenkaan voineet selvittää, osaavatko opiskelijat oikeasti käyttää viittaustekniikkaa, koska siihen olisi tarvittu kvalitatiivista tutkimusotetta. Halusimme myös tietää, missä tai mistä he ovat oppineet käyttämänsä viittaustekniikan. Lisäksi yhtenä vaihtoehtona meillä oli, ettei opiskelija käytä viittauksia.

Kysyimme monivalintakysymyksellä, jossa pystyi valitsemaan useamman vaihtoehdon, missä opiskelija on oppinut viittaustekniikan, koska on mahdollista, että tätä on opittu pitkin matkaa eri kouluissa. Vaihtoehdot olivat peruskoulussa, lukiossa, opetettu HAAGA-HELIAN kurssilla, raportointiohjeesta, koulukaverilta, muualla sekä ei käytä viittauksia. Kysymykseen oli vastannut 410 opiskelijaa (liite 1).

Kuvio 14. Viittaustekniikan oppiminen

Suurin osa opiskelijoista, 57,1 % eli yli 230 vastaajaa, oli omaksunut viittaustekniikkaa etenkin raportointiohjeesta. Myös lukiossa ja jollain HAAGA-HELIAN kurssilla oli viittaustekniikkaa oppinut yli 150 opiskelijaa. HAAGA-HELIAN kurssilla oli viittaustekniikkaa oppinut käyttämään 40,7 prosenttia vastaajista, kun taas lukiossa viittaustekniikkaa oli oppinut käyttämään

vain 37,3 prosenttia vastaajista. Peruskoulussa viittaustekniikkaa oli oppinut käyttämään vain 13,4 prosenttia eli reilut 50 opiskelijaa. Koulukaverilta oli oppinut 5,9 prosenttia eli reilut 20 opiskelijaa. Muualla oli viittaustekniikka oppinut käyttämään lähes 70 opiskelijaa. (Kuvio 14 & Liite 1.)

Muualla viittaustekniikkaa oppineita opiskelijoita pyysimme kertomaan omin sanoin, missä he ovat oppineet viittaustekniikan. Useimmat olivat oppineet viittaustekniikan aikaisempien opintojen yhteydessä, kuten ammattioppilaitoksessa perustutkintoa suorittaessaan, toisessa ammatikorkeakoulussa tai jossakin tiedekorkeakoulussa. Lisäksi viittaustekniikkaa oli opittu muun muassa töissä ja lehdistä. Joillekin opiskelijoille tuotti myös vaikeuksia ymmärtää, mitä viittaustekniikalla tarkoitetaan, minkä vuoksi emme voi tämän kysymyksen kohdalla olla aivan varmoja siitä, että kaikki opiskelijat ovat vastanneet siihen, mihin on ollut tarkoitus. Vapaamuotoisia vastauksia lukiessamme totesimme, että sanaa viittaustekniikka olisi ehkä pitänyt aukaista enemmän, koska ainakin kolmessa vastauksessa sekoitettiin lainaaminen luokassa viittaamiseen. (Liite 1.)

Vapaassa vastausosiossa tuli myös ilmi, että useat opiskelijat hallitsivat useampia erilaisia viittaustekniikoita, joita he olivat oppineet aiemmissa kouluissa, toisissa yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa. Tämä johtaa siihen, että etenkin opiskelujen alkuvaiheessa ryhmässä saatetaan käyttää useampaa tai ei mitään viittaustekniikkaa, mikä on omiaan hämmentämään tätä monimutkaisen tuntuista asiaa entisestään.

Taulukko 6. Ristiintaulukoitu kysymyksen 7 kohdat: "En käytä viittauksia" ja "Lukiossa"

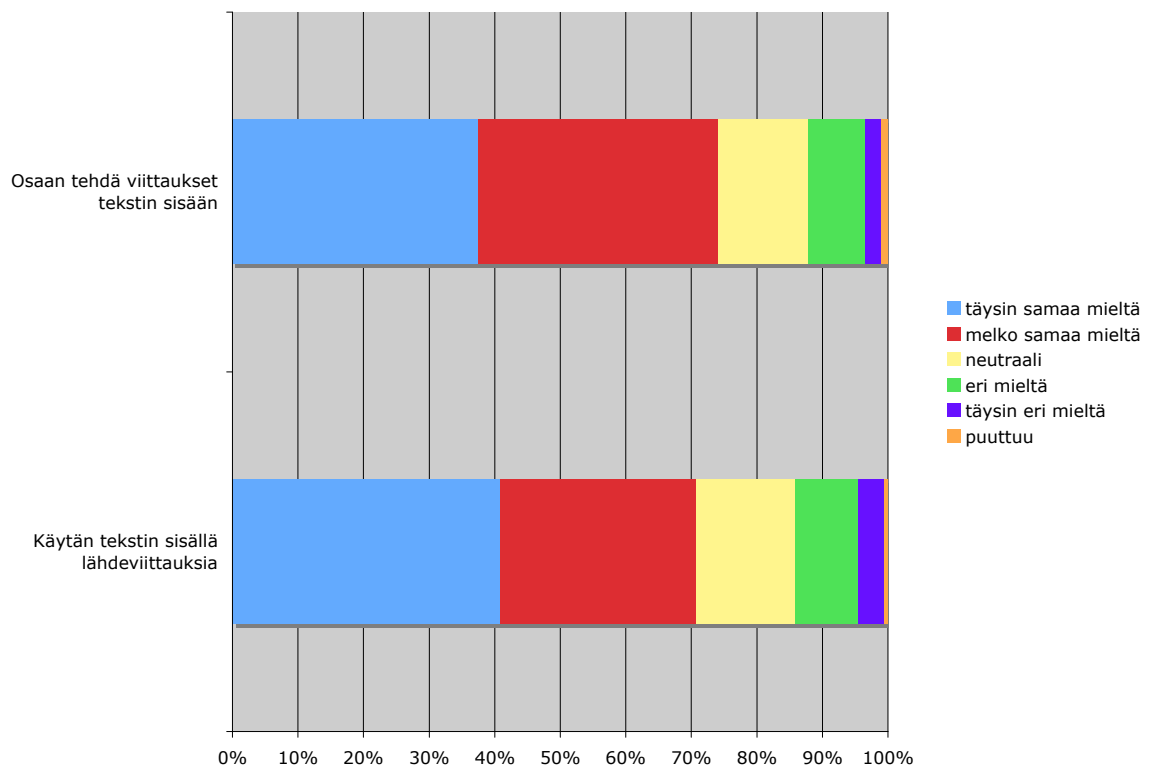
			Lukiossa		
			ei	kyllä	Yhteensä
Ei käytä viittauksia	ei	Count	249	152	401
		% within Ei käytä viittauksia	62,1%	37,9%	100,0%
	kyllä	Count	11	1	12
		% within Ei käytä viittauksia	91,7%	8,3%	100,0%
	Total	Count	260	153	413
		% within Ei käytä viittauksia	63,0%	37,0%	100,0%

Taulukko 7. Ristiintaulukoitu kysymyksen 7 kohdat: "En käytä viittauksia" ja "Opetettu jollain HAAGA-HELIAN kurssilla"

			HAAGA-HELIAN kurssilla		
			ei	kyllä	Yhteensä
Ei käytä viittauksia	ei	Count	235	166	401
		% within Ei käytä viittauksia	58,6%	41,4%	100,0%
	kyllä	Count	11	1	12
		% within Ei käytä viittauksia	91,7%	8,3%	100,0%
	Total	Count	246	167	413
		% within Ei käytä viittauksia	59,6%	40,4%	100,0%

Laitoimme myös vaihtoehdoksi "en käytä viittauksia" ja siihen tuli 12 vastausta. Yllättäen yksi opiskelija vastasi oppineensa käyttämään viittaustekniikkaa lukiossa, mutta ei kuitenkaan käytä viittaustekniikkaa (taulukko 6). Yksi opiskelija vastasi myös oppineensa käyttämään viittaustekniikkaa HAAGA-HELIAN kurssilla, mutta ei käytä viittauksia (taulukko 7). Tarkistaessamme aineistoa huomasimme, että molemmissa tilanteissa oli kyseessä sama opiskelija.

Selvittääksemme opiskelijoiden viittaustekniikan hallitsemista kyselylomakkeessamme oli väite "Osaan tehdä viittaukset tekstin sisään". Tekstin sisällä olevien lähdeviittausten käyttöä selvitimme esittämällä kyselylomakkeella väitteen "Käytän tekstin sisällä viittauksia". Vastausvaihtoehdot olivat täysin samaan mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä.

Kuvio 15. Viittaustekniikan hallitseminen ja käyttäminen

Täysin samaa mieltä siitä, että osaa tehdä viittaukset tekstin sisään, oli lähes 40 prosenttia vastaajista. Opiskelijoista reilut 35 prosenttia oli väitteen kanssa samaa mieltä, eli noin 75 prosenttia tutkimukseen osallistuneista osaa omasta mielestään tehdä lähdeviittaukset tekstin sisään, kuten HAAGA-HELIAssa useimmilla liiketalouden kursseilla pitääkin tehdä. Vaihtoehdon neutraali valitsi noin 14 prosenttia vastaajista. Vastausten perusteella noin 11 prosenttia vastaajista ei osaisi tehdä lähdeviittauksia tekstin sisään, koska eri mieltä väitteen kanssa oli noin yhdeksän prosenttia, ja täysin eri mieltä väitteen kanssa oli reilu kaksi prosenttia vastaajista. Noin prosentti vastaajista jätti vastaamatta väitteeseen. (Kuvio 15.)

Täysin samaa mieltä siitä, että käyttää tekstin sisällä lähdeviittauksia, oli hieman yli 40 prosenttia vastaajista, kun taas samaa mieltä väitteen kanssa oli lähes 30 prosenttia opiskelijoista. Vastausten perusteella siis tekstin sisällä lähdeviittauksia yleensä käyttää noin 70 prosenttia liiketalousopiskelijoista. Noin 15 prosenttia vastaajista valitsi vaihtoehdon neutraali. Eri mieltä väitteen kanssa oli reilut yhdeksän prosenttia opiskelijoista. Tutkimukseen osallistuneista noin neljä prosenttia oli täysin eri mieltä väitteen kanssa, joten tutkimuksen mukaan noin 13–14 prosenttia liiketalousopiskelijoista ei käyttäisi lähdeviittauksia tekstin sisällä. (Kuvio 15.)

Vaikuttaa siis siltä, että lähdeviittausten tekeminen tekstin sisään hallitaan melko hyvin, mutta aivan kaikki, jotka osaavat omasta mielestään tehdä lähdeviittaukset, eivät kuitenkaan käytä

niitä tekstin sisällä. On tosin täysin loogista, että useampi osaa tehdä lähdeviittaukset tekstin sisään kuin oikeasti tekee niin.

Taulukko 8. Ristiintaulukointi lähdeviittausten osaamisesta ja käyttämisestä

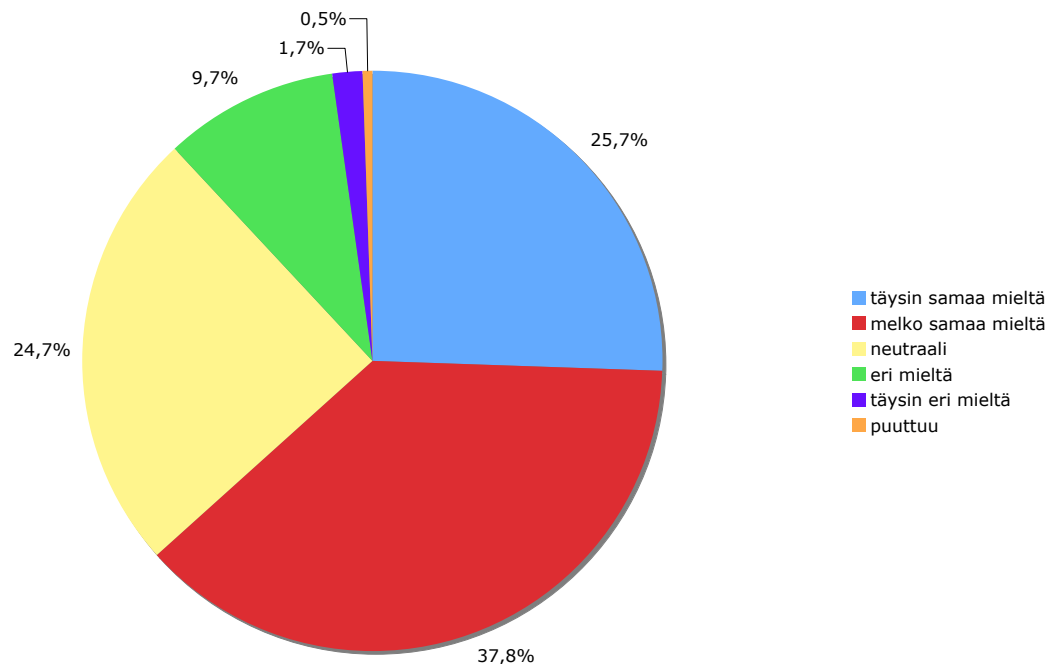
		Käytän tekstin sisällä lähdeviittauksia					
		täysin samaa mieltä	melko samaa mieltä	neutraali	eri mieltä	täysin eri mieltä	Yhteensä
Osaan tehdä viittaukset tekstin sisään	täysin samaa mieltä	109	32	10	3	1	155
	melko samaa mieltä	53	61	21	14	2	151
	neutraali	5	23	18	8	3	57
	eri mieltä	2	5	14	10	5	36
	täysin eri mieltä	0	1	0	3	6	10
	Total	169	122	63	38	17	409

Jotta saimme selville, kuinka suuri yhteys on siinä, että opiskelija osaa tehdä tekstin sisään lähdeviittaukset ja käyttää niitä, ristiintaulukoimme kysymysten vastaukset (taulukko 8). Kyselyyn vastanneista 413 opiskelijasta 409 oli vastannut sekä väitteeseen "Osaan tehdä viittaukset tekstin sisään" että väitteeseen "Käytän tekstin sisällä lähdeviittauksia". Pääsääntöisesti vaikuttaa siltä, että viittaustekniikan osaaminen on selkeästi yhteydessä siihen, että sitä myös käytetään. 109 opiskelijaa oli täysin samaa mieltä molempien väitteiden kanssa. Molempien väitteiden kanssa samaa mieltä oli 61 vastaajaa. Kummassakin kysymyksessä vaihtoehdon neutraali valitsi 18 vastaajaa. Sen sijaan 21 vastaajaa oli melko samaa mieltä siitä, että osaa tehdä viittaukset tekstin sisään, mutta ei kuitenkaan osannut sanoa, käyttäkö tekstin sisällä lähdeviittauksia. Eri mieltä kummankin väitteen kanssa oli kymmenen kyselyyn osallistunutta opiskelijaa. Kuusi vastaajaa oli täysin eri mieltä kummankin väitteen kanssa.

Mielenkiintoista on se, että useampi opiskelija oli täysin samaa mieltä siitä, että käyttää tekstin sisällä lähdeviittauksia, kuin siitä, että osaa tehdä lähdeviittaukset tekstin sisään (taulukko 8). Useampi vastaaja oli kuitenkin samaa mieltä siitä, että he osaavat tehdä viittaukset tekstin sisään, kuin että he käyttävät tekstin sisällä lähdeviittauksia. Ilmeisesti ihmisten on vaikeampi olla täysin samaa mieltä sen kanssa, että he osaavat tehdä lähdeviittaukset. Ehkä osa on kuitenkin hieman epävarmoja siitä, tekeekö lähdeviittaukset oikein. Tämä voi johtua siitä, että on olemassa useita eri viittaustapoja, ja HAAGA-HELIAssa käytetään yhtä tapaa, mutta muissa ammattikorkeakouluissa tai yliopistoissa voi olla käytössä muita tapoja.

Toinen taulukosta ilmenevä mielenkiintoinen seikka on, että yksi opiskelija on samaa mieltä siitä, että käyttää tekstin sisällä lähteitä, mutta on kuitenkin täysin eri mieltä siitä, että osaisi tehdä tekstin sisään lähdeviittaukset. (Taulukko 8.)

Kysyimme opiskelijoilta, pitäisikö heidän mielestään HAAGA-HELIAssa opettaa enemmän viittaustekniikkaa. Vastausvaihtoehdot olivat täysin samaa mieltä, melko samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä.

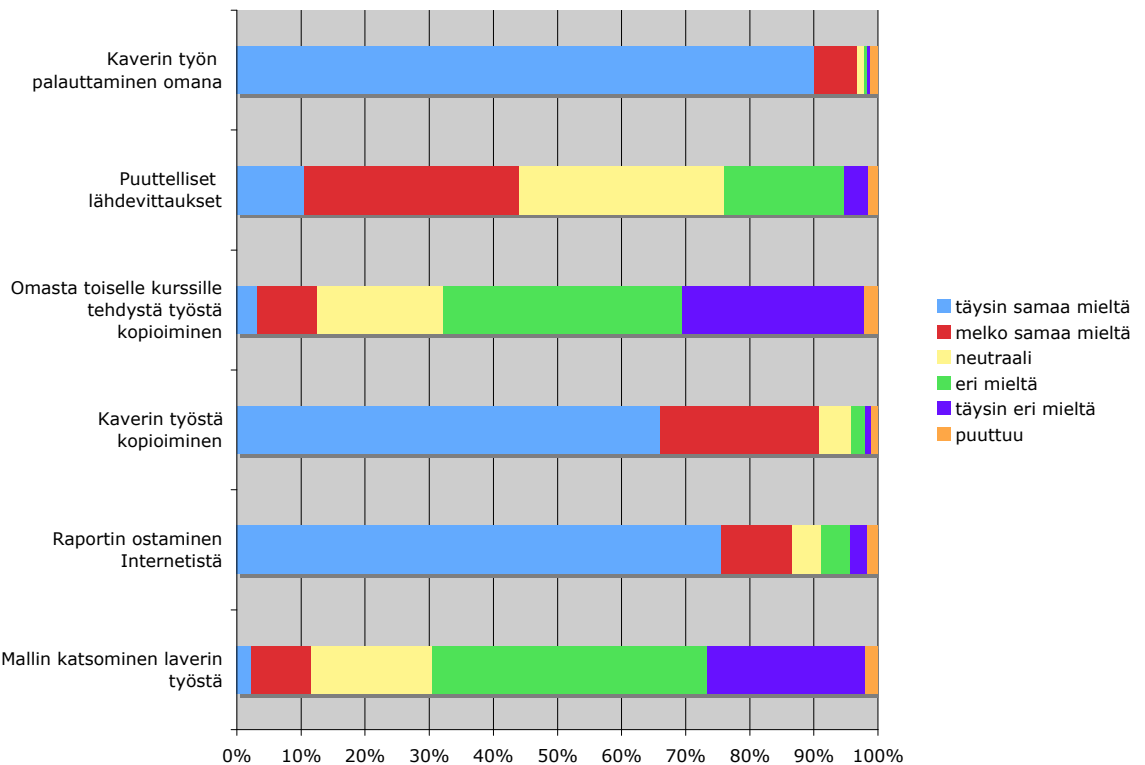
Kuvio 16. HAAGA-HELIAssa pitäisi opettaa enemmän viittaustekniikkaa

25,7 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että HAAGA-HELIAssa pitäisi opettaa enemmän viittaustekniikkaa. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli 37,8 prosenttia vastaajista. 24,7 prosenttia ei osannut sanoa ja valitsi neutraalin. Eri mieltä väitteen kanssa oli 9,7 prosenttia vastaajista. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli 1,7 prosenttia vastaajista. Yli 60 prosenttia vastaajista kaipasi siis lisää viittaustekniikan opetusta. (Kuvio 16.)

3.3.9 Käsitteet plagioinnin eri muodoista

Kysyimme opiskelijoilta, mitä eri asioita he pitävät plagiointina. Esimerkkeinä plagioinnista meillä oli mallin katsominen kaverin työstä, raportin ostaminen Internetistä, kaverin työstä kopioiminen, omasta toiselle kurssille tehdystä työstä kopioiminen, puutteelliset lähdeviittauk-

set ja kaverin työn palauttaminen omana. Kysymyksessä oli vastausvaihtoehtoina täysin samaa mieltä, samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä. Kysymyksen avulla oli tarkoitus kartoittaa opiskelijoiden asenteita muun muassa niin sanottuun copy/paste-ilmiöön, itsensä plagiointiin sekä ideaplagiointiin, jota mallin katsominen kaverin työstä voi ainakin joissain tapauksissa olla.

Kuvio 17. Asenteet plagioinnin eri muotoja kohtaan

Reilusti yli puolet vastaajista piti plagiointina kaverin työn palauttamista omana, kaverin työstä kopioimista ja raportin ostamista Internetistä. Noin 90 prosenttia oli täysin samaa mieltä siitä, että kaverin työn palauttaminen omana on plagiointia. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli reilut viisi prosenttia, joten kaverin työn palauttamista omana piti plagiointina yli 95 prosenttia kyselyyn vastanneista. Vaihtoehdot neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä keräsivät kukin noin yhden prosentin vastauksista. (Kuvio 17.)

Reilut 65 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että kaverin työstä kopioiminen on plagiointia. Lähes 25 prosenttia vastaajista oli melko samaa mieltä väitteen kanssa. Noin 90 prosenttia vastaajista oli joko täysin samaa tai melko samaa mieltä väitteen kanssa. Vaihtoehdon neutraali valitsi noin viisi prosenttia opiskelijoista. Alle viisi prosenttia vastaajista oli joko eri mieltä tai täysin eri mieltä siitä, että kaverin työstä kopioiminen on plagiointia. (Kuvio 17.)

Raportin ostamista Internetistä piti plagiointina hieman harvempi kuin kaverin työstä kopioimista tai kaverin työn palauttamista omana: noin 85 prosenttia vastaajista. Täysin samaa mieltä siitä, että raportin ostaminen Internetistä on plagiointia, oli noin 75 prosenttia vastaajista. Melko samaa mieltä väitteen kanssa oli reilut kymmenen prosenttia vastaajista. Vastaajista alle viisi prosenttia valitsi vaihtoehdon neutraali. Eri mieltä väitteen kanssa oli myös alle viisi prosenttia opiskelijoista. Hieman pienempi osuus vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 17.)

Reilut kymmenen prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että puutteelliset lähdeviittaukset ovat plagiointia. Samaa mieltä väitteen kanssa oli lähes 35 prosenttia vastaajista. Puutteellisia lähdeviittauksia piti siis plagiointina reilut 40 prosenttia vastaajista. Reilut 30 prosenttia vastaajista ei oikein osannut sanoa, onko puutteellisin lähdeviittauksin varustettu työ plagiointia, vaan he valitsivat vaihtoehdon neutraali. Lähes 20 prosenttia vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli alle viisi prosenttia vastaajista. Kyselyssä ei kysytty opiskelijoiden mielipidettä siitä, onko plagiointi aina tahallista, vai voiko plagiointi olla myös tahatonta, esimerkiksi silloin, kun opiskelija ei hallitse viittaustekniikkaa. Vastauksien perusteella vaikuttaisi kuitenkin siltä, että suurin osa opiskelijoista ei pitäisi puutteellisin lähdeviittauksin palautettua työtä plagiointina. (Kuvio 17.)

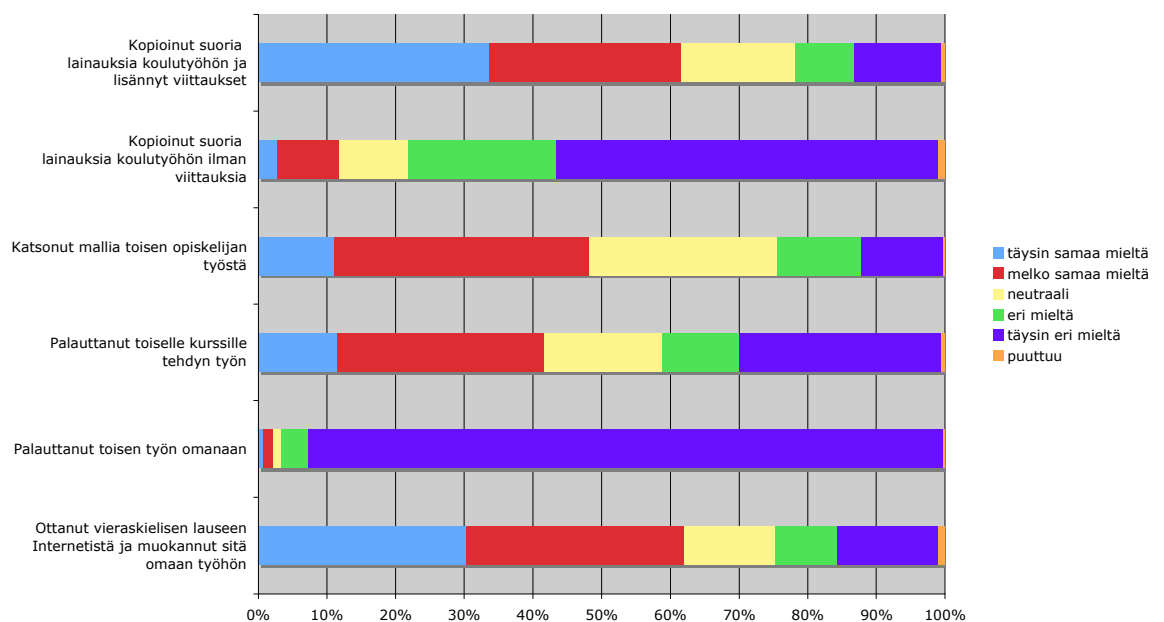
Alle viisi prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että omasta aikaisemmalle kurssille tehdystä työstä kopioiminen on plagiointia. Samaa mieltä väitteen kanssa oli noin kymmenen prosenttia, joten vain alle 15 prosenttia kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että omasta aikaisemmalle kurssille tehdystä työstä kopioiminen on plagiointia. Noin 20 prosenttia valitsi neutraalin vaihtoehdon. Eri mieltä väitteen kanssa oli lähes 40 prosenttia vastaajista. Lähes 30 prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 17.) Yli puolet vastaajista ei siis tunnistanut itsensä plagiointia ilmiönä. Omia töitä saa käyttää pohjana. Esimerkiksi pro gradun pohjana saattaa olla kandidaatintyö, mutta tällöin työssä täytyy olla viittaukset edelliseen työhön.

Reilusti alle viisi prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että mallin katsominen kaverin työstä on plagiointia. Samaa mieltä väitteen kanssa oli noin kymmenen prosenttia. Neutraalin vastausvaihtoehdon valitsi lähes 20 prosenttia vastaajista. Hieman reilut 40 prosenttia vastaajista oli eri mieltä siitä, että mallin katsominen kaverin työstä olisi plagiointia. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli reilu 20 prosenttia vastaajista. (Kuvio 17.) Vain runsaat kymmenen prosenttia vastaajista tuntuu siis pitävän mallin katsomista kaverin työstä plagiointina. Mallin katsomista kaverin työstä olisi hyvä selvittää kvalitatiivisella tutkimuksella, koska mallin katso-

mista voidaan joissain tapauksissa verrata siihen, että toinen opiskelija auttaa toista, mitä ei läheskään aina voida pitää huonona asiana. Toisaalta mallin katsominen toisen työstä voi olla myös ideaplagiointia, jos opiskelija päätyy tekemään ratkaisuja kaverin työn pohjalta.

3.3.10 Plagioinnin eri osa-alueiden yleisyys

Kysyimme opiskelijan opiskelutekniikkaan liittyviä asioita, ja vastausvaihtoehtoina käytimme asteikkoa täysin samaa mieltä, samaa mieltä, neutraali, eri mieltä ja täysin eri mieltä. Kysymyksen avulla oli tarkoitus tutkia kärjistettyjen esimerkkien kautta mitä opiskelija tekee omassa koulutöissään. Osa esimerkeistä oli plagiointia, osa ei ja osa kiistanalaisia. Jotkin vastaukset kertovat enemmän itse kirjoitustekniikasta kuin plagioinnista. Jotkin esimerkit olivat selkeästi plagiointia, mutta halusimme laittaa sekaan myös väitteitä, jotka ovat hieman kiistanalaisia, jotta opiskelijat myös lukisivat vastausvaihtoehdot kunnolla. Emme myöskään halunneet opiskelijoiden tietävän meidän tai lähdemateriaalimme käsityksiä plagioinnista.

Kuvio 18. Plagioinnin eri osa-alueiden yleisyys

Väite olen kopioinut suoria lainauksia lähteistä ja lisännyt viittaukset saattaa olla väärin ymmärretty, koska hieman alle puolet ilmoittaa, ettei tiedä toimivansa tai ei toimi näin, vaan on valinnut vastausvaihtoehdoista neutraalin, eri mieltä tai täysin eri mieltä. Saattaa olla, että opiskelijat pyrkivät välttämään suoria lainauksia, koska niitä ei pitäisi kuitenkaan kovin runsaasti viljellä tekstissä. Tärkeää on tietysti muistaa lisätä myös lainausmerkit, jos tekstissä on suoria lainauksia. Joka tapauksessa reilut 30 prosenttia oli täysin samaa mieltä ja lähes 30 prosenttia oli melko samaa mieltä siitä, että on kopioinut suoria lainauksia ja lisännyt lähteet, eli enemmistö kuitenkin

kin viittaa lähdemateriaaliin, jos käyttää suoria lainauksia työssään. Noin 15 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, käyttääkö suoria lainauksia tekstissään. Eri mieltä väitteen kanssa oli alle kymmenen prosenttia vastaajista, ja reilut kymmenen prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 18.)

Alle viisi prosenttia kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli täysin samaa mieltä siitä, että oli kopioinut suoria lainauksia harjoitustyöhön merkitsemättä lähteitä. Samaa mieltä väitteen kanssa oli hieman alle kymmenen prosenttia vastaajista. Noin kymmenen prosenttia vastaajista valitsi vaihtoehdon neutraali eikä siis osannut sanoa, toimiiko näin. Reilut 20 prosenttia vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa. Useampi kuin joka toinen vastaaja oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 18.)

Reilut kymmenen prosenttia vastaajista oli katsonut mallia toisen opiskelijan työstä. Myös väitteessä mallin katsomisesta toisen opiskelijan työstä enemmistö vastaajista oli melko samaa mieltä. Heitä oli reilut 35 prosenttia vastaajista. Lähes 25 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, oliko katsonut mallia toisen työstä. Reilut kymmenen prosenttia vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli toiset runsaat kymmenen prosenttia. (Kuvio 18.)

Tarkempien johtopäätösten teko on hankalaa, koska sen tarkemmin ei ole tutkittu mallin katsomista, sitä, missä yhteydessä se on tapahtunut ja sitä, onko se tapahtunut oppimis- vai läpikäytävien tarkoituksessa, luvalla vai ilman.

Vastausten hajonta oli aika laaja kysyttäessä opiskelijoilta, ovatko he palauttaneet kurssille osia omasta työstään, jonka he ovat tehneet jollekin toiselle kurssille. Täysin samaa mieltä opiskelutekniikkaväitteen kanssa oli reilut kymmenen prosenttia vastaajista. Enemmistö, noin 30 prosenttia vastaajista, oli melko samaa mieltä väitteen kanssa. Noin 15 prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, onko palauttanut osia omasta aikaisemmalle kurssille tehdystä työstä, vaan valitsi vaihtoehdon neutraali. Reilut kymmenen prosenttia vastaajista oli eri mieltä väitteen kanssa. Täysin eri mieltä väitteen kanssa oli noin 30 prosenttia kyselyyn osallistuneista liiketalousopiskelijoista. (Kuvio 18.)

Toisen työn palauttaminen omana oli opiskelutekniikkaväitekysymys, jossa ehdoton enemmistö, yli 90 prosenttia eli 382 opiskelijaa, oli sitä mieltä että väite ei sovi lainkaan heidän opiskelutekniikkaansa, eli olivat täysin eri mieltä väitteen kanssa. Eri mieltä väitteen kanssa oli noin viisi prosenttia vastaajista. Neutraalin vaihtoehdon valitsi noin pari prosenttia vastaajista. Alle viisi

prosenttia vastaajista oli samaa tai melko samaa mieltä tässä kohdin. Tästä päättelemme myös virhemarginaalin huomioiden, ettei tällaista vastauksien mukaan tapahdu juurikaan, tai on kyse todella yksittäistapauksista. (Kuvio 18 & Liite 1.)

Yli puolet opiskelijoista oli ottanut vieraskielisen lauseen netistä ja muokannut sitä omaan työhönsä: noin 30 prosenttia oli täysin samaa mieltä väitteen kanssa, ja reilut 30 prosenttia samaa mieltä väitteen kanssa. Reilut kymmenen prosenttia vastaajista ei osannut sanoa, onko toiminut näin. Eri mieltä väitteen kanssa oli alle kymmenen prosenttia vastaajista. Noin 15 prosenttia vastaajista oli täysin eri mieltä väitteen kanssa. (Kuvio 18.) Se, onko näin toimittaessa kyseessä plagiointi vai ei, riippuu täysin siitä, miten paljon lauseita muokataan tai merkitäänkö viittaukset. On mahdollista, että etenkin tässä kohdin voi miettiä, kuinka moni vastaajista on ollut ensimmäisen vuoden opiskelijoita, kyselyn ajankohtana siis vain noin kaksi kuukautta koulussa olleita. Joka tapauksessa enemmistö kuitenkin viittaa raportissaan lähdemateriaaleihin.

Selviä plagioinnin tunnusmerkistön kiistatta täyttäviä kysymyksiä opiskelutekniikka-osiossa olivat:

1. Olen palauttanut kurssille osia omasta työstäni, jonka olen tehnyt jollekin toiselle kurs-
sille
2. Palauttanut toisen työn omanani
3. Kopioinut suoria lainauksia ilman viittauksia koulutyöhön

3.4 Empirian arviointi

Halusimme kyselyyn jonkin kysymyksen, jonka avulla voisimme tietää, onko kyselyn vastaajien joukossa merkittävästi muiden koulutusohjelmien kuin liiketalouden opiskelijoita. Valitsimme tähän tarkoitukseen sijainnin ja laitoimme kyselylomakkeeseen koulutusyksikköä kysyttäessä vastausvaihtoehdoiksi kaikki HAAGA-HELIAN koulutusyksiköt, vaikka Haagassa ja Vierumäellä ei tarjota liiketalouden koulutusta. Malmilla, Pasilassa, Porvoossa ja Vallilassa on myös muita linjoja kuin liiketalouden koulutuslinja, mutta arvelimme saavamme kysymyksellä jotain tietoa siitä, vastasivatko kyselyyn juuri ne opiskelijat, joiden toivoimme siihen vastaavan. (HAAGA-HELIA 2008.)

Kysyimme tarkoituksella kolmea asiaa kaksi kertaa, jotta voimme selvittää, ovatko opiskelijat ajatelleet tarkkaan, mitä vastaavat. Näiden kolmen kysymyksen vastauksien tulisi korreloida keskenään mahdollisimman hyvin.

3.4.1 Tutkimuksen reliabiliteetti

Otoskoko oli 413 opiskelijaa, ja keväällä 2008 HAAGA-HELIAssa oli suomenkielisissä liiketalouden koulutusohjelmissa alle 3 100 läsnä olevaa opiskelijaa. Otoskoko on riittävä, koska se on todennäköisesti yli kymmenen prosenttia perusjoukosta. Emme usko, että HAAGA-HELIAN eri liiketalouden koulutusohjelmien läsnä olevien opiskelijoiden määrä olisi kasvanut tuhannella opiskelijalla kevästä 2008 syksyyn 2008.

Tutkimuksen reliabiliteettia alentaa se, että ilmeisesti kaikki tutkimukseen osallistuneet opiskelijat eivät esimerkiksi ymmärtäneet, mitä joillakin termeillä tarkoitetaan. Viimeiseen kysymykseen, jossa annoimme opiskelijoiden vapaasti kommentoida kyselylomakkeen aihepiiriä, tuli joitakin vastauksia, jossa mainittiin, etteivät kaikki ymmärtäneet, mitä viittaustekniikka on.

Saimme aineiston Webropolista Excel-tiedostona, jonka siirsimme SPSS-ohjelmaan. Joitakin kohtia jouduimme kuitenkin kirjaamaan SPSS:än uudestaan käsin, joten tässä kohdassa on voinut tulla inhimillisiä virheitä. Olemme kuitenkin tarkistaneet aineiston siten, että kysymysten vastausmäärät täsmäävät, joten aineistossa ei pitäisi olla virheitä.

Kyselyyn laittamiemme tarkistuskysymysten osalta luotettavuus on hyvä, sillä ne korreloivat keskenään hyvin. Tarkistuskysymysten perusteella on selvää, että kysymyksiin vastanneet ovat suurelta osin keskittyneet kyselyyn vastaamiseen ja vastanneet yhdenmukaisesti samoja asioita selvittävässä kyselyn eri kohdissa.

3.4.2 Tutkimuksen validiteetti

Mikäli tutkimus toistettaisiin jollain toisella opiskelualalla, joka on selvästi kutsumusala, vastaukset olisivat varmasti hieman erilaisia. Kutsumusalalla olisi luultavaa, että ainakin opiskelumotiivina kiinnostus opiskeltavaan alaan olisi korkeampi. On kuitenkin muistettava, että tutkimuksen kohteena on ollut ihmisten käyttäytyminen ja asenteet, joista erityisesti käyttäytymistä voi olla vaikea yleistää. Opiskelijoiden asenteetkin voivat muuttua ajan myötä.

Otos on satunnaisesti valikoitunut, koska koko perusjoukolle eli kaikille läsnä oleville liiketalousopiskelijoille on lähtenyt sähköpostiviestissä linkki kyselylomakkeeseen. Validiteettia kuitenkin alentaa se, että sähköpostiviesti on lähtenyt myös muille kuin liiketalousopiskelijoille, koska HAAGA-HELIAN joukkosähköposteja ei voida lähettää vain tiettyjen koulutusohjelmien opiskelijoille. Tämän vuoksi meillä olivat vastausvaihtoehdoissa mukana kaikki koulutusyksi-

köt. Se, että Vierumäellä ei opiskellut vastaajista yksikään ja Haagassa vain kolme vastaajaa, viittaa siihen, että suurin osa vastaajista on ollut liiketalousopiskelijoita. Malmin, Pasilan, Porvoon ja Vallilan koulutusyksiköissä opiskelevien vastaajien kohdalla emme tietenkään voi olla varmoja siitä, ovatko kaikki vastaajat olleet liiketalousopiskelijoita, koska koulutusyksiköissä on liiketalouden koulutuslinjan lisäksi myös muun muassa tietojenkäsittelyn, johdon assistenttityön ja kielten, viestinnän sekä matkailun koulutusohjelmia. Sekä opiskelijoille lähetetyssä sähköpostiviestissä että kyselylomakkeessa on kuitenkin pyydetty vain liiketalouden koulutusohjelman opiskelijoita vastaamaan kyselyyn.

4 Pohdinta

4.1 Johtopäätökset

Yksi merkittävimmistä löydöksistä tässä opinnäytetyössä on, että itsensä plagiointi oli epäselvää suurelle osalle HAAGA-HELIA:n liiketalouden opiskelijoista, joten töiden kierrättämistä esiintyy suhteellisen paljon, eikä sitä koeta vääräksi toimintatavaksi. Tätä asiaa voisi selventää opiskelijoille jonkin opiskeluajan alkuun sijoittuvan kurssin yhteydessä. Asioista olisi varmaan hyvä myös muistuttaa opiskelijoita myöhemmissäkin vaiheissa, koska itsensä plagioiminen saattaa olla opiskelijalle mahdollista vasta ensimmäisen lukukauden jälkeen, kun opiskelija on tehnyt joitakin harjoitustöitä. Tietysti, jos opiskelija on opiskellut liiketaloutta aikaisemmin jossain, hänellä voi olla aikaisempia töitä, joita hän voi palauttaa uudestaan. Suoraan lukiosta tulevalle opiskelijalle itsensä plagioiminen ei kuitenkaan ole kovin ajankohtaista vielä ensimmäisellä lukukaudella. Olisi hyvä, jos aina kurssin alussa käytäisiin lyhyesti läpi raportin tekemisen peruseriaatteen sekä kerrottaisiin, mistä opiskelija löytää halutessaan lisätietoa. Viittaustekniikan monimuotoisuus ja se, että moni on halunnut hakea neuvoa liittyen plagiointitapauksiin tai viittaustekniikkaepäselvyyksiin, olivat myös merkittäviä löydöksiä. Suurin osa vastaajista kaipasi myös HAAGA-HELIAan lisää viittaustekniikan opetusta, joten voisi olla paikallaan miettiä, tulisiko opetusta lisätä.

Vain alle puolet vastaajista oli sitä mieltä, että puutteellisin lähdeviittauksin merkitty teksti on plagioitua, ja vain reilut kymmenen prosenttia piti oman työn palauttamista jollekin seuraavalle kurssille plagiointina. Kysymyksissä oli mahdollisesti liikaa tulkinnanvaraisuutta sekä muutama käsite, kuten plagiointi ja viittaustekniikka, jotka olisi pitänyt avata kyselyn alussa. Suurin osa opiskelijoista tuntuu pitävän plagiointina vain toisen kirjoittaman tekstin esittämistä omana, eli he eivät tunnista plagioinnin koko määritelmää, johon kuuluu myös esimerkiksi toisen idean esittäminen omana. Toinen mahdollisuus on, että kysymyksemme on tulkittu aivan oikein, ja että asiat nähdään näin. On täysin mahdollista, että opiskelijan ollessa useamman viittaustekniikan hallitsevassa ryhmässä myös oma osaaminen tuntuu epävarmalta, eikä puutteellisia viittauksia siksi nähdä plagiointina.

Vapaamuotoisten tekstivastausten tulosten perustella HAAGA-HELIA:n liiketalousopiskelijat voi jakaa karkeasti muutamaan pääryhmään. Opiskelijoina on ihmisiä, joille HAAGA-HELIA ei ollut kouluna ensimmäinen vaihtoehto, aikuisopiskelijoita sekä ihmisiä, jotka ovat hakeutuneet HAAGA-HELIAan juuri sen tarjoamien suuntautumisvaihtoehtojen vuoksi. Näiden kar-

keiden ryhmien sisällä on sekä motivoituneita että vähemmän motivoituneita opiskelijoita. Motivaatio on vaikea opiskelun selittäjä, koska se voi vaihdella merkittävästi tilanteen mukaan, eikä sitä voi mitata tarkkaan.

Myös palautteen annon vaikeus tulee esiin vapaamuotoisissa vastauksissa, joille annoimme suhteellisen paljon tilaa joissakin kohdin. Opiskelijat eivät halua ilmiäntää opiskelijatovereitaan eivätkä vastata niin kuin asia on, jolloin opettajan arviointityö jää melko mahdottomaksi. Ryhmän kuullen ei myöskään haluta antaa korjaavaa palautetta. Kun tilanne on tämä, lähtökohtaisesti sama arvosana ryhmätöissä on hyvä tapa arvioida. Mitään erityisen hyviä perusteluita ei tullut esiin kummankaan vaihtoehdon suhteen. On mahdollista, että arvosana, joka ei vastaa opiskelijan omaa panosta, ei motivoi. Tämän tapahtuessa kerta toisensa jälkeen se voi viedä motivaatiotason alemmaksi. Toisaalta ne, jotka saavat hyvän numeron tekemättä juuri mitään, jatkavat samaa rataa, kun huomaavat pärjäävänsä valitsemallaan tavalla. Ryhmätöiden opetus on ymmärtää voima, joka hyvässä ryhmätyöskentelyssä löytyy, mutta samalla myös oppia perusasioita ihmisten kanssakäymisestä. Jokainen etenee omalla tyylillään, mikä ei aina ole kaikkien mieleen, mutta on hyvä oppi elämään.

Itseohjautuva oppiminen ja ryhmätyöt näyttävät joidenkin arvioiden mukaan lisäävän kirjallisten töiden plagiointia (Mäkinen 2005, 194; Sarvas, 1999). Pedagogiikasta onkin mahdollista löytää keinoja plagioinnin ennaltaehkäisyyn. Teoreettinen lähtökohta työssä oli, että opiskelijat tarvitsevat palautetta riittävän usein, ja myös kyselyn vastaukset tukevat tätä. Vapamuotoisissa tekstivastauksissakin viitattiin palautteeseen saamisen tärkeyteen.

Kouluraportin plagioiminen on eri asia kuin esimerkiksi tieteellisen julkaisun plagioiminen, koska opiskelija hyötyy työn tekemisestä oman oppimisensa ja arvosanansa kannalta eikä ainaakaan ensi kädessä rahallisesti. Mikäli opiskelija haluaa päästä helpolla ja olla oppimatta, hän tekee plagioimisella karhunpalveluksen itselleen. Arvosanan kannalta plagiointi aiheuttaa kuitenkin ongelman, joka vaikuttaa myös muiden toimintaan, koska vilpillisyys voi johtaa siihen, ettei arvosanoja voida enää verrata, kun ei tiedetä, miten ne on saavutettu. Tästä syystä olisi hyvä, että eri oppilaitoksilla olisi mahdollisimman yhdenmukaiset käytänteet plagioinninkin suhteen eläessämme ECTS-aikaa (European Credit Transfer and Accumulation System).

Plagioinnin paljastusohjelmat laskevat sanojen muokkauksien prosentuaaliset määrät, joten jos sellaisesta halutaan lisää tietoa, ohjelmista saattaa olla apua. Todennäköisesti netistä saa kuitenkin ottaa lauseita omien ajatusten tueksi ja muokata niitä, kunhan plagioinnin tunnusmerkit eivät täyty, ja lähteet merkitään. Vastausten perusteella enemmistö opiskelijoista on tällä linjal-

la. Plagioinnin raja prosentteina esitettynä on epäselvä: ei ole olemassa mitään prosentuaalista rajaa sille, kuinka samanlainen lause tai työ saa olla, jotta se ei ole plagioitu. Plagioinnin paljastusohjelmat toisivat mukanaan myös rajojen määrittelyn. Maalaisjärki ei riittäisi rajaksi, jos annetaan tarkasti laskettuja prosenttiosuuksia. Kuulostaisi erikoiselta, että yhdessä koulussa plagiointia olisi, jos työ on 50-prosenttisesti lainattua, ja toisessa, jos työ olisi 30-prosenttisesti lainattua – osin kautta dokumentin tai sanasta sanaan. Kun Opetusministeriöstä kysyttiin, miten tarpeellisia keskitetyt plagioinninvastaiset linjaukset olisivat, keväällä 2008 vastaus oli, ettei se ole tarpeen. Siksi emme voi kuvitella, että oppilaitosten yksittäisillä ohjelmahankinnoilla pystytään ratkaisemaan kattavasti tätä ongelmaa (Parkkinen 2008).

4.2 Toimenpide-ehdotukset

On hyvä, että monilla kursseilla HAAGA-HELIAssa on edetty tutkivan ja yhteisöllisen oppimisen suuntaan. Sellainen on usein miellyttävämpi tapa opiskella verrattuna ensimmäiseen tapaan, johon moni on oppinut: ryhmä saa aiheen, kehotuksen etsiä työstettävä yritys ja päivämäärän, jolloin työn pitää olla valmis. Toisaalta tällainen tapa voi olla parempi niille opiskelijoille, joilla ei ole aikaa yhteisiin tapaamisiin. Opiskelijoiden erilaisten lähtökohtien vuoksi ei opiskelua tule muuttaa vain tietyn kaltaiseksi.

Plagioinnin yleisyydestä pitäisi saada kattavat selvitykset, minkä vuoksi yliopistojen, tutkimuslaitosten ja ammattikorkeakoulujen tulisi toimittaa Tutkimuseettiselle neuvottelukunnalle mahdollisen tutkimusvilpin vuoksi tehtyjen esiselvitysten yhteenvedot ja tutkinnan loppuraportit, kuten neuvottelukunnan suosituksissa mainitaankin.

Tietoyhteiskunta ja sen toimintatavat ovat vielä niin nuoria, ettei kaikkien sen ilmiöiden kohtaamiseen ole vielä muodostunut vakiintuneita toimintatapoja. Sekä empiria että teoria tukevat johtopäätelmiä, että työmäärän suuruus voi johtaa plagiointiin tai töiden kierrätykseen. Opin näytetyötä tehdessämme huomasimme, että koulun ohjeet vilpistä voisivat kuitenkin olla tarkemmat, ja niiden tulisi olla laajemmassa levityksessä.

Erilaisia oppimismetodeja on kehitetty valtavasti, ja toiset niistä ovat omiaan vähentämään plagioimisen positiivista vaikutusta kokonaisarvosanaan. Myös tehtävänanto on isossa osassa. Mikäli tehtävänanto on jostain aiheesta kirjoittaminen ja työn palauttaminen, plagiointi on todennäköisempää kuin tehtävänannon ollessa enemmän palasiksi pilkottua, jolloin opiskelija tai ryhmä saa palautetta työn aikana. Myös ryhmäkoot vaikuttavat: mitä suurempi työryhmä,

sitä todennäköisemmin työssä on plagioituja osioita. Pienet ryhmäkoot ja osallistuva oppiminen ovat tärkeitä myös tästä syystä.

4.3 Jatkotutkimusehdotukset

Yleisiä asenteita plagiointiin ja opiskelijoiden opiskeluvalmiuksiin liittyen olisi hyvä kartoittaa myös opettajien mielipiteiden avulla. Alun perin ajatuksemme oli tehdä niin tämän opinnäytetyön yhteydessä, mutta aikataulullisesti se osoittautui mahdottomaksi. Kysymyksiä voisi hioa hieman tässä opinnäytetyössä opittujen ja hankittujen tietojen avulla, jolloin lopputulos olisi vielä parempi. Samoilla kysymyksillä voisi myös edetä ja tutkia, miten paljon opettajien ja oppilaiden kannat eroavat toisistaan.

Aihe saattaa olla omiaan ennemminkin kvalitatiivisen tutkimuksen puolelle, koska teoriapohja tällä alueella on vielä niin suppea. Yksi jatkotutkimusehdotus on hankkia kvalitatiivisella tutkimuksella riittävä teoriapohja, jota voisi edelleen koetella kvantitatiivisella tutkimuksella. Pidämme tärkeänä myös sitä, että oppilaitokset pysyvät selvillä tietotekniikan vaikutuksista opiskelutapoihin kaikilla opiskeluasteilla.

Opinnäytetöissä esiintyvää vilppiä voisi olla kiinnostavaa tutkia, mutta se olisi vielä vaikeampi tutkimusaihe kuin harjoitustöihin kohdistuva vilppi, koska silloin tutkittaisiin jo koko koulusta suoriutumista eikä vain yhtä työtä tai yleistä työskentelyotetta ja tutkimus koskettaisi kiinteämmin myös ohjaajia, tarkastajia sekä oppilaitosta.

5 Yhteenveto

Plagioinnin eri osa-alueita ovat muun muassa toisen tekstin sanataarkka kopiointi ilman lähdeviitteitä, toisen idean esittäminen omana ja itsensä plagioiminen. Useiden tutkimusten mukaan plagiointi on lisääntynyt viimeisten parin vuosikymmenen aikana. Plagiointi myös vaikuttaa olevan ongelma useassa maassa, vaikka aihetta onkin tutkittu melko vähän.

Tutkielmien plagiointia lisäävät teoriakirjallisuutemme perusteella ainakin nopeasti lisääntynyt informaatiotekniikka, suuri työmäärä ja kiire, ryhmätöiden ja etäopiskelun lisääntyminen, viittaustekniikan huono hallitseminen sekä alhainen opiskelumotivaatio. Opiskelijat antavat myös herkästi omia töitään muille opiskelijoille tietämättä itse, mitä nämä aikovat tehdä niillä. Opettajat eivät ole aina halukkaita puuttumaan plagiointiin ja he saattavat myös itse syyllistyä huonon roolimallin antamiseen, jos he merkitsevät epäselvästi lähteet omiin kurssimateriaaleihinsa.

Kyselyyn vastasi arviomme mukaan yli kymmenen prosenttia perusjoukosta, joka oli HAAGA-HELIA:n liiketalousopiskelijat. Vastaajista noin kolme neljästä oli naisia ja noin kaksi kolmesta vastaajasta oli 21–25-vuotiaita. Vastaajien jakauma koulutusyksiköittäin noudatteli suurin piirtein kevään 2008 opiskelijajakaumaa eri koulutusyksiköiden kesken. Emme usko, että kevään ja syksyn 2008 välillä on ollut suuria eroja läsnä olevien opiskelijoiden kesken. Vastaajien tärkein syy hakea HAAGA-HELIAan oli koulutuksen saaminen. Myös kiinnostus liiketaloutta kohtaan sekä halu päästä nopeasti töihin olivat opiskelijoille tärkeitä hakusyytä. Vanhempien painostus sen sijaan ei ollut erityisen tärkeä hakusyy.

Suurin osa opiskelijoista ei ollut kaivannut opettajalta neuvoa ryhmän sisäisissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä tai copy/paste-tapauksissa. Ryhmätöiden arvioinnissa hieman suurempi osa opiskelijoista kannatti opiskelijoille eri arvosanoja kuin samoja arvosanoja. Jos ryhmätöistä annetaan erilliset arvosanat, opettajan pitäisi useimpien vastaajien mielestä selvittää mieluiten kirjallisen työn valmistumisen jälkeen opiskelijoiden osallistuminen raportin tekemiseen. Lähes puolet vastaajista kaipasi lisää tietoa ryhmätöiden arviointikriteereistä. Vaikka ryhmätöiden arvostelussa kannatettiin useammin erillisen kuin saman arvosanan antamista, yli puolet vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että koko ryhmä on vastuussa siitä, ettei yksikään ryhmän jäsen syyllisty vilppiin yhteisessä työssä. Erittäin harva vastaaja oli kuitenkin saanut ryhmän jäsentä kiinni plagioinnista, saati käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen. Suuri osa opiskelijoista ei osannut sanoa, kertoisiko opettajalle, jos saisi tietää ryhmän jäsenen plagioineen oman osuutensa ryhmätyöhön.

Tutkimuksemme mukaan erittäin suurelle osalle opiskelijoista tulee kiire koulutöiden palauttamisen kanssa. Vielä vaikeampaa opiskelijoille on löytää ryhmätöiden tekemiseen sellaista yhteistä aikaa, joka sopisi kaikille. Erityisesti iltaopiskelijoille tämä tuotti vaikeuksia, koska he ovat päivisin töissä ja iltaisin luennoilla.

Suurin osa opiskelijoista osasi omasta mielestään tehdä viittaukset tekstiin sisään ja myös käytti tekstiin sisällä lähdeviittauksia. Yleisin lähde viittaustekniikan omaksumiseen oli HAAGA-HELIAn raportointiohje. Suurin osa opiskelijoista oli myös sitä mieltä, että HAAGA-HELIAssa pitäisi opettaa enemmän viittaustekniikkaa. Noin neljä opiskelijaa kymmenestä piti opettajien kurssimateriaalien lähdeviittauksia asianmukaisina, jolloin yli puolet vastaajista piti opettajien kurssimateriaalien lähdeviittauksia puutteellisina.

Suurin osa opiskelijoista piti raportin ostamista Internetistä, kaverin työn palauttamista omana ja kaverin työstä kopioimista plagiointina. Harva opiskelija ainakaan myönsi palauttaneensa kaverin työn omanaan tai kopioineensa suoria lainauksia ilman asianmukaisia lähdeviittauksia. Yleisempää oli oman työn palauttaminen toiselle kurssille ja mallin katsominen toisen opiskelijan työstä. Alle puolet vastaajista piti puutteellisia lähdeviittauksia plagiointina.

Tutkimuksemme perusteella HAAGA-HELIAssa tulisi lisätä opiskelijoiden ohjausta erityisesti ryhmätöissä. HAAGA-HELIAssa tulisi myös jatkaa plagioinnin ja vilpin kartoittamista kvalitatiivisella tutkimusotteella.

Lähteet

Collins English Dictionary. 2000. 5th edition. HarperCollins Publishers. Glasgow, United Kingdom.

HAAGA-HELIA. 2008. Amk-tutkinto. URL: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus/amk-tutkinto> Viitattu 30.9.2008.

Hakkarainen, Kai; Lonka, Kirsti & Lipponen, Lasse. 1999. Tutkiva oppiminen – Älykkään toiminnan rajat. 1.-5. painos. WSOY. Porvoo.

Harper, Mary G. 2006. High tech cheating. Nurse Education in Practice. 20.7.2006. URL: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6W49-4MYF687-1-1&_cdi=6973&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=12%2F31%2F2006&_sk=999939993&view=c&wchp=dGLbVlz-zSkzV&md5=b1d38c6898a77f089ee8d953b83edfc5&ie=/sdarticle.pdf Viitattu 14.4.2008.

Howard, Rebecca Moore. 2007. Understanding "Internet plagiarism". Computers and Composition. 24 (2007). 3-15. URL: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6W49-4MYF687-1-1&_cdi=6537&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=12%2F31%2F2007&_sk=999759998&view=c&wchp=dGLzVtz-zSkzk&md5=0edf727e2a809ea89048f206d659164d&ie=/sdarticle.pdf Viitattu 14.4.2008.

Ihonen, Markku; Heimonen, Juha-Matti; Isokoski, Poika; Juhola Martti; Majaranta, Päivi; Rikala, Heli; Surakka, Veikko & Virtanen, Terhi. Plagiointi opintosuorituksissa. Plagiointityöryhmän alustava raportti. URL: <http://www.cs.uta.fi/~em/opetus/plagiointi.rtf> Viitattu 14.4.2008.

Kenny, Deborah. 2006. Student plagiarism and professional practice. Nurse Education Today. 21.2.2006. URL: http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6W49-4JRVFKJ-2-1&_cdi=6974&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=01%2F31%2F2007&_sk=999729998&view=c&wchp=dGLbVlb-zSkWW&md5=0595e957e0e1e1725061ebf8544efc5e&ie=/sdarticle.pdf Viitattu 14.4.2008.

Kuopion yliopisto URL: www.uku.fi/opiskelu/opetuksen_eettiset_ohjeet.shtml. Viitattu 28.4.2008

Lötjönen Salla. 2003. Tutkimusetiikan tilanne Suomessa. Korkeakoulutieto kesäkuu 2003. URL:http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/lehdet/Korkeakoulutieto/kktieto2_03.pdf Viitattu 14.4.2008.

McGregor, Joy H. & Williamson, Kirsty. 2005. Appropriate use of information at the secondary school level: Understanding and avoiding plagiarism. Library & Information Science Research. 7.11.2005. URL:http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6W5R-4HH81GS-1-1&_cdi=6577&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=11%2F30%2F2005&_sk=999729995&view=c&wchp=dGLzVtb-zSkWb&md5=19b9533a9eb35beb4b26414af81cc3d6&ie=/sdarticle.pdf Viitattu 14.4.2008.

Multisilta, Jari. 2003. Tekstijäljitysohjelman palvelun käyttömahdollisuudet ja kokemukset käytännössä. Plagiointi ja tutkimusetiikka -seminaari 30.9.2003. URL: http://pro.tsv.fi/tenk/Plagiointi_esitelmat/Jari_Multisilta.pdf. Viitattu 16.8.2008.

Mäkinen, Olli. 2005. Tieteellisen kirjoittamisen ABC. Kustannusosakeyhtiö Tammi. Helsinki.

Mäkinen, Olli. 2006. Internet ja etiikka. BTJ Kirjastopalvelu Oy. Helsinki.

Opintotoimisto. 2008. HAAGA-HELIA opiskelijamäärät toimipisteittäin 20.1.2008.

Oulun yliopisto URL: http://www.oulu.fi/opetkeh/pdf/oulu_yliopiston_opettajien_ja_opiskelijoiden_eettiset_ohjeet.pdf. Viitattu 24.8.2008

Parkkinen, Laura. 2008. Pöllitään gradu netistä. Helsingin Sanomat NYT. 18.4.2008. Sivu 9.

Peltonen, Matti & Ruohotie, Pekka. 1992. Oppimismotivaatio – Teoriaa, tutkimuksia ja esimerkkejä oppimishalukkuudesta. Aavaranta-sarja. Otava. Keuruu.

Pietarinen, Juhani. 1999. Tutkijan ammattietiikan perusta. Tutkijan ammattietiikka. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. URL:

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/1999/liitteet/tutkijan_ammattietiikka_99.pdf?lang=fi Viitattu 14.4.2008.

Rovai, Alfred P. 2001. Online and traditional assessments: what is the difference? The Internet and Higher Education. URL:

http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6W4X-43F3PPD-1-1&_cdi=6554&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=07%2F01%2F2000&_sk=999969996&view=c&wchp=dGLzVzz-zSkWb&md5=513d732a0c39c23778307c014f357c18&ie=/sarticle.pdf Viitattu 30.9.2008.

Sarvas, Matti. 1999. Tutkimusvilppiä – Suomessako? Tutkijan ammattietiikka. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. URL:

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/1999/liitteet/tutkijan_ammattietiikka_99.pdf?lang=fi Viitattu 14.4.2008.

Sutherland-Smith, Wendy. 2005. Pandora's box: academic perceptions of student plagiarism in writing. *Journal of English for Academic Purposes*. 4 (2005). 83-95. URL:

http://www.sciencedirect.com/science?_ob=MIimg&_imagekey=B6X3M-4DK64V6-1-3&_cdi=7302&_user=2391191&_orig=search&_coverDate=01%2F01%2F2005&_sk=999959998&view=c&wchp=dGLzVzz-zSkWb&md5=6835a07d9e5057196a23743997e4fedc&ie=/sarticle.pdf. Viitattu 14.4.2008.

Tampereen yliopisto ohjeisto <http://www.cs.uta.fi/opiskelu/plagiointi.php> viitattu 28.4.2008

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2002. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen. URL: <http://www.protsv.fi/tenk/JulkaisutjaOhjeet/htkfi.pdf> Viitattu 14.4.2008

Tutkivan oppimisen teoriaa

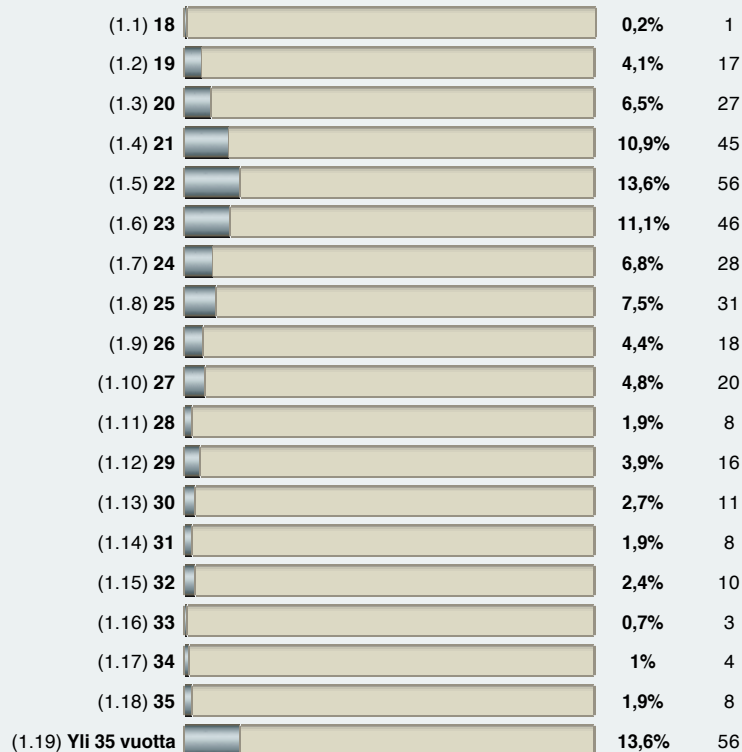
http://mlab.taik.fi/polut/Yhteisollinen/teoria_tutkiva_oppiminen.html viitattu 31.8.2008

Raportointi >> Perusraportti Opiskelutottumukset ja -asenteet

Kyselyn nimi VEIina
 Kyselyn tekijä a0600104
 Kysely luotu 17.9.2008 15:42:28
 Vastaajien kokonaismäärä 413

1. Ikäsi?

Kysymykseen vastanneet: 413 (ka: 8,9)

2. Oletko mies vai nainen?

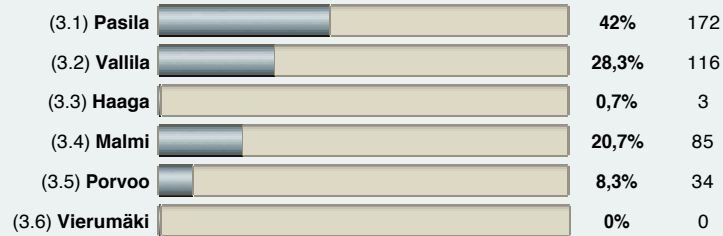
Kysymykseen vastanneet: 412 (ka: 1,7)

3. Missä liiketalouden yksikössä opiskelet?

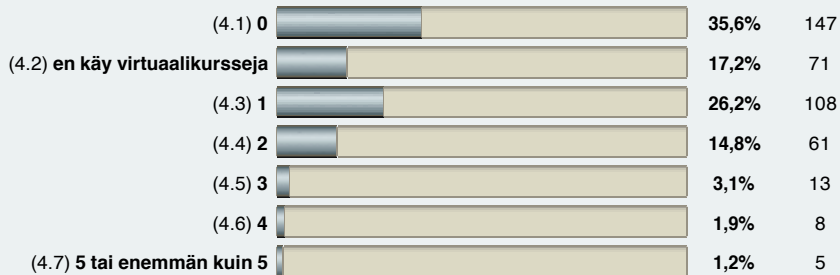
Liite 1

Kysymykseen vastanneet: 410 (ka: 2,3)

4. Mikäli käyt virtuaalikursseja, niin kuinka monta kurssia per lukukausi?

Kysymykseen vastanneet: 413 (ka: 2,4)

5. Kuinka tärkeitä seuraavat seikat olivat hakiessasi HAAGA-HELIAan

Kysymykseen vastanneet: 412

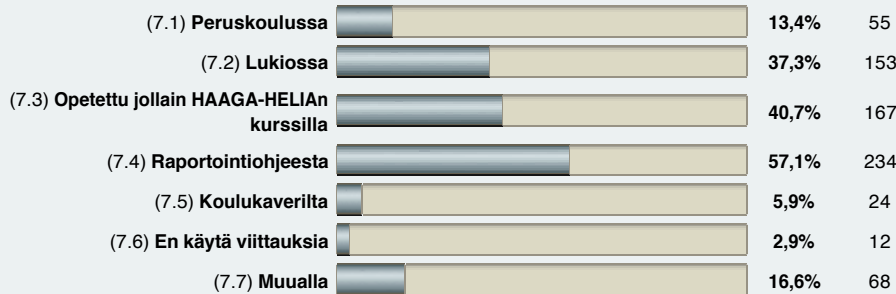
	erittäin tärkeä (arvo: 1)	tärkeä (arvo: 2)	neutraali (arvo: 3)	toissijainen (arvo: 4)	yhdentekevä (arvo: 5)
Vanhempien painostus (ka: 4,552; yht: 402)	1% 4	3,7% 15	10,2% 41	9,2% 37	75,9% 305
Kiinnostus liiketalouteen (ka: 1,895; yht: 411)	38,2% 157	40,1% 165	17% 70	3,2% 13	1,5% 6
Halu päästä nopeasti töihin (ka: 2,993; yht: 403)	10,4% 42	29,5% 119	27,3% 110	15,9% 64	16,9% 68
Koulutuksen saaminen (ka: 1,418; yht: 411)	64,2% 264	32,1% 132	1,9% 8	1% 4	0,7% 3
ka: 2,703; yht: 1627	28,7% 467	26,5% 431	14,1% 229	7,3% 118	23,5% 382

1. Pitkään töissä olleena halusin päivittää tietojani ja mahdollisesti hakeutua koulutuksen jälkeen uusiin tehtäviin. (-16558643)
2. Opintojen alkuvaiheessa olin työttömänä ja päätin käyttää työttömyysaikani järkevästi (-16558698)
3. Paremman työpaikan saaminen: mielenkiintoisempi ja haasteellisempi työ, parempi palkka. (-16558725)
4. Oman osaamisen kehittäminen. (-16558797)
5. Uralla eteneminen, osaamisen hankkiminen talouden ja johtamisen alueilta. (-16558821)
6. Aikaisempi tutkinto ei vastaa nykyisen toimen kaikkia vaatimuksia. (-16558726)
7. Kirjoitusten jälkeisen syksyn "pakkohaku", Helia oli mielenkiintoisin vaihtoehto ja pääsi muuttamaan Helsinkiin mikä oli muutenkin tarkoituksena. (-16558919)
8. Itsensä kehittäminen (-16558996)
9. aikuisopiskelijana syitä on monia, mutta itsensä kehittäminen ja koulutuksen (tutkinnon)saaminen oli tärkeitä vaikuttajia. Mennyt jo lähemmäs 20 vuotta yo-kirjoituksista. (-16558784)
10. Halu päästä uralla eteenpäin (-16559202)
11. Kiinnostava suuntautumisvaihtoehto (-16559430)
12. Kaikki kamutkin haki samaan kouluun. Ja oli helppo päästä sisään. (-16559158)
13. Mainonnan opiskelun mahdollisuus (-16559435)
14. Uralla eteneminen (-16559730)
15. Aikuisopiskelijana haluan kehittää osaamisen eri alueita, jotta voin edetä urallani. (-16559830)
16. En saanut opiskelupaikkaa kauppakorkeasta. (-16559844)
17. en päässyt kauppakorkeaan (-16560014)
18. jos en pääse kauppikseen, niin edes sitten tänne. (-16560164)
19. Haku tapahtui syksyllä ja koulutuksen pääsi aloittamaan talvella. Valmistuin lukiosta syksyllä. (-16559890)
20. Kehittyminen (-16560236)
21. Iltaopiskelu mahdollisuus ja sijainti. (-16560278)
22. Teen töitä opiskelujen ohella ja tämä on mahdollista Haaga-Heliassa opiskellessa. (-16560628)
23. Kääx mitä kysymyksiä, onko kukaan opettaja tarkistanut tätä ennen julkaisua? (-16560649)
24. Halusin lukemaan henkilöstöhallintoa käytännönläheisesti. (-16560783)
25. Olin käynyt jo Malmin yksikössä aikaisemmin YO-Merkonomin tutkinnon. (-16560733)
26. oppiminen ylipäätään (-16561205)
27. Väli vuoden vietto, en päässyt sisään ekalla kerralla yliopistoon. Tiesin pääseväni haagaan. (-16561094)
28. - (-16561284)
29. ei lukemista pääsykokeisiin. (-16561010)
30. hankkia tietotaitoutta oman yrityksen perustamiseen (-16561319)
31. Kunhan sai edes jonkun opiskelupaikan ettei tarvinnut jäädä pitämään kolmatta väli vuotta vuorotyössä. (-16561662)
32. Halusin opiskelamaan Helsinkiin. (-16561650)
33. Helppo päästä sisään. (-16561678)
34. Halusin päästä äkkiä muuttamaan Helsinkiin. Edellytyksenä oli opiskelupaikka. (-16561830)
35. En tiennyt minne muuallekaan hakisin kirjoitusten jälkeen.. (-16562427)
36. En keksinyt muutakaan (-16562607)
37. Thedä se, joka jäi nuorempana tekemättä. (-16560410)
38. Sattuman kautta (-16563056)
39. työkokemusta on, koulutus puuttuu ns muodollinen pätevyys (-16562734)
40. Koulutuksen täydentäminen (-16564132)
41. Veli ja kaverit pitänyt koulusta. (-16564233)
42. Arvostettu koulu yritysmaailmassa (-16564572)
43. juuri valmistunut merkonomiksi (-16565035)
44. Jatkokoulutautuminen , työelämässä olleena (-16565340)
45. Siis mikä tuo "vanhempien painostus" vaihtoehto oikein on? Siis kuinka vanhoja olette?Typerää, lapsellista... olisitte hiukka miettineet... (-16565322)
46. Olen yrittäjä (-16566202)
47. Tutkinnon päivittäminen. Kun olin itse parikymppinen, ammattikorkeakouluja ei vielä ollut. Merkonomin tutkinnosta oli jo aikaa, eikä sitä voi verratakaan laajuudessaan ja opiskelujen haastavuudessa tradenomin tutkintoon. (-16566434)
48. Ammatillisen osaamisen laajentaminen toisella korkeakoulututkinnolla. (-16567074)
49. Tarve kehittyä uuden työn myötä. (-16567112)
50. Henkilöstöjohtamisen linja (-16568055)
51. Saada aiemmin aloitettu ja keskeytetty koulutus suoritettua loppuun. (-16568230)
52. Aikuiskoulutusmahdollisuus (joustavat iltaopinnot) Koulu on lähellä kotia Koulu on arvostettu työnantajien keskuudessa (-16568980)
53. Suuntautumisvaihtoehdot (-16569116)
54. Hyvä sijainti (-16569795)
55. Osaamisen ja tiedon päivittäminen, paremmat työmahdollisuudet. (-16570113)
56. Halusin muutta pois Pohjanmaalta ja Haaga-Heliassa oli hyvää koulutusta :D (-16570007)
57. Olen laiska lukemaan (Yliopistoon pääsykokeisiin) ja kuulin että Haaga-Helian ainakin Pasilan toimipisteeseen on helppo päästä. Hain siis suosiolla vain tänne. (-16570961)
58. kun lapset on isoja ja koirakin kuoli, piti keksiä jotain tekemistä (-16571213)
59. Täältä löytyi iltalinja ja haku oli myös syksyllä (-16571390)
60. Sijainti junaradan varrella (-16572254)
61. ei pääsykoekirjaa, hyvät lähtöpisteet (-16572350)
62. Valitsin Haagan ihan sattumalta koulujen joukosta (noppaa heittämällä kolmen valinna joukosta) ja tulin vain lukematta katsomaan millaiset pääsykokeet ovat (olin menossa muualle 1v koulutukseen ja mietin mitä tekisin sen jälkeen). Pääsin kuitenkin sisään ja ajattelin että jos kerran noin helppo oli päästä sisään niin ei sitä paikkaa posikaan kannata heittää. (-16572515)
63. Saada henkilöstöalan töitä esimiesasemasta / oma urakehitys. (-16572806)
64. Haaga-Helian hyvä maine ja suuren koulun tarjoamat monipuoliset mahdollisuudet. (-16572841)
65. uralla eteneminen ja oman työnkuvan monipuolistaminen (-16572885)
66. Korkeakoulututkinto (-16573390)

67. Elämänmuutos, alan vaihto, oma henkilökohtainen näyttö lähinnä itselleni. (-16573395)
68. HAAGA-HELIAN maine Suomen ykkösammattikorkeakouluna liiketalouden opetuksessa, hyvät yhteydet työelämään ja monipuolinen kurssitarjonta. (-16573453)
69. pääsee dokaa.. (-16573771)
70. en hakenut haaga-heliaan vaan heliaan (-16574181)
71. Halusin työtäni vastaavaa koulutusta jotta pystyn etenemään urallani. (-16574340)
72. Koulun maine oli hyvä. (-16575998)
73. Kurssitarjonta (erittäin tärkeä) (-16576459)
74. Olen aikuisopiskelija ja jo vakituisesti työelämässä. Haluan vahvistaa osaamistani ja varmistaa urakehitykseni tutkinnon avulla. (-16577082)
75. Nykyisen osaamisohjan laajentaminen ja siten paremmat mahdollisuudet tulevien työtehtävien hakuprosessissa (-16579515)
76. Iltaopiskelijana pätevytyminen koulutuksen osalta, jotta etenisi nykyisestä työstä eteenpäin. (-16582534)
77. halu kehittyä (-16582234)
78. En päässyt opiskelupaikkaan, johon olisin ensisijaisesti halunnut. Koin kuitenkin että opiskelu on aina parempi vaihtoehto kuin välivuosi töissä. (-16582863)
79. Omien työelämässä saatujen tietojen päivittäminen (-16587421)
80. Oli pakko tehdä jotain. (-16590671)
81. HAAGA-Helian nimeä arvostetaan työelämässä, 5 (-16590834)
82. Itsensä kehittäminen, edellisestä tutkinnosta kulunut yli 10 vuotta. (-16593452)
83. Kauppakorkeakouluun pääsyn epäonnistuttua ensimmäisellä yrittämällä tulin Haaga-Heliaan opiskelemaan liiketaloutta ja hakemaan varmuutta alalta, jotta tulevaisuuden jatkokoulutuspaikat aukeaisivat helpommin. (-16595280)
84. Opiskelin Laureassa (Leppävaara) ensimmäisen vuoden. Halusin päästä sittenkin Helsinkiin eikä Laurealla ollut tarjota kiinnostavaa suuntautumista. (-16596722)
85. - (-16599342)
86. koulutuksen yleispätevyys (-16602141)
87. En päässyt opiskelemaan yliopistolle, joten hain ammattikorkeakouluun (-16606459)
88. Liiketalouden osaamisen täydentäminen ja päivittäminen (-16611342)
89. Koulutuksen saaminen jo olemassa olevan työkokemuksen lisäksi (-16611417)
90. Halu päästä yksinkertaisesti opiskelemaan yhden välivuoden jälkeen. (-16618956)
91. oman itsensä kansainvälistäminen. Haluan siis lähteä vaihtoon ulkomaille. (-16625657)
92. Halu saada merkonomi tutkintoa parempi tutkinto. (-16629415)
93. En päässyt Hki Kauppakorkeakouluun heti sisään. (-16644275)

7. Missä olet oppinut käyttämäsi viittaustekniikan?

Kysymykseen vastanneet: 410 (ka: 3,5)

1. Laurea AMK (-16558699)
2. Yliopistossa (-16558833)
3. Yliopistossa (-16558821)
4. Kauppaoppilaitoksessa. (-16558848)
5. Aiemmassa perustutkintoa suorittaessa (-16558906)
6. Lukion jälkeen SLK:ssa. (-16559032)
7. Kauppaoppilaitoksessa (-16559132)
8. Ammattikoulussa (-16559162)
9. Merkonomien opintojen yhteydessä Edupolissa. (-16558925)
10. Avoin yliopisto (-16559309)
11. aiemmassa opiskelupaikassa (-16559359)
12. Liiketalousopistossa (-16559444)
13. Lehdistä: esim Helsingin Sanomista (-16559435)
14. Alunperin opin viittaustekniikan, kun opiskelin aikaisemmin TKK:lla diplomi-insinööriksi. Mielestäni Heliassa käytetty viittaustekniikka on kuitenkin parempi ja selkeämpi. (-16559428)
15. Edellisessä amk:ssani (-16559831)
16. Aiemmissa amk- ja yliopisto-opinnoissa. (-16559730)
17. Yliopistolla (-16559925)
18. Myös armeijassa opetettiin, että kun viitataan, käsi nousee olkapäästä asti (-16559804)
19. Seinäjoen ammattikorkeakoulu (-16559978)
20. Kauppiksessa (-16560236)
21. Aiemmin suoritettuna AMK-tutkinnon aikana. (-16560285)
22. Espeme Business School, France Nice (-16560649)
23. Malmin Kauppaoppilaitoksessa (-16560733)
24. Olen myös Laurea-ammattikorkeakoulussa oppinut viittaustekniikan käyttöä. (-16561036)
25. ammattikoulussa (-16561806)
26. Vaihto-oppilas vuotena Iso-Britanniassa. (eri viittaus tekniikka) (-16561827)
27. Olin kansanopistossa viime vuoden. Kaikissa raporteissa ja tutkielmissa piti olla viittaukset. (-16562110)
28. Helsingin yliopisto joskin ohjeet tutuvat poikkavan aina riippuen missä lukee (-16562734)
29. Yliopistossa (-16563582)
30. merkonomi (-16565035)
31. Toisessa ammattikorkeakoulussa, jossa asia käytiin hieman perusteellisemmin läpi. (-16565129)
32. Tampereen Yliopisto (-16566629)
33. Yliopistossa (-16567074)
34. Suomen Liikemiesten Kauppaopistossa, lukion jälkeen ennen HH:ta. (-16568270)
35. Laurean opinnäytetyö-ohjeen mukaan (-16569062)
36. SLK:ssa (-16569120)
37. Kauppaoppilaitoksessa, Merkonomi tutkintoa suorittaessa (-16569116)
38. avoimessa yliopistossa, kasvatustieteitä opiskellessa. (-16569155)
39. Kansakoulussa. (-16569630)
40. Yliopistossa (-16569795)
41. Töissä. (-16570113)
42. toisessa amk:ssa (-16570698)
43. Yliopistossa. (-16570921)
44. yliopistossa (-16571277)
45. Mikä on viittaustekniikka? No nyt ymmärsin (kolme kysymystä myöhemmin) ja palasin vastaamaan edelliseen kysymykseen. (-16571213)
46. mikä helv* viittaustekniikka? Jos lainausmerkkejä tarkoitat, niin Aku Ankasta. Ne lähteet on HH:ssa opetettu. Kädennostoon liittyvä "viittaustekniikka" on ihan peruskoulusta. (-16571417)
47. Opiskellessani Haaga-Helion aikuiskoulutuksessa. (-16572806)
48. Toisessa ammattikorkeakoulussa, jossa opiskelin aiemmin (-16572841)
49. ammattikoulussa (-16573388)
50. Arcada (-16574246)
51. Oulun seudun ammattikorkeakoulussa (-16574394)
52. Aikaisemmat amk opinnot (-16574756)
53. Tämänhetkisen työn puitteissa (-16579515)
54. Töissä (-16581720)
55. Aikaisemman koulutuksen yhteydessä. (-16582534)
56. liiketalousopistossa (-16582234)
57. Aikaisemmissa opinnoissa/opinnäytetyössä (-16587134)
58. Helsingin Kauppaoppilaitos (-16591307)
59. Edellisessä koulussa. (-16592260)
60. Kauppaopistossa ja lukemalla materiaalia, jossa on viittauksia. (-16593452)
61. - (-16599342)
62. Laurea-ammattikorkeakoulussa (-16602149)
63. muiissa opinnoissa. (-16605775)
64. Avoimessa yliopistossa (-16606459)
65. Yliopistossa käytössä APA-standardi, joka taitaa ihan vähäsen erota Helian viittaustekniikasta. (-16608145)
66. Lappeenranta Kauppaoppilaitoksessa (-16609569)
67. kauppaopistossa (-16611342)
68. Tapoja viitata eri teksteihin on useita, eri paikoissa oppinut eri tapoja. (-16611417)
69. Kauppaoppilaitos (-16612042)
70. Myös kauppaoppilaitoksessa ennen opintojani Haaga-Heliassa, ovat kuitenkin erilaisia, joten päivitetty tuli opittua Haaga-Helian yhdellä kurssilla. (-16614087)
71. yliopistossa (-16614217)

72. Avoimessa yliopistossa (-16617851)

73. Aiemmissa opinnoissa: lähihoitaja, merkonomi (-16622083)

74. Lukiossa opetettiin perusteet, mutta Haaga-Helian raporttiohje on kyllä ihan omaa luokkaansa.. (-16623744)

75. Yliopistossa (-16627564)

76. En ole. (-16629415)

9. Kuinka usein olet ollut tilanteessa, jossa olisit halunnut kysyä neuvoa opettajalta ryhmään liittyvissä cypaste-tapauksissa?

Kysymykseen vastanneet: 411 (ka: 4,7)

(9.1) yli 5 kertaa lukuvuodessa		1%	4
(9.2) muutaman kerran lukuvuodessa		9,2%	38
(9.3) kaksi kertaa lukuvuodessa		5,1%	21
(9.4) kerran lukuvuodessa		10,9%	45
(9.5) en koskaan		46,5%	191
(9.6) en osaa sanoa		27,3%	112

10. Kuinka usein olet ollut tilanteessa, jossa olisit halunnut kysyä opettajalta neuvoa ryhmään liittyvissä viittaustekniikatapauksissa?

Kysymykseen vastanneet: 411 (ka: 4,2)

(10.1) yli 5 kertaa lukuvuodessa		5,1%	21
(10.2) muutaman kerran lukuvuodessa		17%	70
(10.3) kaksi kertaa lukuvuodessa		7,1%	29
(10.4) kerran lukuvuodessa		15,3%	63
(10.5) en koskaan		34,8%	143
(10.6) en osaa sanoa		20,7%	85

11. Kuinka hyvin seuraavat väittämät sopivat opiskelutekniikkaasi?

Kysymykseen vastanneet: 412

	täysin samaa mieltä (arvo: 1)	melko samaa mieltä (arvo: 2)	neutraali (arvo: 3)	eri mieltä (arvo: 4)	täysin eri mieltä (arvo: 5)
Olen ottanut vieraskielisen lauseen netistä avuksi ja muokannut sitä omaan työhön (ka: 2,457; yht: 409)	30,6% 125	32% 131	13,4% 55	9% 37	14,9% 61
Olen palauttanut toisen työn omanani (ka: 4,864; yht: 412)	0,7% 3	1,5% 6	1,2% 5	3,9% 16	92,7% 382
Olen palauttanut kurssille osia omasta työstäni, jonka olen tehnyt jollekin toiselle kurssille (ka: 3,17; yht: 411)	11,7% 48	30,2% 124	17,3% 71	11,2% 46	29,7% 122
Olen katsonut mallia toisen opiskelijan työstä (ka: 2,769; yht: 412)	11,2% 46	37,1% 153	27,4% 113	12,1% 50	12,1% 50
Olen kopioinut suoria lainauksia koulutyöhön ilman viittauksia (ka: 4,196; yht: 409)	2,7% 11	9,3% 38	10% 41	21,8% 89	56,2% 230
Olen kopioinut suoria lainauksia lähteistä ja lisännyt viittaukset (ka: 2,387; yht: 411)	33,8% 139	28% 115	16,8% 69	8,5% 35	12,9% 53
ka: 3,308; yht: 2464	15,1% 372	23% 567	14,4% 354	11,1% 273	36,4% 898

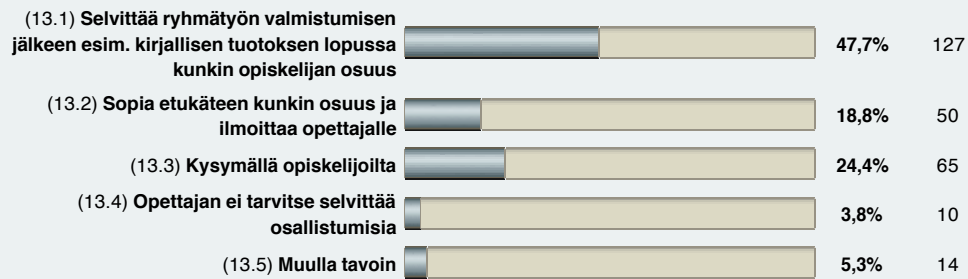
12. Ryhmätöitä arvioitaessa saman ryhmän jäsenille tulee antaa

Kysymykseen vastanneet: 406 (ka: 1,5)

(12.1) samat numerot		45,8%	186
(12.2) eri numerot		54,2%	220

13. Jos mielestäsi ryhmätöistä tulisi antaa omat erilliset arvosanat, miten opettajien tulisi selvittää kunkin opiskelijan osallistuminen?

Kysymykseen vastanneet: 266 (ka: 2)

1. Sillanpään käyttämä tapa, yläviitteeksi kirjataan kunkin osion tekijän nimi (-16558811)
2. Kysymyslomake ryhmän työskentelystä työn aikana. Opiskelijan vastuulla oikean tiedon antaminen. (-16558726)
3. Siis tosiaan mielestäni samat numerot kuuluisi antaa, jotta ei syntyisi epäreiluja tilanteita. Jotkut opiskelijat tekevät enemmän "hiljaista" työtä. Jos ryhmätyöskentely on toiminut ja työ valmistunut, on kaikki luultavasti tehnyt osansa. P.S Laitoin tohon edelliseen kysymykseen rastin, enkä saanut sitä enää pois (-16559158)
4. Hyvä keino selvittää tätä on myös antaa opiskelijoille mahdollisuus kirjoittaa kirjallinen palaute työn valmistuttua ja liittää se kirjalliseen arviointiversioon. Näin opettaja saa useimmiten realistisen kuvan siitä, kuka on työhön panostanut ja kuinka paljon. (-16560094)
5. Lähtökohtana voisi mielestäni pitää samaa numeroa, mutta mikäli joku ryhmän jäsenistä on tehnyt töitä muita selvästi enemmän/vähemmän tulisi se ottamaan huomioon. Ryhmä itse voisi kertoa siitä opettajalle omatunnon mukaan. Näin se menisi oikeassa elämässä (ellei ole joku "hyvä veli" organisaatio) :D Esim. olin eräässä ryhmätyössä projektipäälikkönä (virtuaalikirssi). Työmme laatu oli ennen lopullista arviointia luokan paras - viimeiseen arviointiin piti vaan tehdä oikoluvun ja opettajan antamat korjaukset. Oma osuuteni neljän hengen ryhmätyöstä oli lopulta n. 60% ajasta/panoksesta. Viimeisessä osuudessa yksi jäsen ei vaivautunut ilmoittaa lähdöstään ajoissa ja palautti työn korjaamattomana, mikä laski kaikkien numeron 2:een (no eipä sentään hylätty, mutta silti). Tämä oli melko turhauttavaa, ottaen huomioon mikä panos muut ja minä olimme tehneet (-16559890)
6. Opettajan ei tarvitse selvittää osallistumisia / Sopia etukäteen kunkin osuus ja ilmoittaa opettajalle / Tuntiaktiivisuus / Tenti ja näiden tuloksena antaa opiskelijalle kurssista arvosana. (-16560733)
7. jos siis on selvää, että yksi ei ole ollenkaan osallistunut tai on tehnyt huomattavasti vähemmän töitä, ei hänen pitäisi saada numeroa tai vaihtoehtoisesti huonompi numero kuin muut. (-16561254)
8. ryhmätöillä on puolensa mutta työmäärän jhakaminen on ongelma Helposti ihmiset liikkuvat omilla mukavuusalueillaan ja saavat luistella epämukavuusalueista (-16562734)
9. Jos kyseessä on suullinen esitys, täytyy sekin arvioida suorituskohtaisesti. (-16566202)
10. Tämä vain silloin kun työpanos opiskelijoiden kesken vaihtelee suuresti. Jos eroja ei ole, kaikille tulee antaa sama numero. (-16568055)
11. Selvittää, mitä kukin on oppinut ryhmätyötä tehdessään eli sisäistänyt sen mitä piti oppia (-16568980)
12. Toisaalta ei ole opettajan tehtävä vahtia, että työt tehdään ryhmässä, mutta arviointia saattaisi edesauttaa jos jokainen opiskelija antaisi ryhmänjäsenilleen ja itselleen arvosanan työstään henkilökohtaisesti esim. sähköpostiin. Mikäli suuria eroavaisuuksia löytyisi omista arvioinneista voisi aika hyvin päätellä ettei työt ole aivan tasaisesti menneet. (-16570104)
13. Ryhmäläisten tulisi itse pitää huolta siitä, että arvostelu tapahtuu reilusti. Jos joku ryhmässä on tehnyt vähemmän tulisi hänen saada huonompi arvosana. (-16570675)
14. Ajoittain opettajat voivat pistokokein tarkistaa, mitä ryhmän jäsenet ovat tehneet. Jokainen joutuu ilmoittamaan mitä on tehnyt esim. palautekeskustelussa opettajan ja ryhmän välillä. Jos kysytään luokan edessä, vastaus on melkein aina "Kaikki tekivät". (-16570840)
15. Seurata aktiivisuutta sähköisessä oppimisympäristössä. (-16570921)
16. Minusta koko arvosanojen antaminen on aivan turhaa. (-16571213)
17. Loppupalaute. (-16571417)
18. kirjoittaa työhön aina kyseisen kappaleen loppuun, kuka on kirjoittanut sen. (-16571767)
19. Uskoa opiskelijoita mikäli opiseklijat sanovat jonkun lusmuilleen ja olleen vapaamatkustaja. (-16572515)
20. Ryhmätöitä pitäisi vähentää, vain olettaako AMK että koko ryhmä siirtyy samaan työpaikkaan? Ryhmätyöskentelytavan opettaminen on varmasti paikallaan nuorisoasteella, mutta ei enää aikuisopetuksen puolella. (-16573390)
21. Lähtökohtaisesti kaikille samat, mutta eri numerot silloin kun jonkun panostus on selvästi muita heikompaa tai parempaa (ns. ryhmää kantava panostus). Menetelmää tähän en pysty sanomaan. (-16573395)
22. huomioida tuntiosallistuminen ja esitykset (-16582234)
23. Keskustella ryhmän kanssa, mitä kukin on tehnyt ja tuntuuko toisista siltä, että töitä ei ole jaettu tasaisesti. (-16591449)
24. Tehdä pienen kyselyt ryhmäläisille. (-16596722)
25. Jos ryhmätyöhön sisältyy esitys, ottaa siinä huomioon kaikkien osuus. Yleensä sen siitä huomaa viimeistään kuka on panostanut työhön eniten. (-16614087)
26. Ryhmän tehtävä on itse katsoa, että kaikki panostavat työhön yhdessä eikä kukaan pääse vähemmällä. Tämän takia ryhmätyön nimi on RYHMÄTYÖ. Tämän takia kaikki saavat saman numeron, jos yksi mokaa, kaikki mokaa. (-16618956)
27. Mikäli ryhmätöitä tehdessä tehtäväjako on erittäin epätasainen tai joku tuntee tehneensä enemmän kuin muut, tulisi hänen itse kertoa opettajalle tilanteesta. Näin opettajan olisi mahdollista tarvittaessa arvostella opiskelijat heidän työpanoksensa mukaan. (-16623744)
28. mielestäni arvosanoista voisi keskustella opettajan ja oman ryhmänsä kanssa. tässä ryhmäkeskustelussa voisi arvioida jokaisen jäsenen osallistumista ja kiinnostusta yhdessä. (-16625657)
29. Kirjallisesti ja suullisesti, niin etteivät muut ole paikalla, jos kuulemat menevät ristiin, niin sitten ryhmä avuksi, että mitä oikein on tehty, esim. riitatilanteet. (-16628684)
30. - (-16629415)

Kysymykseen vastanneet: 410

	täysin samaa mieltä (arvo: 1)	melko samaa mieltä (arvo: 2)	neutraali (arvo: 3)	eri mieltä (arvo: 4)	täysin eri mieltä (arvo: 5)
Mallin katsominen kaverin työstä (ka: 3,8; yht: 405)	2,2% 9	9,6% 39	19,3% 78	43,7% 177	25,2% 102
Raportin ostaminen Internetistä (ka: 1,448; yht: 406)	76,8% 312	11,3% 46	4,7% 19	4,4% 18	2,7% 11
Kaverin työstä kopioiminen (ka: 1,457; yht: 409)	66,7% 273	24,9% 102	5,1% 21	2,2% 9	1% 4
Kopioiminen toiselle kurssille tehdystä omasta työstä (ka: 3,8; yht: 404)	3,2% 13	9,7% 39	20% 81	38,1% 154	29% 117
Puutteelliset lähdeviittaukset (ka: 2,715; yht: 407)	10,6% 43	34,2% 139	32,4% 132	18,9% 77	3,9% 16
Kaverin työn palauttaminen omana (ka: 1,123; yht: 408)	91,2% 372	6,9% 28	1% 4	0,5% 2	0,5% 2
ka: 2,387; yht: 2439	41,9% 1022	16,1% 393	13,7% 335	17,9% 437	10,3% 252

16. Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvaavat asennettasi ryhmätöihin ja viittauksiin liittyvissä asioissa?

Kysymykseen vastanneet: 411

	täysin samaa mieltä (arvo: 1)	melko samaa mieltä (arvo: 2)	neutraali (arvo: 3)	eri mieltä (arvo: 4)	täysin eri mieltä (arvo: 5)
Käytän harjoitustöissä tekstin sisällä lähdeviittauksia (ka: 2,056; yht: 411)	41,1% 169	29,9% 123	15,3% 63	9,5% 39	4,1% 17
Opettajien kurssimateriaaleissa on asianmukaiset lähdeviittaukset (ka: 2,752; yht: 408)	10,3% 42	33,3% 136	30,6% 125	22,3% 91	3,4% 14
Osaan tehdä lähdeviittaukset tekstin sisään (ka: 2,01; yht: 409)	37,9% 155	36,9% 151	13,9% 57	8,8% 36	2,4% 10
HAAGA-HELIAssa pitäisi opettaa enemmän viittaustekniikkaa (ka: 2,236; yht: 411)	25,8% 106	38% 156	24,8% 102	9,7% 40	1,7% 7
Minulla tulee usein kiire koulutöiden palauttamisen kanssa (ka: 2,083; yht: 411)	36% 148	35,3% 145	16,1% 66	9,7% 40	2,9% 12
Ryhmätöissä on vaikea löytää yhteistä aikaa (ka: 1,753; yht: 409)	49,1% 201	34,7% 142	7,8% 32	8,3% 34	0% 0
Kaipaen lisää tietoa ryhmätöiden arvioinnista (ka: 2,596; yht: 408)	15,9% 65	30,9% 126	34,3% 140	15,4% 63	3,4% 14
Koko ryhmä on vastuussa siitä, että ryhmätyössä kukaan ryhmän jäsen ei ole syyllistynyt vilppiin (ka: 2,593; yht: 410)	24,1% 99	30,5% 125	13,9% 57	24,9% 102	6,6% 27
Ryhmätyöstä pitää antaa kaikille ryhmän jäsenille sama numero. (ka: 2,985; yht: 409)	17,1% 70	23,2% 95	15,9% 65	31,5% 129	12,2% 50
Raportoisin opettajalle, jos saisın tietää samassa ryhmätyössä jonkun ryhmäläisen syyllistyneensä vilppiin. (ka: 2,968; yht: 410)	9,5% 39	23,2% 95	37,6% 154	20,5% 84	9,3% 38
ka: 2,403; yht: 4096	26,7% 1094	31,6% 1294	21% 861	16,1% 658	4,6% 189

Kysymykseen vastanneet: 409

	yli 5 kertaa lukuvuodessa (arvo: 1)	muutaman kerran lukuvuodessa (arvo: 2)	kaksi kertaa (arvo: 3)	kerran (arvo: 4)	en koskaan (arvo: 5)	en osaa sanoa (arvo: 6)
Ollut tilanteessa, jossa olisit halunnut kysyä neuvoa opettajalta ryhmään liittyvissä viittaustekniikkaepäselvyyksissä? (ka: 4,291; yht: 409)	2,4% 10	20,3% 83	6,6% 27	11,7% 48	34,2% 140	24,7% 101
Ladannut toisten työt Black Boardista ja/tai Moodlesta virtuaalikirussin aikana/päätteeksi? (ka: 4,714; yht: 409)	1,5% 6	6,6% 27	2,2% 9	6,4% 26	75,6% 309	7,8% 32
Ollut tilanteessa, jossa olisit halunnut kysyä neuvoa opettajalta ryhmään liittyvissä copypaste-tapauksissa? (ka: 4,782; yht: 408)	0,7% 3	5,6% 23	5,4% 22	11,8% 48	55,9% 228	20,6% 84
Käyttänyt aikaa plagioinnin paljastamiseen, kun olet epäillyt jonkun ryhmäläisesi plagioineen osuutensa yhteiseen työhön? (ka: 4,973; yht: 408)	0% 0	1,2% 5	1,7% 7	3,4% 14	85,8% 350	7,8% 32
Saanut ryhmäläisen "kiinni" kopioinnista? (ka: 4,757; yht: 407)	1% 4	3,9% 16	4,9% 20	7,1% 29	74,7% 304	8,4% 34
ka: 4,703; yht: 2041	1,1% 23	7,5% 154	4,2% 85	8,1% 165	65,2% 1331	13,9% 283

1. Iltaopiskelussa tulisi olla vähemmän ryhmätöitä. Virtuaalikursseja enemmän ja iltaopiskelijoille paremmat mahdollisuudet valita kieliopinnot. Nyt kieliopinnot usein alkaivat jo klo 1600. Se ei mielestäni ole iltaopiskelua vielä!! (-16558726)
2. mielestäni useita lähteitä saa, ja pitääkin "toistaa" omassa työssään, tietysti lähdeviitteiden kera. mutta sitten on tärkeitä kommentoida näitä kriittisesti ja/tai antaa omia ehdotuksia tai vertailla eri teorioita keskenään. jotakuinkin kaikki "pyörät" on jo keksitty, joten on ihan hyvä katsoa jo olemassa olevia asioita/teorioita omasta näkökulmasta. (-16558784)
3. Olen vasta tänä syksynä aloittanut opiskelut Malmilla, joten kysytyjä tilanteita ei vielä ole syntynyt.... (-16558925)
4. Kysymys 16 kohta "Koko ryhmä on vastuussa siitä, että ryhmätyössä kukaan ryhmän jäsen ei ole syyllistynyt vilppiin" on hankala kysymys, olisi pitänyt muotoilla tarkemmin. Onko siis kysymys siitä pitäisikö koko ryhmän kärsiä jos yksi jäsen on vilpillinen, pitäisikö koko ryhmän estää vilpin tapahtuminen vai pitäisikö koko ryhmän antaa vilpin tekijä ilmi? Olen itse ollut tilanteessa, jossa on yksi ryhmän jäsen ilmiselvästi kopioinut osan työstään, mutta emme ryhmän muiden jäsenten kesken pystyneet todistamaan mistä hän on sen kopioinut emmekä myöskään päättämään mitä asialle teemme. lopulta kerroimme opettajalle, joka pahoitteli tilannetta, kysyi asiaa kyseiseltä opiskelijalta, mutta koska emme voineet todistaa plagiointia ja opiskelija kielsi syytökset, emme voineet tehdä mitään eikä opettaja voinut alentaa hänen arvosanaansa tai hylätä suoritusta. Lopulta riitaannuimme ryhmän sisällä pahasti, ja plagioinut opiskelija on edelleen puhumatta meille muille. (-16559591)
5. Itse pyrin ratkaisemaan esim. ryhmän sisäiset kopiointi/plagiointi ongelmat ensin ilman opettajan apua. Ammattikorkeakoulussa kaikkien tulisi olla kuitenkin aikuisia ihmisiä, ja uskon, että asiat voidaan selvittää ryhmän kesken. Joskus tosin on tilanteita, jolloin opettajan apu on tarpeen, hänhän on puolueeton henkilö ryhmän tilanteessa. (-16560094)
6. Heh mä en oikein tajunnut mitä tarkoittatte copypaste-tapauksille. Minusta copy paste on ok, jos teksti a)työstetään, eli laitetaan suorat viittaukset lainausmerkkeihin tai käännetään lausetta viittaukseksi - lähteet perään kummassakin tapauksessa ... b) ymmärretään mitä tekstissä sanotaan, ihan oman oppimisen takia. Lainaaminenhan on oppimisen perusta - tapahtuu se sitten netin tai kirjojen kautta, jonkun asian päälle pitää oppia rakentaa. Olin juuri puoli vuotta vaihdossa Itävallassa ja täytyy sanoa, että suomalaiset opiskelijat ovat äärimmäisen rehellisiä - ainakin suhteessa keski- ja eteläeurooppalaisiin (yleistys perustuu omiin havaintoihin). Esim. vaihtarikoulussamme plagioinnista luvattiin heittää ulos, mutta opiskelijat lunttasivat kokeissa pitämällä kirjoja sylissä ja kyselemällä toisiltaan tentin. Mieleenpainuvin tapaus oli kun ryhmämme espanjalaisedustuksen piti kirjoittaa yritysesittely ja he ottivat sen suoraan sivuilta (ilman viittauksia, ilman lähteitä) ja väittivät sen omaksi tekseksi. Googlamalla teksti löytyi sanasta ottavaan samanlaisena. Heidän mielestään kyse ei ollut plagioinnista - kuulemma heidän "niissa" kaikki tekee näin :D Tässä vähän pohdittavaa... (-16559890)
7. Copypaste on niin yleistä, ettei esim. muiden ryhmäläisten copypasteiluun jaksa yleensä edes puuttua. Pari kertaa on ollut niin räikeitä tapauksia, että olen joutunut asiasta huomauttamaan suoraan henkilölle itselleen. Opettajalle en kyllä menisi asiasta kertomaan tavallisen ryhmätyön ollessa kyseessä. Itse en käytä ihan suoria lainauksia, mutta pienellä muuntelulla tehty copypaste on ihan tavallista. (-16560195)
8. Useimmiten hommat hoidetaan itsenäisesti, ottamalla asioista selvää (kuten viitteistä). Mainitsemani kopioinnit olen lähinnä tehnyt lukiossa ja yläasteella, jossa meille ei puhuttu vielä niinkään kuinka väärin se oli. (kuitenkin varmaankin tiesimme asiasta) (-16560453)
9. On tärkeää, että ryhmässä opitaan työelämän taitoja ja ryhmän sisällä pidetään huoli kaikkien tasapuolisesta osallistumisesta. Ryhmätyöskentelytaidoista keskusteleminen ja case-harjoitusten tekeminen olisi tärkeämpää kuin eri numeron antaminen ryhmän jäsenille. Työelämä on raakaa ja kaikkien pitää oppia pitämään puolensa pärjätäkseen ja kehittyäkseen. (-16560628)
10. En uskalla vastata, koska voitte ip-osoitteeni perusteella selvittää kuka olen... valitan. Onnea opinnäytetyöhön! (-16560733)
11. Mielestäni, jos yksi ryhmän jäsen plagioi tekstiä suoraan esim. Internetistä, niin muita ryhmäläisiä ei pidä syyttää. Muut eivät voi sille mitään, jos yksi ryhmästä on plagioinut oman osuutensa ryhmätyöhön. Muut eivät ehkä edes huomaa sitä. (-16561036)
12. Kyselyssä on viittausvirhe (kohta 11-->kohta 15) Luulen, että kaikilla on (ainakin tarjolla) riittävästi tietoa kyselyssä mainituista asioista, mutta ei aikaa tai halua käyttää niitä. On turhauttavaa, kun harkkatöitä on niin paljon, niistä ei koskaan saa mitään palautetta ja ne tehdään aina ryhmissä. Lisäksi töitä on aivan liikaa, deadline't osuvat aina samalle viikolle. eniten vituttaa se, että tuntuu siltä, että opettajat pakoilevat omaa vastuutaan ja päästävät itsensä helpommalla, kun käskivät meidän tehdä ryhmätyön. Olen aivan varma, että osa opettajista ei todellakaan lue kaikkia töitä aiheen vaatimalla tarkkuudella ja arpoivat arvosanoja. Olisi kiva saada töistä EDES JOSKUS palautetta opettajilta. Olen juuri valmistumassa ja voin sanoa, että koko koulussaolon aikana en ole saanut kuin kahdesta työstä palautett. Toinen lauri Kivistöltä ja toinen Urasuunnittelusta. Aika sääliä. (-16561094)
13. Koulutyöt ovat loppujen lopuksi melko vaivattomia; enemmän aikaa menisi itse plagiointiin ja siihen, että suorat copy-pastet saisi sidottua kauniisti ja soljuvasti muuhun tekstiin. (-16561127)
14. Toivoisin näin iltaopiskelijana, että ottaisitte kantaa opinnäytetyössänne liiallisiin ryhmätöiden määrään. Ammattikorkeakouluissa keskitytään mielestäni liiaksi ryhmätöiden tekoon. Ainakin iltaopuolella on täysin järjetöntä, että suurimmalla osalla kursseja tehdään ryhmätöitä. On äärimmäisen vaikeaa löytää yhteistä aikaa ryhmätöiden tekemiseen. Kaikki ryhmätyöt menevät siihen, että kaikki ryhmän jäsenet tekevät itsekseen oman osuutensa ja sitten ne liitetään yhteen. Yleensä lopputuloksena on sillisalaatti ja työn kokonaisuus kärsii tästä. En väitä, etteikö ryhmätyöt opettaisi tiimityöskentelyä, mutta mikäli ei opiskele päätoimisesti, ei jatkuvat ryhmätyöt ole järjeviä. (-16561085)
15. mielestäni on tärkeää, että opettaja tietää kunkin ryhmän jäsenen roolin ja tehtävän ryhmätyössä! jos neljän hengen ryhmästä yksi panostaa osuuteensa ja kolme muuta eivät... keskiarvoksi työlle tulee huonompi, kuin hyvän osuuden tehnyt ansaitsee... tämä on erittäin keskeinen ongelma. Amk:un liiketalouden koulutusohjelmaan hakeutuvat opiskelijat huomattavasti matalammalla motivaatiolla, kuin esim. kauppariiketeollisuuteen. amk vaihtoehdona on yleensä kakkosena... ja osa ei tiedä mitä haluaisi opiskella. amk:n liiketaloudella saa siistin toimistotyön ja amk-tutkinnon. harva on oikeasti todella kiinnostunut siitä, mitä opiskelee. motivaation ja kiinnostuksen puutteesta johtuu, että ryhmätöihin ei hirveästi panosteta. tosin on paljon muitakin syitä... työssäkäynti koulun ohella. vallialla suunniteltiin on ainakin ollut 2004- järjettömästi ryhmätöitä, jolloin kaikkiin panostaminen 100%:sti on joillekin hankalaa. mutta silti... toisen opiskelijan työssäkäynnin vuoksiko pitää toisen opiskelijan (paljon panostaneen) tyytyä huonompaan arvosanaan, kuin ansaitsee...? (-16561010)
16. Vasta opinnäytetyössä pitää merkitä lähdeviitteet tekstiin. Oletetaan, että osaat hyvin merkata ne vaikka niitä ei ole juurikaan harjoiteltu opiskelunaikana. (-16561678)
17. Viittaustekniikka on sinällään melko erikoinen termi. Itse toivoisin, että opettajat mieluummin kannustaisivat opiskelijoita viittaamaan, ja kun näin tapahtuu, myös kuuntelisivat (kiinnostuneena) mitä opiskelijalla on sanottavanaan. Näin ei todellakaan jokainen opettaja käyttäydy. (-16562157)
18. Ryhmätöiden määrä HAAGA-HELIA:ssa tuntuu välillä naurettavalta. Opiskelijoiden aikataulujen yhteensovittaminen on hankalaa ja ryhmätöiden laatu, ainakin omien kokemuksieni mukaan, ei ole juuri tämän takia päätähuiuvaava. Ei vain yksinkertaisesti ole aikaa paneutua viiteen eri ryhmätyöhön samaan aikaan, ja kun kaikissa ryhmissä on vielä eri jäsenet.

- Usein on käynyt niin, että "kiireisimmille" opiskelijoille on ryhmän jäsenet antaneet anteeksi vähäisen osallistumisen työhön, koska on todellakin ymmärrettävää, ettei kaikkiin ryhmätöihin ehdi panostaa yhtä paljon. Itse olen muutaman kerran väsanntt ryhmätöitä yksinäni loppuun, enkä ole ilmoittanut opettajalle mitään ryhmän työnjaon olleen epäreilu. Muutaman kerran on jotkut ryhmän jäsenistä selkeästi kopioneet tekstin suoraan netistä ja olen joutunut poistamaan sen työstä ennen palautusta. Olen kuullut samankaltaisista tapauksista muiltakin opiskelijoilta, mutta kukaan ei viitsi "käräyttää" ketään opettajalle. Henkilökoisesti en siihen itse myöskään pystyisi, koska haluan olla lojaali muita opiskelijoita kohtaan ja ymmärrän, että monilla on hirvää stressi ja kiire. (-16562310)
- 19.** Plagiointia harrastaa todella moni. Googletetaan netistä ja muutellaan vähän sanajärjestystä ja sama pätee kirjalähteisiin. Mutta onko se väärin kun kerta opettajat eivät yleensä kysy, että miten päädyit kirjoittamaan tällaisen argumentin? ->Kun asioita ei tarvitse perustella riittävän hyvin omasta näkökulmasta, riittää tosiaan että muokkaa kirjan tekstiä ja opettajatkin ovat tyytyväisiä että kaikki oppilaat olivat "tehneet" annetut tehtävät. (-16562543)
- 20.** Mielestäni on turha keksiä asiaa uudelleen, vaan tärkeämpää on löytää informaatio ja käyttää sitä hyväksi. Me emme ole luomassa taidetta aj toteuttamassa perusopintoja. (-16560410)
- 21.** hassua ajatella, että oman työn lainaaminen toisen aineen työhön olisi mitenkään plagiointia, kunhan muistaa mikä omatekemässä työssä on omaa ja mikä taas muualta lainattua. (-16562983)
- 22.** Porvoon yksikön kirjastoa tulisi laajentaa, jotta tietoa löytäisi myös kirjoista. Nykyään oppilaat tarttuvat liian herkästi Internetiin, eikä kukaan enää käytä kirjoja. Olisi hyvä, jos opettajat rajoittaisivat hieman Internetin käyttöä lähteenä, sillä opinnäytetyötä tehdessä pitäisi osata etsiä tietoa kirjoista, ja se on yllättävän hankalaa opetella niin myöhäisessä vaiheessa opintoja. (-16563056)
- 23.** Opettajat eivät mielestäni vaadi viittauksia tarpeeksi. Jos raportti palautetaan puutteellisin viittauksin ei niitä vaadita jälkikäteen, puutteet eivät myöskään näyttäisi vaikuttavan arvosanaan. (-16563582)
- 24.** Pari kummallisuutta kysymyksissänne: Toisinaanhan omaa töitä suoraan kannustetaan "kopioimaan"; typeryyttähän se olisi saman opiskelijan tehdä sama työ moneen kertaan. Mitä tekemistä toisten opiskelijoiden töiden lataamisella Moodlesta on plagioinnin kanssa? En minä sitä kopioidakseni tee, vaan koska oppilaatkin ovat monessa kurssissa velvollisia arvostelemaan muiden töitä. Ei onnistu jollei niitä ensin lataa. (-16564595)
- 25.** Tutkimuspohjan tekemiseen olisi voinut käyttää enemmän aikaa ja mielenkiintoa. (-16564801)
- 26.** Yleinen kommentti olisi ihan vain sellainen, että olisi hyvä koulussakin infota raportointiohjeiden muuttumisesta, ainakin yhdessä välissä tuntui, että fonttia vaihdettiin jne. muutoksia tehtiin ja ne pitivät itse vaan huomata netistä... Ryhmätöissä mielestäni jokaisella osallistujalla on oma vastuunsa, varsinkin aikuisopiskelijoilla pitäisi olla jo sen verran järjellä päässä, että ymmärtää, mikä sallittua ja mikä ei. (-16564690)
- 27.** Haaga-Helian opiskelumetodit (=loputtomat raportit täysin turhanpäiväisistä aiheista) aiheuttavat sen, että yksittäisiin raportteihin ei viitsi välttämättä panostaa kovin paljoa, jolloin tulee helposti houkutus käyttää ns.copypaste-tekniikkaa. Usein raporttien aiheetkin ovat sellaisia, ettei niistä juurikaan ole omaa sanottavaa(tosielämän esimerkkejä Haaga-Heliasta: "Perheen ja työelämän yhteensovittaminen" "Autokuljetukset" "Tekes yritysten rahoittajana" jne). (-16564886)
- 28.** Tarkistakaapa K.12 ensimmäinen vastausvaihtoehto :-). (-16565035)
- 29.** Ehkä enemmän käytännön tietoa mikä on plagiointi, myös tukea lopputyössä voisi lisätä. (-16565340)
- 30.** Kyselyn kysymykset eivät ole oikein onnistuneita. Miksi siinä viitataan vain ryhmätöihin, voidaan sitä muissakin tilanteissa huomata että joku harjoittaa vilppiä. (-16565322)
- 31.** Mielestäni muutenkin pitäisi miettiä onko ryhmätöiden aina se järjellinen vaihtoehto. Itsestäni ainakin tuntuu että kokonaiskuva ryhmätöistä jää aina melko hataralle pohjalle, kun vastaa itse vain tietystä aihekokonaisuudesta. Itse olen aikuisopiskelija eli teen päivät töitä ja illalla opiskelen. Ja viikonloppuisin joudun valitettavasti hoitamaan myös muita elämään liittyviä velvollisuuksia esim. sosiaalisia suhteita, joten aikaa ryhmien kokoontumiselle jää todella vähän. Uskon tämän olevan ongelma jonka lähes jokainen opiskelija kohtaa. (-16565458)
- 32.** Ryhmätöissä jäsenten antaman panoksen koko voi vaihdella todella paljon. Joillain voi olla laadukkaampaa tekstiä, lähteitä ja "ajatuksia" kuin toisilla, ja enemmän. Sikäli epäreilua, jos kaikki siitä sitten saavat saman arvosanan, se ei motivoi panostamaan ainakaan yhtään enempää kuin muutkaan. Aina on myös opiskelijoita, jotka "roikkuvat mukana" päästäkseen kurssin läpi, ja on ikävää, että heidän huono panoksensa ryhmätöihin vaikuttaa muiden ryhmäläisten arvosanaan. (-16565579)
- 33.** Viittausteknikoita voisi tosiaan opettaa enemmän. (-16565788)
- 34.** Mielestäni teette todella hyvästä aiheesta lopputyön. Varsinkin copy/paste ongelmat ryhmässä ovat aika yleisiä. Monessa ryhmässä olen joutunut työskentelemään opiskelijoiden kanssa, jotka copypeistaavat tekstiä töihin ja sitten "hieman" muuttavat lausejärjestyksiä. Tämä ilmiö tuntuu olevan suhteellisen hyväksytty tapa opiskelijoiden keskuudessa toimia. Mielestäni tällainen toiminta on täysin tuomittavaa ja olisi hyvä löytää keinoja "kitkeä" sitä. Kummallista, että suomalaisen ulkomaillakin arvostetun peruskoulun käyneet korkeakouluopiskelijat eivät kunnioita tekijänoikeuksia. Missä on vika, jos omatunto ei soimaa tällaisissa tilanteissa? Myös olen usean ryhmätöiden jälkeen tullut siihen tulokseen, että ryhmätöistä tulisi antaa eri numero opiskelijoille. Tuntuu, että ryhmätöiden lopussa tehtävät jäsenten prosentiosuudet tehdystä työstä ovat lisääntyneet opintojaksoissa ja mielestäni se on hyvä keino saada vapaamatkustajat kuriin. Viime keväänä kilpailustrategiat kurssilla, juuri tämän prosentiosuusmerkinnän vuoksi yksi ryhmämme jäsen (joka oli vapaamatkustaja sanan varsinaisessa merkityksessä) ei läpäissyt kurssia. (-16565477)
- 35.** Lähinnä tämä aihealue on minulle tärkeä sen takia, että itse yleensä panostan 110% projektiin ja huomaan pitäväni kaikkia naruja käsissäni, kun kukaan muu ei tunnu olevan sen vertaa kiinnostunut, että olisi oma-aloitteinen. Päädyn usein vetäjän rooliin, sillä muut tuppaavat jättää asioita helpommin viime tippaan kuin minä. Lisäksi haluan tehdä työn parhaani mukaan, vaikka aina ei energia riitä perfektonismiin, usein energiani ja motivaationi on korkeammalla tasolla ja hyväksyn sen että "joudun" olemaan stressaajan osassa, mutta sitä en hyäkxy, että joku toinen laittaa copy-pastea tai huonoa kieltä tai että lähdeviittaukset ovat päin ***tua, kun kerran kyseessä ei ole vain tämän yhden ihmisen arvosana ja oppiminen vaan myös parhaimmillaan 4 muun ihmisen. Kerran olen ollut ryhmässä, jossa olin todella motivoitunut onnistumaan ja kiinnostunut aiheestamme, mutta oma energiataso ei pysy korkealla, jos muita ei työ kiinnosta. Tässä kyseisessä projektissa sattui olemaan opettaja, joka pyysi kurssin päätteeksi kirjallisen palautteen/näkemyksen jokaiselta ryhmän jäseneltä omasta ja muiden ryhmäläisten työpanoksesta. Kirjoitin perusteellisen selityksen siitä, mikä rooli ja miten kukin oli panostanut työhön, mutta ymmärtäkseni kaikki ryhmästämme sai saman arvosanan. (voi olla että olen väärässä) Joka tapauksessa, minua söi sisäiltä se tosiasia että useat tai aina sama ihminen pääsee palkkähästä over and over again. Vaikka heitä kiltisti tai ilkeämmin (hermojen menettämisen jälkeen) painostaisi antamaan panoksensa, se ei vaan yksinkertaisesti auta. Selityksiä riittää ja neutraalit ryhmän jäsenet pitäisivät minua "ilkeänä" jos heittäisin jonkun ryhmästä pois, vaikka tosiasia on että me olemme kaikki aikuisia ja haluamme oikeasti (tai pitäisi haluta) oppia opetetut asiat. (-16566015)
- 36.** kysymyksiä 9 ja 10 en ihan ymmärtänyt.. (-16566434)
- 37.** Miksi tässä kysytään samoja asioita uudelleen ja uudelleen? Webropolista löytyy ohjeet kyselyiden tekemiseen, niihin kannattaa tutustua. Kiitos. (-16568187)
- 38.** Ryhmätöissä ei ole aikaa valvoa toisten plagiointia, eikä se anna hyvää pohjaa yhteistyölle, jos ei luoteta jokaisen hoitavan omaa osuuttaan asiallisesti. Ryhmätöistä tulisi kaikkien saada sama numero ja se tulee kertoa kurssin alussa. JA JOS NÄIN EI TOIMITA, niin sitäkin tärkeämpää selvittää pelisäännöt heti aluksi. Jompi kumpi tapa on valittava koko koulun yhteiseksi

tavaksi, sääntöjä ei voi muuttaa kesken kaiken. (-16568980)

39. Ryhmätöitä tehdään koulussamme paljon. Koko ryhmä on vastuussa tekemisistään ja siksi ryhmän tulee saada ehdottomasti yhteinen arvonsa. Ryhmä arvostellaan ryhmänä, ei yksilöinä. Yksilötyöt ovat erikseen ja niissä täytyy osata toimia yksin. Plagioinnin käsite on toistaiseksi hieman hatara, mutta aiheita tullaan käsittelemään juuri yhdellä kurssiestani.

Tsemppiä tyttösille opinnanäytetyöhön: (-16569001)

40. Plagiointi sanana ei oikein sovi kaikkiin tapauksiin, vaikka ne olisivatkin moraalisesti väärin. Tästä heräsi kysymys, että eikö omia aiempia tuotoksia saa käyttää? En ainakaan itse ymmärrä, miksei niitä saisi käyttää, koska ne on itse tehty kuitenkin... (-16569795)

41. Aikuinen ihminen on vastuussa omasta työstään. Plagiointi syö pohjaa opiskelun tarkoitukselta eli asioiden oppimiselta. Jos ei halua opiskella, ei pidä lähteä opiskelemaan. (-16570113)

42. Yleisesti ottaen hiukan epäselvää milloin kyse on plagioinnista ja mikä ei... (-16570007)

43. Noh, ehkä aikuinen ihminen voi käyttää aikansa ja energiansa oman oppimisensa eteen ja antaa muiden typeryystellä. Eikö lie aika ajan haaskausta muka opiskella, eikä nähdä itse vaivaa oppiakseen jotain. (-16571213)

44. Plagiointia tapahtuu varmasti, koska opettajat eivät kerro, mistä tietoa kannattaa etsiä. Kurssikirjoissa tai BB:ssä harvemmin on kurssin tehtäviin apua. Mistä siis saada tietoa? (-16571417)

45. Kysymys toisten töiden ns. lataamisesta on epäselvä. Jos tarkoittate kopiointia johonkin toisen tarkoitukseen en lataile, mutta jos puhe on hyvän työn lataamista siksi, että siinä on viitteitä, mistä itelleen on hyötyä tai että työn/raportin pohja on hyvin rakennettu, kyllä, olen syyllistynyt tähän pahaan, kavalaan, kieroon ja epäurheilijamaiseen tekoon. Onnea opinnäytetyöhön. t: Asko (-16571390)

46. mikä tämän kyselyn perimmäinen tutkimusongelma oikein oli? (-16572350)

47. Kysymykseen 12-14. Mikäli ryhmä tulee sanomaan/opettaja saa selville, että joku ryhmän jäsen ei ole tehnyt omaa osuuttaan, opettajan tulisi tällöin antaa erinumerot ryhmän jäsenille eikä palkita lusmuilua muiden tekemästä työstä. (-16572515)

48. (-16572806)

49. Haaga-Heliassa kuljetaan jatkuvasti kopioinnin rajamailla. Koulutöitä on niin altyön määrä ja opiskelijoilta oletetaan valmiutta tehdä projektityö jostain aiheesta, mistä ei ole yhtään lähtökohtaista tietoa. Ainoana ratkaisuna on ottaa jonkun toisen ajatuksia töiden pohjaksi ja pyörittellä niitä omilta näkökulmita. (-16573043)

50. Ilmeisesti ryhmätyöskentely menetelmä ei ole niin onnistunut jos sitä täytyy kyselytutkimuksella evaluoida. Ryhmätöitä tulisi vähentää, yksi tapa edistää ryhmätyöajattelua on määrätä ryhmät aina joka työhön erikseen, näinhän se on työelämässäkin. Toinen tapa on sekoittaa eri ikäluokkia ja tai osammissalueita, esim. taloudenopiskelijat voivat täydentää markkinoinnin opiskelijoita jne. (-16573390)

51. Olen huomannut, että aika harva opettaja kiinnittää tarkasti huomiota viittausten muotoon. Aika kirjavaa käytäntöä on olemassa ja kaikki menee pääsääntöisesti läpi kunhan viittaus on ymmärrettävä. (-16573571)

52. Kysymykset 9 ja 10 toistuvat kyselyssä 17... (-16574246)

53. Omaa työtä mielestäni voi hyödyntää pohjana jollekin toiselle kurssille, jos mahdollista. Oman tekstin käyttäminen ei voi olla plagiointia. Kokisin että se on lähinnä järkevää koska palautettavia töitä on julmetun paljon, joten jos jostain saa rehellistä helpotusta, se kannattaisi hyödyntää. Viittaustekniikka opetetaan kyllä niin perusteellisesti ensimmäisellä lukukaudella että kukaan läsnäollut tuskin voi sanoa plagioineensa osaamattomuuttaan.... (-16574340)

54. Opettajat eivät vaatineet saati opettaneet viittaustekniikan käyttöä opiskelun alkuvaiheessa, harjoitustöihin riitti lähdeluettelo. - Toisten töitä täytynee ladata, jos haluaa niiden kautta perehtyä lisää asiaan - ja oppia muiden tekemistä töistä. - Mallin katsominen kaverilta ei tarkoita plagiointia, vaan kyse on vertailusta, kuinka eri tavalla tehtävät voi ymmärtää ja tehdä. (-16574485)

55. Ari Gold: (golfing): Rusty cunt bucket! FUCK! (-16574627)

56. Ryhmätyöt pitäisi poistaa ainakin virtuaalikeskustelulta. Niitä käytetään muutenkin liian paljon, iltaopiskelijana ryhmätyöt ovat estäneet kurssille osallistumisen, en löydä aikaa niille työnteon ohessa. Monesti joku ryhmästä lopettaa kurssin kesken ja toisten pitäisi korvata hänen panoksensa. Mieluummin teen yksilötöitä itselleni parhaiten sopivana aikana. (-16575998)

57. Hei tästä puuttui sellainen kyselykohta, että kauanko olet opiskelut ao. koulussa. Vastaukset ovat epämääräisiä, jos vastaaja on esim. just aloittanut koulussa opinnot eikä ryhmätöitä ole vielä tehnyt tai tarvinnut tehdä, koska on näyttökokein suorittanut tenttejä. (-16581720)

58. Kysymykset olisi voinut asetella paremmin.. Mutta jokatapauksessa... HAAGA-HELIASSA opiskelussa kaikkein ärsyttävintä ovat ryhmätyöt ja ihmiset, jotka eivät tee ryhmätyöhön liittyviä sovittuja asioita. Opettajan pitäisi ehdottomasti keskustella ryhmäläisten kanssa arvosteluperusteista, kaikille ei voi työn perusteella antaa samaa numeroa. (-16582877)

59. Jos tähtäimessä on kurssin loppuunsaaminen tiiviissä aikataulussa on ilmiselvää, ettei opiskelija halua tuhlaata aikaansa ristiriitojen selvittelyyn ja sotkea välinsä plagiointia hajoittaneen opiskelijan kanssa. Jos olisi varmaa, että paljastaja pysyisi anonyyminä, niin varmasti tapauksia ilmiannettaisiin enemmän. (-16584068)

60. Aika erikoinen tutkimus. Pakko kyllä myöntää etten ymmärrä täysin termiä "copy-paste-tapaus"... Sitä olisi voinut hieman avata. (-16590671)

61. -Viittaustekniikkaa pitäisi ehdottomasti opettaa enemmän. -Plagioinnin raja on mielestäni todella vaikea määrittellä, sillä kun esimerkiksi kirjoitat teoriaa ja etsit tietoa eri lähteistä internetistä kirjoitat väkisin saman tekstin mikä kaikkialla on -sanat ovat vain eri järjestyksessä. (-16590834)

62. Opponoinnin yhteydessä on pakko tarkistaa muutama lähde ettei toinen esimerkiksi vahingossa ole kirjoittanut samalla tavalla kun mitä lähteessä lukee. Opinnäytetyötä tehtäessä on hyvin vaikea välillä huomata plagiointeja. esim. olet kirjoittanut jonkun lauseen lähteestä ja jälkeempään korjaat pelkkää lauseen rakennetta niin että se olisi helpommin ymmärrettävissä ja muutatkin sen tahtomatta siihen muotoon missä se on lähteessä. Lisää tietoa tarittaisiin siitä että miten ulkomaisia kirjoja voi käyttää lähteinä ja mikä siellä on plagiointia. Useat asiat kun voi kääntää monella eritavalla. (-16591307)

63. Tuntuu siltä että erittäin harvoin opiskelijat harrastavat suoranaista juttujen "varastamista" eli plagiointia, muiden kirjoittaman tekstin esittämistä omana. Isompi ongelma on mielestäni "copy peistaaminen" joka toimii ns. leikkaa & liimaa -periaatteella. Vaikka lauseesta muuttaisi muutamankin sanan omaan suuhun sopivaksi, niin lauseen runko on silti pääosin toisen ihmisen luoma. Omien virkkeiden ja pohdintojen väliin on helppo klikkailla muiden juttuja, joten houkutus on suuri. Toki valistunut ja sivistynyt opiskelija ilmoittaa tässä kohdassa tekstiä, minkä tiedon pohjalta hän on päättänyt kyseisiin ratkaisuihinsa. Henkilökohtaisesti uskon plagioinnin olevan "laiskuus" -kysymys. (-16595280)

64. Mielestäni opastus viittaustekniikkaan on puuttellinen ja ohjeet hieman sekavat. (-16596722)

65. Outo aihepiiri... En edes tajunnut, että toisten töiden kopioiminen moodlesta voisi auttaa vaikka jossain toisessa jaksossa itseään. (-16600450)

66. Mielestäni raporttiohje on huono, eikä tuo tarpeeksi hyvin esille erilaisia viittaustapoja (esim. internet-lähteet). Myöskään opettajilla ei tunnu olevan "oikeita" vastauksia joihinkin hankaliin viittauskysymyksiin. Raporttiohje on kaiketi aika uusi, joten vakiintuneita tapoja viitata esim. internet-lähteisiin ei vielä ole, joten opettajat antavat toisistaan eriaviä ohjeita tai eivät ohjeista kunnolla ollenkaan. Raporttiohjeessa on mielestäni vielä paljon parantamisen varaa. (-16606459)

67. Oman työn "kierrättämisestä": en näe miksi tämä olisi vilppiä, jos ei paljasta samaa raporttia kahteen otteeseen vaan käyttää vain osin samaa materiaalia. Akateeminen työ perustuu siihen, että samaa materiaalia käytetään uudelleen ja

muokataan vielä paremmaksi. Pistän aina tarkkaan lukemani materiaalit ja muistiinpanot kansioon myöhempää käyttöä varten, ja tarvittaessa voisin myös pohjata vanhaan case-esimerkkiin tai raporttiin tehdessäni uutta kurssityötä. Epäselvää on ehkä se, milloin pitäisi viitata ja milloin ei. Jos pohjaan jonkun nimenomaan tekemään teoriaan, silloin pitää viitata. Mutta opintojen myötä tulee paljon sellaista liiketaloudellista yleissivistystä, jonka lähdettä ei myöhemmin enää tiedä. Tämä on minulle vähän harmaata aluetta, vaikka muuten osaan omasta mielestäni käyttää lähteitä hyvin ja viitteiden merkitsemisestä muistiin on tullut rutiinia. (-16608145)

68. Kopiointi on nettiaikakautena vaikea asia. Joillekin on kunnia-asia, että tehty työ on omaa ja laadukasta. Toisille taasen on täysin yhdentekevää miten kurssi läpäistään. Kunhan menee läpi. Näiden vastakkaisten istuttaminen samaan ryhmään luo helposti vaikeita tilanteita. Toisaalta tämä ei poikkea työelämästä mitenkään. Myös työelämässä toiset tekevät asioita tosissaan, kun toiset taas pyrkivät selviämään helpoimman kautta. Koulussa ei sitten tosin ole sitä "esimiestä", jonka tulisi näihin asioihin kiinnittää huomiota. Opiskelijan on pärjättävä omillaan. Mielestäni tämä on osa opiskelua ja ryhmätyötaitoja kehittävää toimintaa. Plagiointiin puuttuminen on vaikea asia. Erityisesti koulukaverit eivät varmastikaan mielellään ketään "käräytä". Ehkäpä plagiointiä tulisi kuitenkin käsitellä opintojen ohjauksessa enemmän ja suuremmalla vakavuudella. Kaikki eivät kuitenkaan ymmärrä että kopiointi on kopiointia nettiajanakin. (-16611417)

69. Muutama kysymys oli useampaan otteeseen kysytty... Onko ideana testata, vastaanko aina samoin? (-16614087)

70. Opponoidessani opinnäytetyötä huomasin työn tekijän käyttäneen sivukaupalla suoria lainauksia ilman lainausmerkkejä ja lähdeviitteitä. Kerroin tästä ilman muuta opponoinnissani. En kehdannut käyttää sanaa plagiointi, mutta kerroin, että joko lainausmerkit ja lähdeviitteet tulee olla tai sitten tekstiä on muokattava omin sanoin, jolloin lainausmerkit jätetään pois, mutta lähdeviitteet tulee edelleen olla. (-16622083)

71. en oikein ymmärtänyt kaikkia kysymyksiä. mitä tarkoittaa plagiointi? ja mitä nää viittaustekniikka ja muut jutut on?? näitä asioita olisi voinut pohjustaa etukäteen. (-16625657)

72. Copypasteaminen on hyvin yleistä käsittääkseni. Netistä otetaan tekstipätkiä joita vähän muokataan omaan työhön. Myös tehtävät joihin saa vaan netistä tietoa ja oppikirjojen puute ajavat välillä plagiointiin, jos aiheesta löytyy vain pari nettisivua esimerkiksi. (-16631152)

Seminaarikutsu

Urkund – ehkäisee plagiointia

Tietopäivät 9.3.2005, ”Tietotyön tuloksellisuus”,
Marina Congress Center, Helsinki

Meillä on ilo kutsua Teidät PrioInfon järjestämään Urkund iltapäiväseminaariin 9. maaliskuuta Tietopäivät 2005 tapahtuman yhteydessä. Seminaarin aiheena on Urkund-palvelu, joka mahdollistaa helpon ja tehokkaan plagioinnin jäljittämisen.

Plagiointi on kasvava ongelma yliopistoissa ja korkeakouluissa. Opiskelijat plagioivat kopioimalla ja editoimalla tekstiä kirjoista, internetistä ja opinnäytteistä. Urkund on automaattinen palvelu, joka on osoittautunut todella hyväksi välineeksi ehkäistä plagiointia. Ruotsissa Urkund on onnistuneesti otettu käyttöön monessa yliopistossa ja korkeakoulussa, mutta myös sadoissa ylä-asteissa ja lukioissa.

Haluamme nyt lisätä palvelun tunnettavuutta myös muissa Pohjoismaissa. Seminaarissa tulemme keskustelemaan plagioinnista ja sen seurauksista, mutta myös miten Urkund jäljittää ja ennaltaehkäisee plagiointia. Seminaari on maksuton ja sisältää kahvitarjoilun.

- 13.30 – 13.40 **Tervetuloa!**
Sanna-Kaisa Berglund, Key Account Manager, PrioInfo.
- 13.40 – 14.20 **Plagiointi ongelmana**
Plagiointi ongelmana ja ajankohtainen tutkimukseen. Kuinka suuri ongelma plagiointi on? Mitkä ovat plagioinnin seuraukset?
Jonas Lundkvist, Projektipäällikkö Urkund.
- 14.20 – 15.10 **Urkund-palvelun esittely**
Kuinka Urkund ehkäisee plagiointia? Manuaalinen ja automaattinen kontrolli. Lähteet. Ennaltaehkäisevä vaikutus. Implementointi ja sopimusehdot.
Jonas Lundkvist Projektipäällikkö Urkund
- 15.10 – 15.30 **Aikaa kysymyksille**

PrioInfo ja Urkund toivottavat rehtorit, opettajat, kehityspäälliköt ja tietopalvelupäälliköt lämpimästi tervetulleiksi! Koska paikkoja on rajoitetusti pyydämme Teitä ystävällisesti ilmoittamaan 2.3.2005 mennessä joko sähköpostilla sanna-kaisa.berglund@infodata.se tai puhelimitse Sanna-Kaisa Berglundille numeroon +46 70 665 65 37. Toivotamme Teidät lämpimästi tervetulleeksi seminaariimme Tietopäiville.

26.11.2008

PIITTAAMATTOMUUS JA VILPPI OPINNÄYTETÖISSÄ (työohje)

Opinnäytetöiden eettinen toimikunta

Käsitteiden määrittely

Kts. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen. Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002.

<http://www.tenk.fi/JulkaisutjaOhjeet/htkfi.pdf>

Menettelytapaohjeet HAAGA-HELIAssa

Prosessin vaihe, jossa piittaamattomuus ja vilppi havaitaan	Selvitys- ja esilletuontivastuu	Toimenpiteet ja sanktiot HAAGA-HELIAN taholta	Opinnäytetyöprosessin ja opintojen eteneminen opiskelijan näkökulmasta
1. Opinnäytetyösuunnitelma	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyökoordinaattori tai -vastaava Suunnitelman tarkastaja/hyväksyjä Muut suunnitteluprosessiin osallistujat, esim. seminaarilaiset Ohjaajat 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutusohjelmasta vastaavan kirjallinen varoitus, jos piittaamattomuus ja vilppi ovat todennettavissa 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyösuunnitelman uusiminen
2. Ohjaus	<ul style="list-style-type: none"> Ohjaajat 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutusohjelmasta vastaavan kirjallinen varoitus, jos piittaamattomuus ja vilppiepäilyt ovat todennettavissa 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyön vilpillisten osien uusiminen

26.11.2008

Prosessin vaihe, jossa piittaamattomuus ja vilppi havaitaan	Selvitys- ja esilletuontivastuu	Toimenpiteet ja sanktiot HAAGA-HELIA:n taholta	Opinnäytetyöprosessin ja opintojen eteneminen opiskelijan näkökulmasta
3. Esittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Ohjaajat Esitysprosessiin osallistujat Toimeksiantaja 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan selvitys vilpin laajuudesta, piittaamattomuuden asteesta ja kirjallisen varoituksen tarpeesta Mahdollisesti yksikön johtajan kirjallinen varoitus Mahdollisesti opiskelijan määräaikainen erottaminen HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksen päätöksellä 	<ul style="list-style-type: none"> Esitystilaisuuden peruminen tai pidetyn esityksen hylkääminen Opinnäytetyöprosessi keskeytyy Prosessi jatkuu Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan suositusten mukaisesti Asian mahdollinen käsittely HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksessa
4. Arviointi	<ul style="list-style-type: none"> Arvioijat 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan selvitys vilpin laajuudesta, piittaamattomuuden asteesta ja kirjallisen varoituksen tarpeesta Mahdollisesti yksikön johtajan kirjallinen varoitus Mahdollisesti opiskelijan määräaikainen erottaminen HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksen päätöksellä 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetyöprosessi keskeytyy Prosessi jatkuu Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan suositusten mukaisesti, esim. <ul style="list-style-type: none"> – aiemman prosessin mitätöiminen – opinnäytetyön uusiminen osin/kokonaan Asian mahdollinen käsittely HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksessa
5. Valitusprosessi	<ul style="list-style-type: none"> Ohjaajat Tutkintolautakunta Koulutusohjelmasta vastaava Kolmas tarkastaja 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan selvitys vilpin laajuudesta, piittaamattomuuden asteesta ja kirjallisen varoituksen tarpeesta Mahdollisesti yksikön johtajan kirjallinen varoitus Mahdollisesti opiskelijan määräaikainen erottaminen HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksen päätöksellä 	<ul style="list-style-type: none"> Asian mahdollinen käsittely HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksessa Prosessi jatkuu Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan suositusten mukaisesti Opiskelijan (myös valmistuneen) opinnäytetyön mitätöiminen
6. Julkaistu opinnäytetyö	<ul style="list-style-type: none"> Kuka tahansa 	<ul style="list-style-type: none"> Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan selvitys vilpin laajuudesta, piittaamattomuuden asteesta ja kirjallisen varoituksen tarpeesta Mahdollisesti yksikön johtajan kirjallinen varoitus ja työn poistaminen lainauskokoelmasta 	<ul style="list-style-type: none"> Asian mahdollinen käsittely HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun hallituksessa Prosessi jatkuu Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan suositusten mukaisesti Opiskelijan (myös valmistuneen) opinnäytetyön mitätöiminen

26.11.2008

Konsultointifoorumit

- Opinnäytetöiden eettinen toimikunta
- Opinnäytetyökoordinaattori tai -vastaava
- Kirjasto

Opinnäytetöiden eettisen toimikunnan kokouskäytänteet

- Koollekutsujana, puheenjohtajana ja sihteerinä toimii ko. koulutusohjelman ja toimipisteen opinnäytetyökoordinaattori tai –vastaava
- Kokous on päätösvaltainen, kun kokoukseen osallistuu vähintään yksi muu opinnäytetyökoordinaattori tai –vastaavaa sekä opinnäytetyön ohjaaja
- Tapauksen esittelee kokouksessa opinnäytetyön ohjaaja
- Kokoukseen saa kutsun kyseisestä koulutusohjelmasta vastaava ja mahdolliset muut arvioijat
- Kokouksen pöytäkirja talletetaan henkilöstön intranettiin, jolloin opinnäytetyökoordinaattoreilla tai –vastaavilla, ja koulutusohjelmista vastaavilla on oikeus selailla tehtyjä päätöksiä
- Kirjallisen varoituksen teksti luonnostellaan kokouksessa
- Ohjaaja toimittaa opiskelijalle pöytäkirjaotteen ja mahdollisen allekirjoitetun kirjallisen varoituksen

Lisätietoa ja taustamateriaalia

Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeet ja julkaisut: <http://www.tenk.fi/julkaisutohjeet.htm>

Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen. Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002. <http://www.tenk.fi/JulkaisutjaOhjeet/htkfi.pdf>

Akatemian säännöt tutkimuseettisistä periaatteista: www.aka.fi > Tutkijalle > Rahoituksen käyttö > Eettiset ohjeet: [Suomen Akatemian tutkimuseettiset ohjeet \(pdf\)](http://www.aka.fi/tutkimuseettiset_ohjeet.pdf)

Tampereen yliopiston tietojenkäsittelyn laitoksen kaavio plagiointiasiaa: <http://www.cs.uta.fi/opiskelu/plagiointi.php>

Työohjeen on laatinut ja päivityksistä vastaa yliopettaja Pirjo Saarinen.